

Bundel – Bestuurscommissie Veiligheid van 19 november 2025

- 1 Opening en vaststellen agenda (vaststellen)
Agendapunt 01_Agenda Bestuurscommissie Veiligheid – BCV
- 2 Mededelingen (informereren)
 - 2.1 Mededelingen vanuit bestuurlijk trekkers
 - 2.2 Mededelingen vanuit directie VGGM
 - 2.2.1 Inspectierapport GBO – SO
 - 2.2.2 Brief '30 km zone'
 - 2.2.3 Projectleider herverdeling huisvestingskosten brandweerkazernes
 - 2.2.4 Presentatie dijkgraaf 'Waterveiligheid voor morgen'
- 3 Ingekomen stukken
 - 3.1 N.v.t.
- 4 Verslag en actie- en besluitenlijst vorige vergadering (vaststellen)
Agendapunt 04_Conceptverslag en acties en besluitenlijst BCV – 1 okt 2025_v3
- 5 Kaderbrief 2027 (bespreken)
Agendapunt 05_Oplegnotitie Kaderbrief 2027 vs2
Agendapunt 05_Kaderbrief 2027 vs2
Agendapunt 05_Kaderbrief_Bijlage 3 Besparingsscenario's tbv BC's
- 6 Stand van zaken responstijden Ambulancezorg GM (informereren)
Agendapunt 06_Oplegger update prestaties responstijden AGM
Agendapunt 06_Update responsetijdpercentages AGM Q3
- 7 Beleidsplan brandweer en beleidsplan crisisbeheersing 2027–2030 (informereren)
Agendapunt 07_Nota ter informatie beleidsplannen BRW en CB 2027–2030
- 8 Weerbaarheid
 - 8.a Presentatie versterken weerbaarheid (informereren)
Presentatie weerbaarheid BC-V 19–11–2025
 - 8.b Programmaplan weerbaarheid VGGM en projectopdracht regionale pilot noodsteunpunten VGGM (besluitvorming)
Agendapunt 08b_Nota ter besluitvorming Weerbaarheid
Agendapunt 08b_Programmaplan weerbaarheid VGGM 2025–2030
Agendapunt 08b_Projectopdracht regionale pilot noodsteunpunten VGGM
- 9 Rondvraag en sluiting

AGENDA

Overleg : Bestuurscommissie Veiligheid
Datum : 19 november 2025
Tijd : 09:30 – 11:00 uur
Plaats : Stadhuis gemeente Arnhem (Raadszaal)

Algemeen (15 min)

1. Opening en vaststelling agenda	Ter vaststelling
2. Mededelingen	Ter informatie
2.1. Vanuit Bestuurlijk trekkers	
2.2. Vanuit directie VGGM	
2.2.1. Inspectierapport GBO – SO	
2.2.2. Brief '30 km zone'	
2.2.3. Projectleider herverdeling huisvestingskosten brandweerkazernes	
2.2.4. Presentatie Dijkgraaf 'Waterveiligheid voor morgen'	
3. Ingekomen stukken	Ter informatie
• N.v.t.	
4. Verslag en actie- en besluitenlijst 1 oktober 2025	Ter vaststelling

VGGM algemeen (20 min)

5. Kaderbrief 2027	Ter bespreking
6. Stand van zaken responstijden Ambulancezorg GM	Ter informatie

Brandweer (10 min)

7. Beleidsplan brandweer en beleidsplan crisisbeheersing 2027-2030	Ter informatie

Weerbaarheid (40 min)

8a. Presentatie Versterken weerbaarheid	Ter informatie
8b. Programmaplan weerbaarheid VGGM en projectopdracht regionale pilot noodsteunpunten VGGM	Ter besluitvorming

Overig (5 min)

9. Rondvraag en sluiting	

Conceptverslag Bestuurscommissie Veiligheid VGGM

Datum	01 oktober 2025
Tijd	10:00 - 12:00 uur
Locatie	Stadhuis Arnhem, raadszaal
Voorzitter	Burgemeester Marcouch
Deelnemers	Zie bijgevoegde deelnemerslijst (bijlage 1)

1. Opening en vaststelling van de agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet de nieuwe bestuursadviseur van VGGM, dhr. Göran Winters en de interim concern controller VGGM, dhr. Rob de Haan, welkom bij deze vergadering.

Dhr. Vermeulen, mw. De Jonge, mw. Kalfs en dhr. Garssen (vervanger: dhr. Van den Berg) hebben zich voor deze vergadering afgemeld. Dhr. Van Eert geeft namens dhr. Vermeulen een toelichting op de onderwerpen betreffende crisisbeheersing.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen

2.1 Mededelingen vanuit de bestuurlijk trekkers (mondeling)

BAC Informatievoorziening (dhr. Van Eert)

- Er is een nieuw Masterprogramma Informatievoorziening 2025–2030 “Samen meer slagkracht”. Het programma kent 5 programmalijnen die meer samenhang en een gezamenlijke aanpak creëren tussen de vele bestaande onderwerpen binnen het IV-dossier. De BAC IV is positief over deze ontwikkelingen.
- Versnellingsplan Informatieveiligheid – uit de externe toetsing blijkt dat de informatieveiligheid van de veiligheidsregio's zich bevinden tussen 1,6 en 3 op een schaal van 5. VGGM zit op 2,9. Er wordt gestreefd om in september 2029 te voldoen aan volwassenheidsniveau 4.
- Brief vitale aanbieder: er is een conceptreactie namens het veiligheidsberaad opgesteld waarin onder andere de behoefte aan duidelijkheid over de implicaties en de vervolgstappen is benoemd. Er is een positief advies van de BAC IV.
- Takenpakket KCR2 moet worden vastgesteld omdat de wettelijke grondslag op zich laat wachten. Het gaat zowel om de coördinatietaken tussen Rijk en veiligheidsregio's als de informatietaak.
- Er is een rompreactie opgesteld als conceptreactie op de consultatie van de herziening van de wet veiligheidsregio's. De BAC IV is akkoord met de reactie ten aanzien van IV, maar heeft opgemerkt dat het bovenregionaal verantwoordelijkheidsvacuüm niet opgelost wordt.

BAC Crisisbeheersing en bevolkingszorg (dhr. Van Eert)

- Besproken wat er moet gebeuren als er een ontwrichtende crisis uitbreekt: coördinatiesteunpunten (verantwoordelijkheid veiligheidsregio's) en noodsteunpunten (verantwoordelijkheid gemeenten). Voorstel vanuit onze regio om twee noodsteunpunten in te richten (stedelijk en landelijk). Door middel van pilots wordt dit uitgezocht. Echter nog onduidelijk of hiervoor voldoende financiering is.

BAC Brandweer (dhr. Van der Tak)

- Het inspectierapport Grootchalig Brandweeroptreden en Specialistisch Optreden (GBO-SO) wordt naar verwachting deze week gepubliceerd. Het is een kritisch rapport. De woordvoeringslijn wordt vanuit het Veiligheidsberaad voorbereid.
- In de BAC is aandacht gevraagd voor de financiering van natuurbrandbeheersing

Dhr. Van Riswijk geeft een toelichting op de stand van zaken herverdeling huisvestingskosten brandweerkazernes. Dhr. Dennis Gudden is aangetrokken om dit project te leiden. Het proces verloopt als volgt: de eerste stap is het verzamelen van data over de financiën rondom de brandweerkazernes. Hiervoor worden de controllers van de gemeenten door dhr. Gudden benaderd. Op basis van de uitkomsten worden

verschillende opties vanuit het DB aan de bestuurscommissie Veiligheid voorgelegd. Daarna volgt een voorstel richting het AB. De geschatte doorlooptijd van het project is 2 tot 3 jaar. De reeds opgedane ervaringen en ontwikkelingen in het land worden meegenomen, zodat eventuele valkuilen vermeden kunnen worden.

2.2 Mededelingen vanuit de directie (mondeling)

Dhr. Slofstra doet de volgende mededelingen:

- Audio-opname: ten behoeve van een pilot om via AI de notulen van de vergadering op te stellen, wordt van deze vergadering een audio-opname gemaakt. Na transcriptie wordt de audio-opname vernietigd.
- Extra AB: van de bestuurscommissie Veiligheid van 19 november 2025 wordt het laatste half uur gereserveerd voor een extra ingelast AB. In het AB wordt de begrotingswijziging 2025 ter vaststelling aangeboden.
- Netwerkdag VGGM: op 27 november 2025 vindt de netwerkdag VGGM plaats. Binnenkort ontvangen de leden een uitnodiging.
- Visitatie VGGM 2025: de wet veiligheidsregio's schrijft voor dat de regio's verplicht zijn om eens in de vijf jaar een visitatie uit te laten voeren door een externe commissie. De visitatiecommissie bezoekt op 11 november 2025 de VGGM. Het rapport wordt in een volgende bestuurscommissie geagendeerd.
- Systeemtest: de wet veiligheidsregio's verplicht veiligheidsregio's jaarlijks een systeemtest te organiseren. De in 2025 geplande systeemtest heeft plaatsgemaakt voor de externe evaluatie van de GRIP3 van de Natuurbrand in Ede. De bevindingen uit deze evaluatie worden gebundeld met de bevindingen uit andere GRIP-evaluaties die VGGM zelf heeft gedaan, in een zogenaamde rode draden analyse. De rode draden analyse wordt begin 2026 in een vergadering van de bestuurscommissie Veiligheid geagendeerd en aan de inspectie J&V aangeboden.
- Signalgroep: conform afspraak is de signalgroep *VGGM Bestuurscommissie Veiligheid* aangemaakt. Zodra de laatste leden lid zijn van deze groep wordt de whatsappgroep *VGGM-burgemeesters* opgeheven en gearchiveerd.

Wat betreft het plan van aanpak weerbaarheid geeft dhr. Slofstra aan dat het in de vorige vergadering aangegeven plan van aanpak weerbaarheid nog niet gereed voor besluitvorming. Wel worden al een aantal zaken opgepakt zoals de pilot om coördinatie- en noodsteunpunten in te richten.

In aanvulling hierop geeft zowel dhr. Hieltjes als de heer Van der Tak aan dat zij een verschil in snelheid constateren waarmee het onderwerp weerbaarheid wordt opgepakt. Enerzijds wordt vanuit de overheid urgentie gecreëerd met een campagne waarin burgers worden opgeroepen zich voor te bereiden op een crisis, anderzijds wordt in de veiligheidsregio's gestart met een pilot voor coördinatie- en noodsteunpunten.

Dhr. Van Eert uit daarnaast zijn zorg over de campagne Denk Vooruit van de NCTV. Hierbij wordt bij 9 miljoen huishoudens een boekje van circa 30 pagina's bezorgd. Onduidelijk is wat de precieze inhoud is en wanneer de boekjes precies worden bezorgd. De vraag daarbij is of de burgers niet meer beloofd wordt dan dat de gemeenten kunnen waarmaken. Daarnaast worden op deze wijze de veiligheidsregio's gepasseerd als rechtstreeks met de raden wordt gecommuniceerd. Dit punt wordt geagendeerd voor het Veiligheidsberaad.

Naar aanleiding van het voorgaande stelt de voorzitter voor dat VGGM een (format voor een) brief opstelt die door de colleges aan de raden kunnen worden gestuurd, waarin aangegeven staat wat er op het gebied van weerbaarheid wordt opgepakt (**actiepunt**).

3. Ingekomen stukken

- 3.1 BDuR juni brief 2025 en loon- en prijsbijstelling 2025, d.d. 25 juni 2025
- 3.2 Brief ministerie Justitie & Veiligheid: aanmerken VGGM als vitale aanbieder, d.d. 10 juli 2025
- 3.3 Aanbiedingsbrief inspectie J&V: Rapport Versterking Crisisbeheersing, 18 juli 2025, inclusief Rapport Versterking Crisisbeheersing
- 3.4 Brief Inspectie J&V: toezicht preparatie op (langdurige) stroomuitval, d.d. 18 juli 2025

De ingekomen stukken zijn ter kennisgeving aangenomen.

Wat betreft het rapport Versterking Crisisbeheersing geeft de inspectie aan zorg te hebben over de ongeharmoniseerde ontwikkeling van crisisbeheersing. Bijvoorbeeld: de veiligheidsregio's dreigen elkaar kwijt te raken als zij zonder afstemming een eigen crisisbeheersingsstructuur gaan opzetten met nieuwe functietypen. Dhr. Slofstra geeft aan dat dit punt aandacht behoeft vanuit de veiligheidsregio's omdat de essentie van de structuur van veiligheidsregio's juist de eigen aanpak per regio is.

4. Verslag en actie- en besluitenlijst 2 juli 2025 (vaststellen)

Het verslag en de actie- en besluitenlijst van 2 juli 2025 zijn ongewijzigd vastgesteld. **(Besluit)**

VGGM Algemeen

5. Mandaatbesluit VGGM (vaststellen)

De bestuurscommissie heeft ingestemd met het geactualiseerde mandaatbesluit voor zover het de eigen bevoegdheden betreft (onderdeel C. Mandaatregister Bestuurscommissie Veiligheid) **(Besluit)**

6. Bestuursrapportage januari – mei 2025 (informatief)

De bestuursrapportage en het geprognosticeerde resultaat van 2025 zijn ter kennisgeving aangenomen.

Het gevolgde besluitvormingsproces, vaststelling in het AB en daarna ter informatie / bespreking in de bestuurscommissies Veiligheid en Gezondheid, roept vragen op. Dhr. Slofstra geeft aan dat dit één van de processen in het 'uitprobeer-jaar 2025' is die aangepast gaat worden. De gewenste besluitvormingslijn is behandeling in het DB, behandeling in de commissies Veiligheid en Gezondheid en daarna in het AB.

7. Stand van zaken responstijden Ambulancezorg (informatief)

De meegezonden Memo is ter kennisgeving aangenomen.

Dhr. Van der Tak uit zijn waardering voor de inzet om de responstijden te verbeteren.

Brandweer

8. Handhavingsbeleid industriële veiligheid (vaststellen)

De bestuurscommissie heeft het Addendum Handhavingsbeleid Industriële Veiligheid, als onderdeel van het bestaande Handhavingsbeleid Industriële Veiligheid Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden 2018 – 2021, versie 1.0, d.d. 1 juni 2018, vastgesteld. **(Besluit)**.

Crisisbeheersing

9. Programma weerbaarheid (informatief)

Dit agendapunt is aan de orde geweest bij de mededelingen.

10. Themabespreking: branden Arnhem en Ede (informatief)

De afdelingsmanager Brandweezorg van de VGGM, dhr. Te Bokkel, geeft een presentatie over de vier grote branden die in Arnhem (2x), Ede en Doorwerth binnen een maand hebben plaatsgevonden.

Naar aanleiding van de presentaties is met elkaar gesproken over de kosten van deze branden, de mogelijke vergoeding door verzekeraars, de verwachtingen van de burgers van gemeenten bij natuurbranden en de effecten die de branden hebben op de oefenprogramma's van de brandweer.

11. Rondvraag en sluiting

Er zijn geen vragen voor de rondvraag, waarna de voorzitter de vergadering sluit.

Besluitenlijst Bestuurscommissie Veiligheid d.d. 1 oktober 2025

Nr.	Datum	Onderwerp
B4	1 okt 25	De bestuurscommissie heeft het verslag en de actie- en besluitenlijst van 2 juli 2025 ongewijzigd vastgesteld.
B5	1 okt 25	De bestuurscommissie heeft ingestemd met het geactualiseerde mandaatbesluit voor zover het de eigen bevoegdheden betreft (onderdeel C. Mandaatregister Bestuurscommissie Veiligheid).
B6	1 okt 25	De bestuurscommissie heeft het Addendum Handhavingsbeleid Industriële Veiligheid, als onderdeel van het bestaande Handhavingsbeleid Industriële Veiligheid Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden 2018 – 2021, versie 1.0, d.d. 1 juni 2018, vastgesteld.

Actielijst Bestuurscommissie Veiligheid d.d. 1 oktober 2025

Nr.	Datum	Onderwerp	Status	Eigenaar
A7	1 okt 25	Opstellen (format voor een) brief die door colleges aan raden kunnen worden gestuurd, waarin aangegeven staat wat er op het gebied van weerbaarheid wordt opgepakt.	Loopt	Dhr. Vermeulen

Afgeronde actiepunten¹

Nr.	Datum	Onderwerp	Status	Eigenaar
A1	11 sept 24	Verdere doorontwikkeling (SMART) agenda crisisbeheersing (overdragen uit actielijst AB) 01okt25: heeft continue aandacht en kan daarmee van de actiepuntenlijst af.	Continue aandachtspunt	Dhr. Slofstra
A5	2 juli 25	Crisisbeheersing: opstellen plan van aanpak inzake weerbaarheid, waarbij de uitwerking plaatsvindt met participatie van gemeenten. 01okt25: behandeld in vergadering op 01 oktober 2025. Opnieuw agenderen voor vergadering BCV op 19 november 2025. 04nov25: onderwerp staat geagendeerd op 19nov25	Gereed	Dhr. Vermeulen
A6	2 juli 25	Brief (naar colleges en AOV-ers) over 30 km zone met als aandachtspunt meer betrokkenheid VGGM bij planvorming gemeenten m.b.t. 30 km zones. 04nov25: de brief wordt medio november verstuurd.	Gereed	Directie

¹ Afgeronde actiepunten worden éénmalig vermeld in de besluitenlijst.

Bijlage 1: Deelnemerslijst

Naam	Gemeente	Aanwezig	Afwezig
A. Marcouch	Arnhem	x	
J. van der Tak	Barneveld	x	
L. van der Meijs	Doesburg		x
A. Hofland (wnd. burgemeester)	Doesburg	x	
H. Hieltjes	Duiven	x	
R. Verhulst	Ede	x	
N. Kalfs	Lingewaard		x
T. de Jonge	Nijkerk		x

Naam	Gemeente	Aanwezig	Afwezig
P. Hoytink	Overbetuwe	x	
M. Fränzel	Renkum	x	
C. van Eert	Rheden	x	
E. Weststeijn	Rozendaal		x
M. Teunissen	Scherpenzeel	x	
F. Vermeulen	Wageningen		x
A. van Hout	Westervoort	x	
L. van Riswijk	Zevenaar	x	

Naam	Organisatie / Functie	Aanwezig	Afwezig
H. Bril	Directeur Publieke Gezondheid	x	
A. Slofstra	Directeur Brandweer	x	
R. de Haan	Concerncontroller VGGM	x	
G. Winters	Bestuurssecretaris VGGM	x	
M. Wagener	Coördinerend functionaris gemeenten	x	
A Garssen Vervanger: Dhr. Van den Berg	Districtschef Politie	x	x
J. Aalbers	Eenheidsleiding Politie		x
H. Kluin	Defensie	x	
L. Hamers	C-RMC Defensie	x	
Y. Vermin	Openbaar Ministerie		x
M. Kunst	Openbaar Ministerie		x
H. Pieper	Coördinerend dijkgraaf		x
W-J. Mesters	Liaison J&V		x
W. Kleiboer	Liaison Provincie		x

Onderwerp	Kaderbrief 2027
Ingediend door	Directie
Voorgestelde behandelwijze: ☐ Ter informatie ☒ Ter bespreking ☐ Ter besluitvorming ☐ Vertrouwelijk (alleen i.c.m. bovenstaande) Planning bespreking: ☒ DT d.d.: 14 -10-2025 ☒ DB d.d.: 29 -10-2025 ☒ BC veiligheid en gezondheid d.d.: 19-11-2025	
Inleiding	Bijgevoegd treft u aan de Kaderbrief 2027. Met de Kaderbrief 2027 kijkt onze organisatie vooruit en schetsen we de inhoudelijke en algemene financiële ontwikkelingen die invloed hebben op de programma begroting 2027-2030. We identificeren landelijke en regionale ontwikkelingen en proberen onze rol daarin tijdig te bepalen. Inhoudelijk Met deze kaderbrief anticiperen wij op de uitdagingen van deze tijd. In de brief wordt o.a. ingegaan op: ▪ De structurele besparingsopgave 2027; ▪ Het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid; ▪ Ons zorgstelsel dat meer en meer onder druk komt te staan; ▪ De onzekerheden omtrent verschillende financieringsstromen; ▪ De effecten van de spanningen op de arbeidsmarkt; ▪ Diverse huisvestingsvraagstukken. Opzet Er is dit jaar gekozen om de kaderbrief compact en thematisch op te stellen. De opzet van deze kaderbrief is gewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren. In deze kaderbrief leest u eerst een algemeen deel over de belangrijke overkoepelende ontwikkelingen. Vervolgens gaat de brief in op de inhoudelijke ontwikkelingen van de thema's veiligheid en gezondheid. Tot slot treft u een financieel deel aan met een bijbehorend financieel kader. Procedure In de gemeenschappelijke regeling VGGM is vastgelegd dat het dagelijks bestuur vóór 15 december van het jaar t-2 de "algemene financiële en beleidsmatige kader" aanbiedt aan gemeenten waarbij de gemeenteraden in de gelegenheid worden gesteld een zienswijze uit te brengen. De raden worden in de gelegenheid gesteld om tot 30 januari 2026 een zienswijze in te dienen. De zienswijzen worden betrokken bij de totstandkoming van de ontwerpbegroting 2027-2030.
Bestuurlijke besprekspunten	Dagelijks bestuur 1. Kennisnemen van en instemmen met de inhoud van de Kaderbrief 2027 en deze agenderen in de Bestuurscommissie Veiligheid en Gezondheid 2. Na bespreking in de Bestuurscommissie Veiligheid en Gezondheid de Kaderbrief 2027 voor consultatie aanbieden aan de gemeenteraden in onze regio.

	Bestuurscommissie Veiligheid en Gezondheid
--	---

	1. Kennisnemen en bespreken van de Kaderbrief 2027
--	--

Kaderbrief 2027

Versie: 29 oktober 2025

Inhoudsopgave

Inleiding	3
2. Overkoepelende ontwikkelingen	4
2.1 Weerbare en veerkrachtige samenleving	4
2.2 Vitaal verklaring	4
2.3 Zorgstelsel onder druk	4
2.4 Onzekerheid in financiering	5
2.5 Duurzaamheid	5
2.6 Spanning op de arbeidsmarkt	5
2.7 Integraal Zorgakkoord	5
2.8 Evaluatie positionering en governance Veilig Thuis	6
3. Inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen – Gezondheid	7
3.1 Speerpunten en aandachtspunten GGD	7
3.2 Speerpunten en aandachtspunten Ambulancezorg	9
4. Inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen - Veiligheid	11
4.1 Ontwikkelingen	11
4.2 Speerpunten en aandachtspunten brandweer en crisisbeheersing	12
5. Bedrijfsvoering & Financiën	14
5.1 Samen. Beter. Bedrijfsvoeren	14
5.2 Continuïteit en weerbaarheid	14
5.3 Informatiebeheer	14
5.4 Huisvesting	14
5.5 Besparingen	15
5.6 Indexatie	15
5.7 Financieel kader	17
5.8 Risico op discrepantie tussen prijsstijgingen en budgetgroei	17
Bijlage 1 - Inwoneraantallen	18
Bijlage 2 - Ontwikkeling gemeentelijke bijdragen vanaf 2026	19
Bijlage 3 - Besparingsscenario's	23

Inleiding

Voor u ligt de Kaderbrief 2027-2030. Met deze brief kijken we jaarlijks vooruit en schetsen we de ontwikkelingen die invloed hebben op de meerjarenbegroting. Deze kaderbrief kan niet los worden gezien van de financiële uitdagingen die op de lokale overheden afkomen. De verwachting blijft dat gemeenten in de komende jaren te maken hebben met financiële krapte. Meerdere gemeenten hebben in reactie op de begroting 2025 gevraagd of het mogelijk is te besparen op de gemeentelijke bijdrage aan de VGGM. Het bestuur is vervolgens een uitvoerig proces gestart om invulling te geven aan dit verzoek. Dit heeft geleid tot het voorstel om een structurele besparing op te nemen van € 1.600.000,- vanaf 2027. Dit voorstel is verwerkt in deze kaderbrief (zie ook paragraaf 5.5). Inherent aan vooruitkijken, is dat het gepaard gaat met onzekerheid.

De toenemende aandacht voor de financiële kaders is begrijpelijk, maar de maatschappelijke relevantie van VGGM is groter dan ooit. Onze rol in de diverse crises en in de zorgtransitie, maar ook het belang van de repressieve dienstverlening en preventieve gezondheid laat zien dat we een organisatie van betekenis zijn. Het Rijk ziet ook een belangrijke rol voor ons weggelegd in hun ambitie in het veerkrachtig en weerbaar maken van de samenleving. We blijven ons dan ook vol overgave inzetten voor onze kerntaak: bijdragen aan een veilig en gezond Gelderland-Midden.

Onze samenleving en de maatschappelijke en fysieke risico's ontwikkelen zich continu. Het is van belang om daar constant op in te spelen en goed voorbereid te blijven. In 2026 werken we samen met gemeenten en andere partners aan het Meerjarenbeleidsplan waarin we beschrijven op welke wijze VGGM inspeelt op die ontwikkelingen. Het beleidsplan ziet toe op de periode 2027-2030. In afwachting van dit plan is de kaderbrief 2027 beleidsarm.

Leeswijzer

De opzet van deze kaderbrief is gewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren. In deze kaderbrief leest u eerst een algemeen deel over de belangrijke overkoepelende ontwikkelingen. Vervolgens gaat de brief in op de inhoudelijke ontwikkelingen van de thema's veiligheid en gezondheid. De programma's Brandweer en Crisisbeheersing vallen binnen het thema veiligheid. De programma's GGD en Ambulancezorg vallen binnen het thema gezondheid. Tot slot treft u een financieel deel aan met een bijbehorend financieel kader.

Namens het dagelijks bestuur,

A. Marcouch

2. Overkoepelende ontwikkelingen

2.1 Weerbare en veerkrachtige samenleving

In een tijd waarin cyberdreigingen, klimaatverandering, geopolitieke ontwikkelingen, de kans op onbeheersbare natuurbranden en zeer langdurige stroomuitvalen een groeiende impact hebben op onze samenleving, is het thema weerbaarheid belangrijker dan ooit. Daarom zet VGGM zich samen met haar gemeenten, het Rijk en haar partners in om de maatschappelijke weerbaarheid te versterken. Er wordt ingezet op een stapsgewijze opbouw van een landelijk netwerk van noodsteunpunten en het versterken van de risicocommunicatie. Daarnaast werkt VGGM samen met haar zorgpartners, in lijn met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, aan de continuïteit en veerkracht van de Nederlandse zorg. Als organisatie werken we ondertussen ook aan onze eigen continuïteit en weerbaarheid tijdens rampen en crises. Want we kunnen de maatschappij allen helpen als onze eigen processen en dienstverlening op orde blijven.

In 2027 wordt landelijk € 70Mio vrijgemaakt voor maatschappelijke weerbaarheid in het veiligheidsdomein. Het is niet duidelijk wat hieruit gefinancierd moet worden en hoe dit zich verhoudt tot de bezuinigingen op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) en de extra taken die bij veiligheidsregio's neergelegd worden. Hierdoor blijft er een structureel risico op onvoldoende middelen. Bij het opstellen van deze kaderbrief is nog niets bekend over financiering voor dit onderwerp voor het gezondheidsdomein.

2.2 Vitaal verklaring

VGGM ziet verschillende ontwikkelingen die direct van invloed zijn op de organisatie, haar opgaven en bedrijfsvoering.

- VGGM is aangemerkt als vitale aanbieder binnen de sector openbare orde en veiligheid, doordat drie processen als vitaal zijn aangewezen in het beleidskader 'de Aanpak Vitaal'.
- Digitalisering en informatievoorziening worden belangrijker. Met het Masterprogramma Informatievoorziening 2025-2030 "Samen meer slagkracht" werken we aan een toekomstbestendige digitale basis.
- Nieuwe wetgeving vraagt om aanpassingen. Zo schept de Cyberbeveiligingswet (in werking medio 2026), een nieuw kader voor onze informatiebeveiliging. En vraagt wet- en regelgeving op het gebied van duurzaamheid om heldere doelen en structurele sturing.

2.3 Zorgstelsel onder druk

Landelijk staat het zorgstelsel onder druk door personeelstekorten, stijgende kosten en een complexere zorgvraag mede door de groei van co-morbiditeit. Het besef hiervan groeit. Er wordt daarom een beweging ingezet van zorg naar preventie en gezondheid. Dit vraagt om basisvoorzieningen en samenwerking in de wijk, aandacht voor gezondheid binnen diverse beleidsterreinen en heldere strategische keuzes.

We zien vier belangrijke ontwikkelingen:

- Oproep om te onderzoeken wat als basisvoorziening GGD moet worden gezien: er is een landelijke beweging gaande om de jeugdgezondheidszorg meer uniform en toekomstbestendig te maken.
- Vaccinaties: de vaccinatiegraad daalt en nieuwe vaccins -zoals gordelroos- komen in beeld. De GGD voert het Rijksvaccinatieprogramma uit en vraagt blijvend aandacht voor vaccinatiebereidheid.

- Informatiebeveiliging in de zorg: vanaf 2026 moeten alle GGD-en aantoonbaar voldoen aan strenge landelijke normen (NEN7510). Dit vraagt om structurele investeringen.
- Landelijke nota's en akkoorden: akkoorden zoals het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) bieden kansen voor incidentele en structurele financiering voor preventie en coördinatie, maar zijn financieel nog niet volledig uitgewerkt. Zij bieden wel de mogelijkheid om te komen tot een meerjarige, structurele opdracht aan de GGD in onze regio.

VGGM beweegt in 2027 in lijn met landelijke transitie richting preventie en gezondheid en zet in op een aantal strategische speerpunten die verder uitgewerkt worden in de paragraaf Gezondheid.

2.4 Onzekerheid in financiering

Er is onzekerheid in financiering ondanks het afsluiten van verschillende akkoorden en toezeggingen vanuit het Rijk. Er is een akkoord ten aanzien van de AZWA maar de financiële uitwerking hiervan is nog niet duidelijk. Voorbeelden hiervan zijn:

- *Landelijke middelen voor aanvullende soa- en PrEP-zorg.* De hoogte en de duur voor onze organisatie zijn niet duidelijk.
- *Gordelroosvaccinatie wordt vanaf 2026 landelijk vergoed voor inwoners ouder dan 60 jaar.* Afspraken over de uitvoering, mogelijk bij de GGD, moeten nog worden gemaakt.
- *Tijdelijke en structurele financiering voor basisfunctionaliteiten, het terugdringen van gezondheidsachterstanden en programma's als Kansrijke Start en Nu Niet Zwanger.* De hoogte en duur zijn bij het opstellen van deze kaderbrief voor onze organisatie niet bekend.

Voor de Infectieziektebestrijding is er op korte termijn duidelijkheid. Versterking Infectieziektebestrijding en Pandemische Paraatheid (VIP-gelden) zijn tot en met 2028 zeker gesteld. Voor de jaren daarna is er nog geen helderheid.

2.5 Duurzaamheid

De impact van klimaatverandering op onze veiligheid en gezondheid wordt steeds zichtbaarder. Denk hierbij aan een verhoogde kans op natuurbranden, hittestress, wateroverlast en infectieziekten. Ook het verder verduurzamen van onze gebouwen en ons materieel heeft de aandacht. Verdere duurzaamheidsverplichtingen uit het Rijk of Europa kunnen leiden tot hogere kosten.

2.6 Spanning op de arbeidsmarkt

Het tekort aan gespecialiseerde arbeidskrachten op de Nederlandse arbeidsmarkt blijft een risico voor de invulling van specifieke functies, zoals artsen met profielen jeugd, TBC, Medische Milieukunde en forensisch artsen. De arbeidsmarktstrategie krijgt nadrukkelijk aandacht met inzet op werving, behoud en ontwikkeling van een gezond personeelsbestand. De focus ligt hierbij op arbeidsmarktcommunicatie, diversiteit en inclusie, en het bevorderen van gezonde en vitale medewerkers.

2.7 Integraal Zorgakkoord

De ambulancezorg neemt actief deel aan landelijke ontwikkelingen binnen het Integraal Zorgakkoord (IZA). Denk aan de landelijke implementatie van zorgcoördinatie binnen het Regionaal Overleg Acute Zorg verzorgingsgebied (ROAZ). Naast deze landelijke ontwikkelingen zijn er risico's rond financiering, arbeidsmarktkrapte en uitholling van taken die structurele aandacht vragen.

2.8 Evaluatie positionering en governance Veilig Thuis

Bij de huidige positionering van Veilig Thuis is destijds gekozen voor zelfstandige stichting, geplaatst onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van VGGM. De Raad van Toezicht van Veilig Thuis gaat in gesprek over de governance structuur. Dit kan mogelijk leiden tot herziening van de positionering en governance van Veilig Thuis.

3. Inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen – Gezondheid

Met het thema gezondheid focussen wij ons op de programma's GGD en Ambulancezorg. Het programma GGD bevat de activiteiten gericht op de gezondheidsbeschermende, gezondheidsbewakende en gezondheidsbevorderende maatregelen voor de bevolking of specifieke groepen daaruit, waaronder het voorkomen en het vroegtijdig opsporen van ziekten.

De GGD heeft een aantal wettelijke taken die hoofdzakelijk zijn gebaseerd op de Wet publieke gezondheid (Wpg). Daarnaast voert de GGD taken uit vanuit andere wettelijke taken, zoals de Wet verplichte geestelijke Gezondheidszorg (Wvggz), de Wet kinderopvang, Warenwetbesluit en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Het programma Ambulancezorg Gelderland-Midden heeft tot taak om acute en niet-acute zorg te verlenen aan mensen die onze hulp nodig hebben. Het programma Ambulancezorg bestaat uit 2 pijlers: mobiele zorg (waaronder de rijdende dienst) en meldkamer en zorgcoördinatie.

3.1 Speerpunten en aandachtspunten GGD

Speerpunten

Wij sluiten aan bij de eerder geformuleerde landelijke ontwikkelingen en zetten in 2027 in op vijf speerpunten, die aansluiten op de kansen die het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) en het programma IZA/GALA bieden:

Kansrijk opgroeien

De gezondheid en het welzijn van onze jeugd vormen de basis voor een sterke en veerkrachtige samenleving. Een goede start in het leven, veilige opgroeiomstandigheden en passende ondersteuning zijn essentieel om jeugdigen de kansen te bieden die zij verdienen. We zetten in op structurele verankering van de aanpak Kansrijke Start, (het intensiveren) van Nu Niet Zwanger (NNZ) en het voorkomen en terugdringen van overgewicht.

Weerbare en krachtige samenleving

Een sterke sociale basis met laagdrempelige voorzieningen in de wijk is essentieel voor een gezonde, vitale en weerbare samenleving. Gezien de toename in instroom en steeds complexere doelgroep zetten we in onze regio in op meer outreachend werken, met aandacht voor een gezonde leefstijl, het versterken van de seksuele gezondheid en het terugdringen van gezondheidsverschillen.

Mentale gezondheid

De mentale volksgezondheid van Nederland staat onder druk. De Raad voor Volksgezondheid & Samenleving (RVS) sloeg eind 2025 alarm: we leven in een 'hypernerveuze samenleving' waarin prestatiedruk, versnelling en individualisme zijn doorgeschoten en het welzijn van jong en oud ernstig bedreigen. We investeren in de ontwikkeling van (landelijke en regionale) kennis- en leernetwerken, in het verbeteren van de mentale gezondheid van mensen, en proberen zoveel mogelijk te voorkomen dat mentale klachten verergeren.

Vitaal ouder worden

Een belangrijke maatschappelijke verandering voor de volksgezondheid is de vergrijzing, die onze samenleving in hoog tempo verandert. Vitaal ouder worden betekent niet alleen langer leven, maar

vooral ook langer gezond, zelfstandig en betekenisvol blijven leven. In onze regio zetten we in op het programma gezond en veilig ouder worden.

Gezonde leefomgeving

Een gezonde leefomgeving is essentieel voor het welzijn van mensen. Het is een omgeving die uitnodigt tot bewegen, ontmoeting en gezond gedrag, terwijl zij tegelijkertijd bescherming biedt tegen gezondheidsrisico's zoals luchtvervuiling, geluidsoverlast en hittestress. In onze regio zetten we in op het bevorderen van gezonde voedselkeuzes, het stimuleren van beweging en ontmoeting. Ook ondersteunen we gemeenten met instrumenten om gezondheid expliciet mee te nemen in besluitvorming over de fysieke inrichting van de leefomgeving.

Aandachtspunten

Naast de benoemde speerpunten binnen het gezondheidsbeleid, vragen diverse risico's om extra aandacht en bestuurlijke afweging. Deze knelpunten raken de continuïteit, kwaliteit en toekomstbestendigheid van de publieke gezondheidszorg:

Toename (complexe behandeling en begeleiding van) tuberculosepatiënten

De GGD ziet een toename in tuberculose (tbc) activiteiten. Er is niet alleen een toename van instroom, vooral de doelgroep wordt steeds complexer en vraagt meer tijd en inspanning van artsen en verpleegkundigen. Daarnaast zijn belangrijke voorwaardelijkheden zoals voldoende tbc-artsen en beschikbare voorraad van medicatie zorgwekkend. Een kwalitatief goede borging van dit taakveld, inclusief een financiering die meegroeit met de genoemde problematieken, is van groot belang in de bestrijding van tbc.

Herinrichting GGD en realistische financiering van de jeugdgezondheidszorg

De GGD moet en wil de basis op orde hebben. Voorwaarden voor een gezonde jeugdgezondheidszorg zijn een realistische financiering, voldoende en deskundig personeel, kennis van elkaars expertise, een duidelijke strategische sturing en wendbaarheid. De inzet op digitaliseren gaat ons hierbij helpen. We zien als GGD ook de noodzaak om efficiënter samen te werken aan brede maatschappelijke opgaven. Al deze processen vragen tijd, capaciteit en aandacht.

Uitholling GGD-dienstenpakket

De arbeidsmarktkrapte brengt risico's met zich mee, zoals de uitholling van het GGD-dienstenpakket. In het bijzonder heeft het complexe vakgebied van de Forensische Geneeskunde (FG) al jaren te maken een groot tekort aan Forensische artsen. In de loop van 2026 verdwijnt de medische arrestantenzorg (MAZ) uit het GGD-pakket van FG-diensten. Het wegvallen van specifieke FG-taken zorgt voor een uitholling van het FG-vakgebied en heeft gevolgen voor de (toekomstige) uitvoering van dit taakveld. Met nog meer arbeidsmarktkrapte tot gevolg. Ook is onzeker wat de uitkomst wordt van de aanbesteding Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers.

Structurele borging van toezicht op de Wmo vanaf 2027

Voor de jaren 2025 en 2026 zijn afspraken gemaakt over de financiering van het toezicht op de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Voor de periode vanaf 2027 ontbreekt echter nog een structurele borging. Dit vraagt om een bestuurlijk besluit over het structureel beleggen van de taak Toezicht Wmo vanaf 2027, zodat het toezicht op de kwaliteit van WMO-voorzieningen gewaarborgd blijft.

3.2 Speerpunten en aandachtspunten Ambulancezorg

De ambulancezorg kent een separaat financieringstraject via zorgverzekeraars. Ambulancezorg Gelderland-Midden maakt onderdeel uit van VGGM en is daarmee onderdeel van deze kaderbrief.

In de Acute Zorgregio Oost hebben de bestuurders de volgende opgaven vastgesteld:

- Het organiseren van passende acute zorg voor ouderen;
- Het waarborgen van de toegankelijkheid van de acute cardiologie;
- Het behouden van toegankelijkheid van de acute geboortezorg;
- Het toekomstbestendig maken van de acute psychiatrie, met speciale aandacht voor personen met onbegrepen gedrag;
- Het optimaliseren van de multitraumazorg.

Ook in onze regio verandert de bevolkingsomvang en de demografische samenstelling. Deze ontwikkeling zal naar verwachting leiden tot een verder toenemende vraag naar ambulancezorg. In dit kader werkt AGM in 2027 actief mee aan de implementatie van zorgcoördinatie, om de zorgvraag effectief en duurzaam te kunnen opvangen.

Speerpunten

In 2027 zetten we in op de volgende speerpunten:

Verskillende vormen van ambulancezorg (zorgdifferentiatie)

AGM zet in op zorgdifferentiatie om ervoor te zorgen dat iedere patiënt de juiste zorg ontvangt, op de juiste plek geleverd, door de juiste zorgverlener.

Uitbreiding en continuïteit van de dienstverlening

Om de toenemende zorgvraag het hoofd te bieden, is uitbreiding van het aantal diensten in zowel de meldkamer als de rijdienst noodzakelijk. Dit is essentieel om de continuïteit van de ambulancezorg in de toekomst te waarborgen.

Huisvesting

In 2027 start de uitvoering van het strategisch huisvestingsplan, dat nodig is vanwege de verwachte groei van zowel het aantal medewerkers als het wagenpark. Alle posten worden toekomstbestendig ingericht.

Verbeteren van mono- en multisamenwerking op de Meldkamer Ambulancezorg

De Meldkamer Oost-Nederland (MKON) vervult een centrale rol als toegangspunt voor acute zorg- en hulpvragen, waar vijf ambulancezorgaanbieders samenwerken. Na de recente migratie is besloten dat alle werkzaamheden centraal vanuit Apeldoorn plaatsvinden en decentrale meldkameractiviteiten verdwijnen. Om deze centralisatie te ondersteunen, onderzoeken de betrokken partijen welke extra capaciteit noodzakelijk is. Dit moet in 2027 uitmonden in een concreet plan van aanpak.

Aandachtspunten

Naast bovenstaande speerpunten vragen de volgende ontwikkelingen om aandacht:

- Het traject rondom de uitbreiding van de meldkamer is zowel inhoudelijk als bestuurlijk complex, waardoor de ambities voor Apeldoorn bemoeilijkt worden.
- Door toenemende (geo)politieke instabiliteit en dreigingen moet AGM zich voorbereiden op extra uitdagingen, waarvoor aanvullende capaciteit en middelen nodig zijn.
- Beperkte beschikbaarheid van zorgmateriaal en -voertuigen.

- Het budgettaire kader groeit onvoldoende mee met de stijgende zorgvraag.

Resume

De hoge druk op en de veranderende zorgvraag vragen de GGD en de Ambulancezorg mee te bewegen met landelijke ontwikkelingen als zorgcoördinatie en meer nadruk op preventie en gezondheid. In onze regio geven we hier een impuls aan met de regionale visie publieke gezondheid Gelderland-Midden. Tegelijkertijd vragen risico's rond financiering, arbeidsmarkt, CAO-ontwikkelingen en het dienstenpakket om gezamenlijke aandacht.

4. Inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen - Veiligheid

Het thema Veiligheid gaat over de programma's Crisisbeheersing en Brandweer. Het programma Crisisbeheersing richt zich op de taken genoemd in de Wet veiligheidsregio's. Hierbij horen de GHOR en de gemeentelijke samenwerking op het gebied van bevolkingszorg.

Het programma Brandweer levert een bijdrage aan de veiligheid van de inwoners van Gelderland-Midden. Dit programma richt zich op het terugdringen van risico's door het verkleinen van de kans op incidenten en het beperken van het effect voor de samenleving, het redden van mensen en dieren, het bestrijden van branden, het verlenen van hulp bij (water)ongevallen en het bestrijden van incidenten met gevaarlijke stoffen.

4.1 Ontwikkelingen

De brandweer legt meer nadruk op het aanpakken van echte risico's, nieuwe opleidingen, betere samenwerking en goed werkgeverschap. Zo wordt gewerkt aan een flexibele en adaptieve brandweer die bij grote en langdurige incidenten bovenregionaal inzetbaar is. Binnenkort verschijnen binnen dit kader adviezen n.a.v. het inspectieonderzoek over Grootchalig brandweeroptreden-Specialistisch optreden (GBO-SO). De adviezen kunnen richting geven aan eventuele benodigde versterking van middelen en capaciteit.

Nieuwe technologieën, zoals drones bij incidentbestrijding, krijgen hierin een vaste plaats. Daarnaast ontwikkelen de 25 veiligheidsregio's gezamenlijk een nieuw, flexibel opleidingssysteem dat personeel beter voorbereidt op de diverse en complexe risico's van nu.

Voor regio Gelderland-Midden spelen specifieke thema's. Een van die thema's is natuurbrand-beheersing. Via het programma natuurbrandbestrijding is de afgelopen jaren extra aandacht gegeven om bewustwording te creëren en meer inzicht te krijgen in de risicofactoren. Op basis daarvan zijn scenario's uitgewerkt en preventieve maatregelen getroffen die natuurbeheerders en andere partners de komende jaren tot uitvoering brengen. Daarmee wordt het programma afgerond in 2026. Daarna blijft de brandweer de resultaten monitoren. Ook de woningbouwopgave in Arnhem-Nijmegen en Food Valley, met meer hoogbouw en verdichting, stelt de brandweer voor nieuwe uitdagingen in advies en inzet. Verder zorgen nieuwe inzichten voor een andere kijk op brandbestrijding, waarvoor Gelderland-Midden nieuwe regels opstelt en uitvoert.

Op het gebied van organisatie en samenwerking ligt de nadruk op goed werkgeverschap, waarbij aandacht wordt besteed aan vakmanschap, verbinding, sociale veiligheid en een veilige werkomgeving. Daarnaast werken de Oost-5-regio's (IJsselland, Twente, Noordoost Gelderland, Gelderland-Midden, Gelderland-Zuid) samen in de gezamenlijke meldkamer in Apeldoorn. Het huidige C2000-communicatienetwerk wordt daarbij op termijn vervangen.

Ook blijft de brandweer 24/7 hulpverleners vanuit een fijnmazig netwerk van kazernes, hoewel de paraatheid onder druk staat door uitdagingen in werving en behoud van vrijwilligers en beroepsmedewerkers. In 2027 start de uitvoering van het materieelspreidingsplan. Verder is de continuïteit van de taakuitvoering een belangrijk aandachtspunt, bijvoorbeeld in relatie tot mogelijke uitval van infrastructuur.

4.2 Speerpunten en aandachtspunten brandweer en crisisbeheersing

Speerpunten

Naast bovenstaande ontwikkelingen werken we aan de volgende speerpunten. Deze worden nader uitgewerkt in de programmabegroting 2027.

Weerbare samenleving

Weerbaarheid is niet nieuw. Altijd al dragen we als veiligheidsregio bij aan het overeind houden van de samenleving tijdens crises en aan herstel naar de oude of nieuwe situatie. We hanteren hierbij een 'whole of society approach'. Een weerbare en veerkrachtige samenleving vraagt iets van iedereen. Iedere burger, elk bedrijf, elke (maatschappelijke) organisatie en iedere overheidsinstantie in Nederland heeft hierin een eigen verantwoordelijkheid. Daarom blijven we inzetten op het ondersteunen van de weerbaarheidsopgave in onze omgeving. Samen met de gemeenten en (zorg)partners in onze regio werken we nauw samen om elkaar te helpen bij ieders weerbaarheidsopgave. We zijn flexibel en adaptief als het gaat om nieuwe onderwerpen ten aanzien van de weerbaarheidsopgave. We geven uitvoering aan deze opgaven binnen het VGGM-brede programma Weerbaarheid. De financiering hiervan vindt vooralsnog plaats via de BDuR reserve in afwachting van (structurele) financiering vanuit het Rijk.

Weerbare en toekomstbestendige crisisorganisatie

De continuïteit van de crisisorganisatie vormt het fundament van onze aanpak. We bouwen verder aan een organisatie die snel kan schakelen, ongeacht aard of omvang van een crisis. Dit vraagt om flexibiliteit in processen, mensen en middelen. Daarbij sturen we niet enkel op specifieke risico's, maar bereiden we ons voor op het onverwachte.

Transitie brandveiligheidsrisico's

We richten ons op risico's die ontstaan door stedelijke groei en verdichting, de energietransitie en de gevolgen van klimaatverandering. Het brandrisicoprofiel is hierin een belangrijk instrument. We spelen in op aanpassingen in wet- en regelgeving, zoals de Wet veiligheidsregio's en deregulering, zodat we nog beter advies kunnen geven over brandveiligheid en risico's.

Slagkracht en paraatheid (continuïteit)

Vanuit ons fijnmazige netwerk van brandweerkazernes blijven we 24/7 hulpverleners, maar de paraatheid staat onder druk door de uitdagingen in het vinden en binden van vrijwilligers en het toenemende verloop onder zowel vrijwilligers als beroepsmedewerkers. In 2026 wordt het materieelspreidingsplan opgesteld. Dit plan heeft mogelijk consequenties voor de begroting 2027. De paraatheid komt onder druk doordat er meer bovenregionale samenwerking gevraagd wordt vanuit de landelijke opgave. Daarnaast richten we ons nadrukkelijk op de continuïteit van onze eigen taakuitvoering, onder meer in relatie tot mogelijke uitval van infrastructuur.

Vakmanschap

We versterken vakmanschap structureel door koppeling van brandonderzoek, evaluaties en landelijke ontwikkelingen. We investeren in moderne opleidingen die inspelen op actuele risico's en inzichten. Hiermee dragen we bij aan een toekomstbestendige organisatie die adequaat reageert op transitie van veiligheidsrisico's.

PTSS

Op 14 juli 2025 bereikten werkgevers en vakbonden een akkoord over de invoering van een 'Regeling erkenning en aanspraken PTSS als beroepsziekte'. Een belangrijke stap naar een betere en gelijke aanpak van PTSS in alle veiligheidsregio's. De regeling PTSS en de wijzigingen zijn op verzoek van het Veiligheidsberaad (VB) tot stand gekomen en bijgevolg zijn afspraken overeengekomen in het Landelijk Overleg Arbeidsvoorwaarden Veiligheidsregio's (LOAV). De afspraken gelden voor het personeel in dienst van de veiligheidsregio's. Voor zover nu bekend komen de kosten van de regeling voor rekening van de individuele veiligheidsregio's. De veiligheidsregio's kunnen wel een beroep doen op expertise die landelijk beschikbaar is en landelijk gefinancierd wordt.

Aandachtspunten

Naast bovenstaande speerpunten vragen de volgende ontwikkelingen om aandacht:

- *Rooster problematiek*
De opeenstapeling van diverse CAO gerelateerde verlofrechten (o.a. verlofsparen) bij de 24 uursdienst zorgt voor uitdagingen in de planning (roosterproblematiek). Dit vereist extra personeel, met financiële risico's als gevolg.
- *Implementatie nieuw communicatie- en alarmeringssysteem*
De financiële impact voor de brandweer van ontwikkeling van het nieuwe communicatie- en alarmeringssysteem voor alle hulpdiensten is nog onbekend.
- *Het (tweede) loopbaanbeleid*
Het beleid voor repressieve beroepsbrandweer uit 2006 wordt herzien op basis van nog lopend onderzoek. VGGM bereidt zich voor op extra kosten door uitstroom na 2026, omdat repressieve functies niet tot pensioen kunnen worden uitgevoerd.
- *Milieurisico PFAS*
Het Veiligheidsberaad heeft de RCDV gevraagd de landelijke ontwikkelingen rond PFAS inzichtelijk te maken en te coördineren. Voor veiligheidsregio's liggen de belangrijkste risico's op twee terreinen: gezondheidsrisico's voor medewerkers door blootstelling via blusschuim en bluspakken, en mogelijke bodem- en grondwaterverontreiniging op (oefen)locaties door het gebruik van PFAS-houdend blusschuim. Een eerste landelijke verkenning laat zien dat dit vraagstuk complex is en zowel arbeidsomstandigheden als milieuschade raakt. Structurele middelen voor eventuele sanering of aanvullende beschermingsmaatregelen zijn niet beschikbaar. De huidige regionale situatie is dat gemeenten eigenaar zijn van de terreinen. Het schuim is jarenlang in opdracht en conform landelijke normen toegepast. De omvang van het financiële risico is nog onzeker en afhankelijk van de uitkomsten van het landelijke onderzoek dat onder regie van de RCDV wordt uitgevoerd.

5. Bedrijfsvoering & Financiën

5.1 Samen. Beter. Bedrijfsvoeren

De uitvoering van het programma Samen. Beter. Bedrijfsvoeren (S.B.B.) en gefaseerde overdracht aan de lijnorganisatie staat centraal. Eerder hebben wij aangegeven dat het uitstellen of beperken van de versterkingsgelden S.B.B. de voortgang bij het realiseren van programmadoelen en de borging ervan zal vertragen.

5.2 Continuïteit en weerbaarheid

Onze organisatie werkt aan de continuïteit en weerbaarheid door invulling te geven aan het continuïteitsplan en aanvullende borgingsmaatregelen. Informatieveiligheid maakt hier onderdeel van uit en wordt aantoonbaar op orde gebracht in lijn met de geldende normenkaders (NEN7510, ISO27001 en BIO2). Structurele verankering in de organisatie is hierbij essentieel. Op dit moment is nog onduidelijk welke consequenties de vitaal verklaring precies heeft voor VGGM en welke (financiële) maatregelen nodig zijn om de continuïteit te waarborgen.

5.3 Informatiebeheer

Er wordt een toename in het aantal Woo-verzoeken onderkend. De Wet open overheid (Woo) regelt welke overheidsinformatie openbaar is en hoe iemand die kan aanvragen. VGGM heeft in de basis geen capaciteit, zowel kwalitatief als kwantitatief, voor de behandeling van Woo-verzoeken. Om te kunnen voldoen aan de Woo-verzoeken is het van belang om documenten in een goede, geordende en toegankelijke staat te houden (informatiebeheer). Zonder goed informatiebeheer is het niet mogelijk om aan de eisen uit de wet te voldoen. In het toezichthoudersverslag informatiebeheer is geconstateerd dat de formatie onvoldoende is om het informatiebeheer op het noodzakelijke niveau te krijgen en houden. In de begroting 2027 wordt inzichtelijk gemaakt wat hiervoor nodig is.

5.4 Huisvesting

In de komende jaren worden drie nieuwe kazernes gerealiseerd, te weten: Ede, Otterlo en Oosterhout. Daarnaast loopt het huurcontract van de werklocatie aan de Beekstraat (het huidige politiebureau) af. Hiervoor wordt een locatie gezocht. Ook de huurovereenkomst van de hoofdlocatie aan de Eusebiusbuitensingel loopt af. Er worden keuzes gemaakt in lijn met het huisvestingsplan Arnhem Stad om de toekomstige huisvesting van de organisatie te borgen. Deze ontwikkelingen kunnen consequenties hebben voor de programmabegroting. De financiële effecten van aflopende huurcontracten en de daaruit voortvloeiende keuzes rond (her)huisvesting zijn nog onzeker.

Harmonisatie financiering brandweerkazernes

In 2020 is de verdeling van de gemeentelijke bijdrage voor brandweer en crisisbeheersing herzien. Daarbij bleek dat het beheer en de bekostiging van kazernes nog steeds per gemeente geregeld zijn. Dat leidt tot uiteenlopende afspraken en onduidelijkheid, vooral bij (ver)bouw. Het bestuur vindt dit onwenselijk omdat kazernes onderdeel zijn van de regionale spreiding en financiering. In 2025 is een project gestart om nieuwe, gezamenlijke afspraken te maken, die mogelijk gevolgen hebben voor de afzonderlijke gemeentelijke bijdragen.

5.5 Besparingen

In reactie op de begroting 2025 hebben meerdere gemeenten gevraagd of het mogelijk is te besparen op de gemeentelijke bijdrage aan de VGGM. Het bestuur is vervolgens een proces gestart om invulling te geven aan dit verzoek. Dit verzoek omvatte een tijdelijk lagere gemeentelijke bijdrage voor 2025 en 2026, evenals een verkenning van structurele besparingsmogelijkheden voor de jaren daarna. Tijdens het besparingsproces is een deel van de medewerkers dat werkzaam is in de jeugdgezondheidszorg overgestapt van de Cao VVT naar de reguliere arbeidsvoorwaarden van VGGM. Dit heeft een kostenverhogend effect. Dit effect is betrokken bij de besparingsopgave. In bijlage 3 is de notitie opgenomen met de verschillende scenario's en de procesgang, zoals besproken in de bestuurscommissies.

Uit de bespreking in de bestuurscommissies volgt het voorstel om een structurele besparing van € 1.600.000,- op te nemen in de kaderbrief 2027 en via deze weg voor te leggen aan deelnemende gemeenten.

Het risicoprofiel neemt als gevolg van deze besparingen toe voor VGGM. Dit leidt tot de volgende risico's:

- De begrotingsuitgangspunten voor personeelslasten zijn aangepast. Het voordeel als gevolg van vacatureruimte door verloop en aanloopschalen zijn ingeboekt. Met deze maatregel loopt VGGM het risico dat onvoldoende middelen beschikbaar zijn voor inhuur bij ziekteverzuim of bij moeizaam in te vullen vacatures.
- Door het temporiseren van het programma Samen. Beter. Bedrijfsvoeren worden de geïdentificeerde risico's minder snel teruggebracht. Temporiseren leidt tot efficiëntieverlies en hogere kosten voor het programma;
- Het aanpassen van de uitgangspunten voor de begrote kapitaallasten leidt tot een beperkte verlenging van de levensduur. Dit heeft mogelijk hogere onderhoudskosten tot gevolg.

5.6 Indexatie

Het Algemeen Bestuur heeft eerder een systematiek voor loon- en prijscompensatie vastgesteld. Deze systematiek leidt tot een voorcalculatie voor 2027 die wordt gesaldeerd met een nacalculatie over 2025. De cijfers voor deze indexatie herleiden we uit de Macro Economische Verkenningen (MEV) 2026. Het CPB stelt dit plan op in september 2026. Deze kaderbrief gaat voor de voorcalculatie (2027) indicatief uit van de percentages opgenomen in de verzamelde bijlagen gepubliceerd bij de concept Macro Economische Verkenningen (MEV) 2026 (publicatie juli 2025), omdat bij het schrijven van deze brief de verzamelde bijlage met lange reeksen van september 2026 nog niet bekend zijn.

In de voorcalculatie van de begroting 2027 gaan we uit van een loonkostenstijging in 2027 van 3,5% en een prijsstijging voor materiële lasten van 2,3%. Deze percentages zijn gebaseerd op de concept MEV 2026 (verzamelde bijlagen met lange reeksen cMEV 2026) en worden toegepast op de gemeentelijke bijdragen 2026. De verhouding loon/ materieel is 70% en 30%.

In de begroting 2027 wordt ook een nacalculatie opgenomen voor de loon- en prijsstijgingen uit 2025 (het inhaaleffect). In de begroting 2025 is rekening gehouden met een loonkostenontwikkeling van 5,3% en een prijsontwikkeling van 2,0%. De nieuw te hanteren percentages zijn volgens de MEV 2026 voor 2025 respectievelijk 5,3% en 2,8%. Dit betekent geen nacalculatie van de lonen en 0,8% op de prijzen. Deze percentages worden toegepast op de gemeentelijke bijdragen 2025 uit de gewijzigde begroting 2025.

In %	Lonen	Prijzen	Gewogen
Weging	70%	30%	
Voorcalculatie 2025	5,3	2,0	4,3
Nacalculatie 2025	5,3	2,8	4,6
Inhaaleffect	0,0	0,8	0,3
Voorcalculatie 2027	3,5	2,3	3,1
Indexering voor 2026	3,5	3,1	3,4

5.7 Financieel kader

Een aantal elementen uit deze kaderbrief aangevuld met eerdere besluitvorming is vertaald in onderstaand financieel kader.

Samenvatting Gemeentelijke bijdragen

In € x 1.000	Veiligheid	BZ	PG	JGZ 0-4	RVP	Totaal
Bestuursbegroting 2026	56.457	851	19.801	12.162	2.148	91.419
Besparing 2% incidenteel 2025/2026	1.002	14	364	227	42	1.651
Voorstel invulling besparing structureel	-972	-14	-353	-220	-42	-1.600
Loon- en prijscompensatie	1.905	29	668	407	73	3.082
Mutatie inwoneraantallen		5	125	-52	-9	69
Stadspoort	-271					-271
Veilige Energietransitie	-250					-250
Cao vvt				902		902
Digitaal kinddossier			-498	-503		-1.000
Versterking BV	572		428			1.000
Temporiserings versterking BV	-286		-214			-500
Bestuursbegroting 2027	58.157	886	20.321	12.922	2.212	94.500

In bijlage 1 zijn de inwoneraantallen opgenomen. In Bijlage 2 zijn de verloopstaten per financieringsstroom opgenomen.

5.8 Risico op discrepantie tussen prijsstijgingen en budgetgroei

Binnen het huidige financiële kader vormt een hogere werkelijke prijsstijging van materiële lasten ten opzichte van de stijging van beschikbare budgetten een substantieel risico voor de uitvoerbaarheid van onze dienstverlening. Wanneer kosten voor materialen, energie, en externe inkoop sneller stijgen dan de gealloceerde budgetten, ontstaat druk op de operationele uitvoering. We zien dit terug bij een substantieel deel van de materiële budgetten zoals: onderhoud en reparatie materieel, persoonlijke beschermingsmiddelen, medische materialen en ICT.

Bijlage 1 - Inwoneraantallen

Aantallen Inwoners	per 1 januari 2024		per 1 januari 2025	
	0-18 jarigen	# inwoners	0-18 jarigen	# inwoners
Arnhem	30.091	167.632	29.902	169.364
Barneveld	15.929	62.592	16.050	63.152
Doesburg	1.628	11.079	1.619	11.125
Duiven	4.336	24.872	4.322	24.942
Ede	26.294	123.532	26.179	124.214
Lingewaard	8.907	47.314	8.851	47.684
Nijkerk	9.738	45.361	9.644	45.720
Overbetuwe	9.986	48.919	9.837	48.945
Renkum	5.125	31.419	5.044	31.490
Rheden	7.235	43.661	7.174	43.782
Rozendaal	409	1.831	414	1.836
Scherpenzeel	2.360	10.343	2.417	10.539
Wageningen	5.943	42.579	5.930	42.790
Westervoort	2.786	15.151	2.802	15.205
Zevenaar	7.737	45.041	7.704	45.215
Totaal	138.504	721.326	137.889	726.003

Bron: CBS

Bijlage 2 - Ontwikkeling gemeentelijke bijdragen vanaf 2026

Gemeentelijke bijdrage Veiligheid

Sinds het begrotingsjaar 2022 wordt de gemeentelijke bijdrage Veiligheid verdeeld op basis van de onderlinge verhouding van de ontvangen bijdrage uit het gemeentefonds, cluster Openbare Orde & Veiligheid, subcluster Brandweer. De bijdrage voor de lasten huisvesting (de kosten voor de panden in de betreffende gemeente die door VGGM gemaakt worden, dus niet de eigen kosten van de gemeente), functioneel leeftijdsontslag, verlenging Stadspoort Ede (tot 2027) en het AED-netwerk Barneveld worden op basis van werkelijke kosten met de betreffende gemeente verrekend.

In € x 1.000	2026	2027	2028	2029	2030
Begroting t-1	54.101	56.457	57.029	57.165	57.165
Versterking BV	574	572	286		
Loon- en prijscompensatie (§ 3a)	2.394				
Omgevingswet	-325				
Harmonisatie huisvesting	-150				
Ik, wij brandweer	150		-150		
Temporiseren versterking BV	-287				
MJB 2024-2029	56.457	57.029	57.165	57.165	57.165
Loon- en prijscompensatie (§ 3a)		1.905	1.905	1.905	1.905
Besparing 2% incidenteel 2025/2026		1.002	1.002	1.002	1.002
Voorstel invulling besparing structureel		-972	-972	-972	-972
Veilige Energietransitie		-250	250	250	250
Stadspoort		-271	-271	-271	-271
Temporiseren versterking BV		-286	-286	-286	-286
MJB 2025-2030	56.457	58.157	58.293	58.293	58.293

Gemeentelijke bijdrage Bevolkingszorg

De gemeentelijke bijdragen voor Bevolkingszorg wordt verdeeld op basis van de inwoneraantallen van de gemeenten op 1 januari 2025.

In € x 1.000	2026	2027	2028	2029	2030
Begroting t-1	798	851	851	851	851
Loon- en prijscompensatie (§ 3a)	45				
Mutatie inwoneraantallen	7				
2 % korting					
MJB 2024-2029	851	851	851	851	851
Loon- en prijscompensatie (§ 3a)		29	29	29	29
Mutatie inwoneraantallen (*)		5	5	5	5
Besparing 2% incidenteel 2025/2026		14	14	14	14
Voorstel invulling besparing structureel		-14	-14	-14	-14
MJB 2025-2030	851	886	886	886	886

Gemeentelijke bijdrage Publieke Gezondheid

De gemeentelijke bijdragen voor de Publieke Gezondheid wordt verdeeld op basis van de inwoneraantallen van de gemeenten op 1 januari 2025.

In € x 1.000	2026	2027	2028	2029	2030
Begroting t-1	17.823	19.800	20.229	20.443	20.443
Versterking BV	426	428	214		
Loon- en prijscompensatie (§ 3a)	765				
Mutatie inwoneraantallen	170				
Lokaal aanbod (nu niet zwanger)	332				
Digitaal kinddossier	498				
Temporiseren versterking BV	-213				
MJB 2024-2029	19.800	20.229	20.443	20.443	20.443
Loon- en prijscompensatie (§ 3a)		668	668	668	668
Mutatie inwoneraantallen		125	125	125	125
Besparing 2% incidenteel 2025/2026		364	364	364	364
Voorstel invulling besparing structureel		-353	-353	-353	-353
Digitaal kinddossier		-498	-498	-498	-498
Temporiseren versterking BV		-214	-214	-214	-214
MJB 2025-2030	19.800	20.321	20.535	20.535	20.535

Gemeentelijke bijdrage JGZ 0-4

De gemeentelijke bijdragen voor de JGZ 0-4 wordt verdeeld op basis van het aantal jeugdigen 0-18 van de gemeenten op 1 januari 2025.

In € x 1.000	2026	2027	2028	2029	2030
Begroting t-1	11.172	12.162	12.162	12.162	12.162
Loon- en prijscompensatie (§ 3a)	496				
Mutatie inwoneraantallen	-8				
Cao vvt	902				
Aanvullende besparingsopdracht	-902				
Digitaal kinddossier	503				
MJB 2024-2029	12.162	12.162	12.162	12.162	12.162
Loon- en prijscompensatie (§ 3a)		407	407	407	407
Mutatie inwoneraantallen		-52	-52	-52	-52
Besparing 2% incidenteel 2025/2026		227	227	227	227
Voorstel invulling besparing structureel		-220	-220	-220	-220
Cao vvt		902	902	902	902
Digitaal kinddossier		-503	-503	-503	-503
MJB 2025-2030	12.162	12.923	12.923	12.923	12.923

Gemeentelijke bijdrage RVP

De gemeentelijke bijdragen voor het RVP wordt verdeeld op basis van het aantal jeugdigen 0-18 van de gemeenten op 1 januari 2025.

In € x 1.000	2026	2027	2028	2029	2030
Begroting t-1	2.061	2.148	2.148	2.148	2.148
Loon- en prijscompensatie (§ 3a)	89				
Mutatie inwoneraantallen	-2				
MJB 2024-2029	2.148	2.148	2.148	2.148	2.148
Loon- en prijscompensatie (§ 3a)		73	73	73	73
Mutatie inwoneraantallen		-9	-9	-9	-9
Besparing 2% incidenteel 2025/2026		42	42	42	42
Voorstel invulling besparing structureel		-41	-41	-41	-41
MJB 2025-2030	2.148	2.213	2.213	2.212	2.213

Gemeentelijke bijdrage totaal

In onderstaand overzicht zijn de bedragen voor 2027 per gemeente opgenomen.

In € x 1.000	Kader 2026B	loon/prijs 2027	OOV verdeling	Mutatie Inwoners	Besparing 2% Incidenteel	Voorstel besp. Structureel	Specifiek Stadspoort	Energie Transitie	cao vvt	Digitaal Kinddossier	versterking BV 2027	Kader 2027B
Arnhem	24.303	819	1	30	407	-396	0	-65	196	-225	125	25.193
Barneveld	8.066	273	-58	28	151	-145	0	-21	105	-102	43	8.338
Doesburg	1.324	45	-11	0	25	-24	0	-4	11	-14	8	1.359
Duiven	2.703	91	-8	1	52	-50	0	-7	28	-33	16	2.793
Ede	16.030	540	155	8	281	-277	-271	-42	171	-181	85	16.499
Lingewaard	5.341	180	-13	5	100	-96	0	-14	58	-65	30	5.525
Nijkerk	5.181	174	-16	1	97	-94	0	-14	63	-67	29	5.355
Overbetuwe	5.730	193	-24	-14	108	-104	0	-15	64	-69	32	5.900
Renkum	3.804	128	-16	-6	71	-67	0	-11	33	-40	22	3.917
Rheden	5.382	181	-34	-3	102	-97	0	-16	47	-56	31	5.537
Rozendaal	279	9	-1	1	5	-5	0	-1	3	-3	2	289
Scherpenzeel	1.217	41	-2	11	23	-22	0	-3	16	-16	7	1.271
Wageningen	5.038	170	53	5	95	-94	0	-16	39	-51	31	5.270
Westervoort	1.671	56	-9	3	32	-31	0	-5	18	-21	10	1.725
Zevenaar	5.350	180	-16	2	101	-97	0	-15	50	-59	31	5.528
Totaal	91.419	3.082	0	69	1.651	-1.600	-271	-250	902	-1.000	500	94.500

Bijlage 3 - Besparingsscenario's

(Zie aparte bijlage).

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM)
verzorgt Ambulance, Brandweer, GGD en GHOR voor de gemeenten Gelderland-Midden

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Postbus 5364

6802 EJ ARNHEM

T 0800 8446 000

E info@vggm.nl

I www.vggm.nl

Onderwerp:	Voorstel t.a.v. besparingsscenario's
Aan:	Bestuurscommissie Veiligheid, Bestuurscommissie Gezondheid
Van:	Dagelijks Bestuur
Datum:	16 juni 2025
Doel:	Afronding opdracht van AB om besparingsopties in beeld te brengen

Inleiding

Op 7 mei is door het bestuur meningsvormend gesproken over de in beeld gebrachte besparingsopties. De bestuurders hebben aan het Dagelijks Bestuur voorgesteld scenario's uit te laten werken.

De uiteindelijke besluitvorming over het financieel kader van de organisatie vindt plaats bij het vaststellen van de begroting door het Algemeen Bestuur. Voor de begroting 2027 is voorzien dat in oktober 2025 de algemene beleidsmatige en financiële kaders voor de begroting ("de kaderbrief") worden opgesteld. De finale besluitvorming over de begroting 2027 vindt plaats in september 2026. Ten aanzien van de kaderbrief en de begroting is een zienswijzeprocedure van toepassing.

Voorstel

Het DB heeft kennisgenomen van de (informele) beeldvormende bespreking op 10 april 2025 en de (informele) meningsvormende bespreking op 7 mei 2025 en constateert dat er verdeeld wordt gedacht over de omvang van mogelijke besparingen:

- Een handvol bestuurders vindt forse besparingen noodzakelijk, gezien vanuit het oogpunt van de verwachte bezuinigingen bij de gemeenten en toont daarmee de bereidheid om (mogelijke) risico's in de taakuitvoering te nemen.
- Een handvol bestuurders vindt het op orde krijgen van de basis van de organisatie in relatie tot maatschappelijke en geopolitieke ontwikkelingen zwaar wegen en vindt (forse) besparingen onwenselijk en/of onverantwoord.
- De overige bestuurders hebben een tussenliggende mening.

Vanuit enkele bestuurders is geopperd om als tussenweg op zoek te gaan naar mogelijkheden om de voorlopig incidentele besparing van 2% over 2025 en 2026 structureel in te kunnen boeken middels aanpassing van begrotingsuitgangspunten en/of versoering van intern (HRM-)beleid. Gehoord hebbende de suggesties, overwegingen en meningen van de bestuursleden, heeft het DB verschillende scenario's voorbereid voor het maken van de bestuurlijke afweging met betrekking tot de (financiële-)kaders voor 2027.

Het DB realiseert zich terdege dat het noodzakelijk is om óók verdergaande scenario's in beeld te brengen omdat alle VGGM-bestuurders aan hun gemeenteraden moeten/willen kunnen uitleggen hoe keuzes tot stand gekomen zijn en welke alternatieven daarbij overwogen zijn. Gezien de wens van enkele bestuurders om tevens rekening te houden met de uitdagingen waar VGGM voor staat in relatie tot maatschappelijke en geopolitieke ontwikkelingen heeft het DB ook een "0%-scenario" toegevoegd.

Het DB constateert dat breed draagvlak voor vergaande bezuinigingen gering is. Daarmee lijkt een uiteindelijk besluit om te kiezen voor scenario 3 of 4 niet erg realistisch. Vanwege de grote impact zou het DB, in lijn met het standpunt van de directie, een keuze voor scenario 3 of 4 onverstandig (scenario 3) c.q. onverantwoord (scenario 4) vinden.

Het DB stelt voor aan het AB om structurele technische aanpassingen in de begrotingsuitgangspunten (voor de begroting van 2027 en verder) te maken hetgeen leidt tot een financieel effect van circa -2% op de inwonerbijdrage. Deze keuze gaat gepaard met een hoger financieel risico voor de gemeenten op VGGM. Een in zekere mate vergelijkbare keuze is eerder al incidenteel gemaakt voor de jaren 2025 en 2026.

Indien het vanuit de beleidsinhoudelijke ontwikkelingen en maatschappelijke opgaven opportuun blijkt om deze besparing in te zetten voor investeringen binnen de organisatie, leidt dit netto niet tot een lagere inwonerbijdrage voor gemeenten. (Scenario 1)

Indien gekozen wordt voor teruggave aan gemeenten zal op een latere moment het bestuurlijk gesprek gevoerd moeten worden over de wijze waarop de organisatie zich verhoudt tot beleidsinhoudelijke ontwikkelingen en maatschappelijke opgaven. (Scenario 2)

Het DB vraagt aan de bestuurscommissies advies uit te brengen op deze keuze vanuit de beleidsinhoudelijk taakvelden.

Natuurlijk staat het de bestuurscommissies vrij om in hun advies tevens in te gaan op de scenario's 3 en 4.

Vervolg

De voorgestelde besluitvorming over besparingsscenario's past in het drieluik:

- Beeldvorming (10 april 2025) m.b.v. factsheets
- Meningsvorming (7 mei 2025) m.b.v. stellingen
- Besluitvorming (DB 10 juni en 2 juli 2025 beleidsinhoudelijk advies in Bestuurscommissies)

Aansluitend zal het Dagelijks Bestuur de besluiten uit de bestuurscommissies verwerken in de kaderbrief voor 2027, welke aansluitend ter consultatie aan colleges en raden wordt aangeboden. In deze kaderbrief zal tevens aandacht zijn voor het doorlopen proces en gehanteerde uitgangspunten. Daarmee geeft deze kaderbrief ook inzicht aan colleges en raden over de totstandkoming van de voorliggende aanpassing van kaderstelling. Deze consultatie is voorzien in het najaar van 2025.

Ter voorbereiding op de beeldvormende bespreking heeft VGGM een aantal factsheets opgesteld die een toelichting geven op de in beeld gebrachte besparingsopties.

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat deze factsheets weliswaar inzicht geven in wat VGGM doet en waar besparingskeuzes te maken zijn maar dat de factsheets niet geschikt zijn als instrument om de gemeenteraden goed te informeren over de onderzochte besparingsopties en over de uiteindelijk gemaakte keuze van het bestuur. Het DB heeft de directie gevraagd om ná de besluitvorming een uitgebreide raadsinformatiebrief op te stellen die bestuurders kunnen gebruiken om hun raden te informeren.

Bijlagen

Bijlage A: Afwegingskader

Bijlage B: Scenario 1: 0 is niet niks

Bijlage C: Scenario 2: Aanpassen begrotingsuitgangspunten

Bijlage D: Scenario 3: Inwoners merken het verschil

Bijlage E: Scenario 4: Impact op meest kwetsbaren

Bijlage A: Afwegingskader

Gezondheid

De GGD heeft als missie de gezondheid van haar inwoners te beschermen, bewaken en bevorderen. Deze drie-eenheid is onlosmakelijk met elkaar verbonden. Besparen op bewakende en/of bevorderen taken, maakt de beschermende taken krachteloos.

Beschermen

Het beschermen van de inwoners start in de consultatiebureaus en met het Rijksvaccinatieprogramma. Het stopt niet op jonge leeftijd want tegenwoordig worden inentingen tot op latere leeftijd aangeboden. Naast deze praktische (tastbare) dienstverlening zijn er activiteiten die voor de inwoner minder zichtbaar zijn maar minstens net zo belangrijk. De GGD is dagelijks bezig met het voorbereiden op een toekomstige crises.

Bewaken

De GGD bezit veel data over de gezondheid van haar inwoners. Deze data is kostbaar en wordt ingezet om de publieke gezondheidszorg te verbeteren. Het uitvoeren van de monitors is daarbij cruciaal. Daarnaast bewaakt en verbetert de GGD in haar toezichthoudende rol de kwaliteit van de publieke gezondheidszorg.

Bevorderen

Bevorderen is een belangrijk middel om gedragsverandering te weeg te brengen. Door bijvoorbeeld in te zetten op veilig en gezond opgroeien, mentale gezondheid en vitaal ouder worden, wordt de gezondheid van inwoners verbeterd. Belangrijker is nog het uitblijven van toekomstige zorgvragen door het bevorderen van een positieve en gezonde leefstijl en gezonde leefomgeving.

Huidige situatie

Huidige GGD basis is niet op orde: de GGD is geen toekomstbestendige organisatie

De basis van de GGD is nog steeds niet op orde. De toegekende structurele middelen (vanaf 2025) blijken onvoldoende toereikend om de basis op orde te hebben, laat staan om een toekomstbestendige organisatie te bouwen en te zijn. Ook de tariefvergelijking met andere regio's houdt geen stand als deze basis ontbreekt.

Landelijke bezuinigingen en stijgende kosten raken GGD: stapeling en dubbele pijn

Aanvullend hierop is ook de landelijke context niet gunstig gezind. De SPUK's GALA en seksuele gezondheid worden met 10% gekort en bezuinigingen op landelijke ingezette versterkingsprogramma's zoals pandemische paraatheid zullen de GGD Gelderland-Midden hard raken. Daarbij kent de GGD stijgende kosten, mede als gevolg van de harmonisatie in de arbeidsvoorwaarden van medewerkers JGZ en toenemende druk op thema's zoals informatieveiligheid. Met een eventuele aanvullende besparingsopdracht van gemeenten zal de GGD, en beter gezegd de inwoner van Gelderland-Midden, dan ook (drie)dubbel geraakt gaan worden.

De impact van bezuinigingen op preventie in publieke gezondheid

Binnen het domein van publieke gezondheid speelt preventie een cruciale rol. Het is van belang om de structurele waarde van preventieve gezondheidszorg te erkennen en deze te blijven ondersteunen. Hieronder wordt verder ingegaan op mogelijke consequenties.

1. Gezondheid onder druk: korte termijnbesparing, lange termijnkosten

Door te investeren in preventieve maatregelen, voorkomen we dat inwoners vroegtijdig ziek worden of duurdere zorg nodig hebben. Investeren in preventie is niet alleen sociaal wenselijk, maar ook financieel verstandig. Wetenschappelijk onderzoek toont aan dat elke euro, geïnvesteerd in preventie, een meervoudige besparing oplevert in de zorg en het sociale domein. De vaak gehanteerde vuistregel is dat elke euro geïnvesteerd in preventie gemiddeld 11 euro oplevert.

2. Toenemende sociaal-economische gezondheidsverschillen

Gezondheidsverschillen beginnen al voor de geboorte. De omstandigheden van de moeder spelen een cruciale rol in de gezondheid en toekomst van het kind. Preventieprogramma's kunnen helpen deze ongelijkheid te verkleinen. Ook vormen gezondheidsverschillen tussen sociaaleconomische groepen in het hier en nu een hardnekkig probleem.

3. Druk op gemeenten en maatschappelijke voorzieningen

Op lange termijn leiden bezuinigingen op publieke gezondheid tot een toename van complexe zorgvragen, een verschuiving naar duurdere voorzieningen en daarmee tot hogere uitgaven in de zorg en maatschappelijke ondersteuning. Het terugschroeven van preventieve maatregelen verschuift het probleem naar andere domeinen, zoals de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning), de jeugdzorg en de eerstelijnszorg. Dit kan resulteren in wachtlijsten, nog meer overbelasting van zorgprofessionals, uitval van zorgprofessionals, hoger ziekteverzuim en een vermindering van de kwaliteit van leven van inwoners.

Uitgangspunten

De GGD acht besparen in welke orde van grootte dan ook onverstandig. De maatregelen gaan een grote impact hebben voor met name het jonge kind en specifieke kwetsbare groepen. Doorvoering hiervan betekent dat de GGD en gemeenten (wederom) niet meer aan de wettelijke norm gaan voldoen. De samenwerking met onze ketenpartners stagneert en er ontstaan problemen elders in de zorgketen. Daarnaast worden gezondheidsverschillen vergroot in plaats van verkleind.

De GGD heeft de volgende uitgangspunten afgewogen bij het maken van keuzes:

- Impact op kwetsbare groepen zoveel mogelijk beperken en de impact beleggen bij reguliere inwoner.
- Lokaal aanbod afbouwen en regionaal aanbod vergroten met als uitgangspunt een efficiënte inzet van uren en middelen.
- Volledige afbouw van specifieke diensten in plaats van de brede kaasschaafmethode op diensten. De dienstverlening van de GGD is al minimaal. Bij nog minder vervalt de kwaliteit van dienstverlening.
- Nieuw(st)e dienstverlening in inwonerbijdrage en geen losse afspraken. Hierdoor zijn er meer generieke afspraken die zorgen voor efficiëntere inzet van uren en middelen inclusief de verantwoording

Veiligheid

De activiteiten op het gebied van Veiligheid richten zich op het uitvoeren van de taken genoemd in de Wet veiligheidsregio's. Binnen VGGM zijn deze activiteiten georganiseerd als Crisisbeheersing en Brandweer.

Crisisbeheersing richt zich op het voorkomen, beperken en bestrijden van rampen en crises. Dit doen we door ons voor te bereiden op het voeren van regie tijdens situaties waarin een vitaal belang van de samenleving is aangetast of dreigt te worden. Ook zorgen we ervoor dat de samenleving zoveel mogelijk overeind blijft tijdens een crisis en helpen we het terug te veren naar een gewenste situatie.

Brandweer richt zich op het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten. Dit doen we door ons voor te bereiden op verschillende soorten incidenten en preventief te adviseren op mogelijke incidentrisico's.

Huidige situatie

De Veiligheidsregio in Gelderland Midden is een relatief jonge organisatie en bestaat nu ruim 10 jaar. Ne regionalisering heeft de nadruk gelegen op harmonisatie van werkprocessen, opleidingen en materieel, leidend tot de beoogde kwaliteitsverbetering en lagere kosten door efficiëntie. Met de COVID19 pandemie en coördinatie van opvang van ontheemde Oekraïners heeft met name de taken van crisisbeheersing zich verder ontwikkeld. Kijkend naar ontwikkelingen als geopolitieke dreiging, demografie, klimaatverandering en energietransitie leiden tot aanpassing van de organisatie, materieel en geoefendheid om toekomstige crises en incidenten het hoofd te bieden. Belangrijke thema's hierbij zijn landelijke samenwerking, eenduidige en adequate informatievoorziening en continuïteit van de eigen taakuitvoering. Deze ontwikkelingen geven een belangrijke druk op de betaalbaarheid van de Veiligheidsregio taken in de komende jaren. Deze druk neemt extra toe door de korting op de Rijksuitkering voor Veiligheidsregio's van 10% die is genomen door het voormalige kabinet Schoof. Voor VGGM leidt deze korting tot verlaging van het budget met circa € 1,0 mln.

Uitgangspunten

Aan de voorgestelde scenario's gaat een zorgvuldig doorlopen proces vooraf. Het doorlopen proces resulteert in een aantal uitgangspunten die gelden als basis voor de voorgestelde scenario's:

1. Een aantal besparingsopties vallen buiten scope voor de uitwerking in scenario's, op basis van:
 - 1.1. Tijdelijke financiering tot 2027:
 - Advies en toezicht 'wonen met zorg'
 - Veilige energietransitie
 - 1.2. Taken met samenwerkingsafspraken, zoals: Incidentbestrijding gevaarlijke stoffen (gaspakken), blusboot, convenant Rode Kruis, Meldkamer Oost Nederland, Advies en toezicht Industriële Veiligheid (BRZO), Toezicht Terugdringen Onechte en Ongewenste Meldingen (TOOM) van automatische brandmeldinstallaties en daarmee het verlagen van de uitrukfrequentie voor loze brandmeldingen.
 - 1.3. Bespreking bestuurlijke bijeenkomsten:
 - Reanimatie (First Responsteam Brandweer)
 - Specialistische taken zoals waterongevallenbestrijding (duiktaak), natuurbrandbestrijding, rietkapbrandbestrijdingsteam.
 - 1.4. Taken vanuit een landelijk opdracht, zoals:
 - versterkingsopgave Veiligheidsregio. Om die reden wordt informatievoorziening als maatregel in de scenario's niet voorgesteld;

- paraatheid en vakbekwaamheid crisisorganisatie vanwege opgave weerbaarheid en veerkracht. Om die reden worden maatregelen m.b.t. piketten en vakbekwaamheid niet voorgesteld;
- 1.5. Bevindingen inspectie m.b.t. Brandveilig Leven (11 april 2024). Om die reden worden maatregelen m.b.t. Brandveilig Leven in de scenario's niet voorgesteld.

Tot slot

Het doel van het programma Crisisbeheersing is om de basis van crisisbeheersing op orde te krijgen en daarnaast te versterken, om te kunnen voldoen aan de landelijke opgaven en ontwikkelingen. Vanuit de landelijke agenda crisisbeheersing zijn versterking op weerbaarheid, een robuuste crisisorganisatie en versterking van informatievoorziening belangrijke pijlers. Hiervoor zijn landelijk extra middelen ter beschikking gesteld. Een voorwaarde bij deze extra middelen is dat gemeenten de bijdrage voor de taken van crisisbeheersing intact houden.

De genoemde besparingsvoorstellen hebben allemaal directe invloed op de manier waarop crisisbeheersing de basis op orde brengt en versterkt. Hierbij is het risico dat VGGM uiteindelijk minder effectief kan optreden tijdens een crisis. Als de basis niet op orde is, levert VGGM minder goede leiding en coördinatie op een crisis, is de besluitvorming minder adequaat en duidelijk, wordt de crisiscommunicatie beperkter en mogelijk slechter. Dit heeft een maatschappelijk en bestuurlijk afbreukrisico. Voor onze eigen hulpdiensten en bestuurders, maar ook voor de inwoners, gemeenten en andere ketenpartners is dit direct merkbaar.

De korting op de Rijksbijdrage van 10% heeft een directe invloed op de ambities van de afdeling. De afdeling Crisisbeheersing van VGGM kan de versterkingsopdracht conform de Landelijke Agenda Crisisbeheersing niet (volledig) uitvoeren als de financiële middelen hiervoor worden teruggeschroefd.

Bovendien komen er extra taken bij in het kader van weerbaarheid van de samenleving. Hiervoor zijn vanuit het Rijk extra middelen toegezegd in de Voorjaarsnota. Nog niet duidelijk is op welke wijze deze middelen verdeeld gaan worden. Ook de hoogte van de toegezegde middelen is niet voldoende.

In diverse ambtelijke en bestuurlijke overleggen is de afgelopen periode een belangrijk signaal afgegeven: veiligheidsregio's ervaren een groeiende spagaat. Enerzijds wordt van hen gevraagd om bij te dragen aan brede bezuinigingsopgaven, anderzijds ligt er een duidelijke opdracht om te investeren in versterking van de crisisbeheersing en rampenbestrijding, mede ingegeven door toenemende geopolitieke dreigingen en de noodzaak voor een weerbare en veerkrachtige samenleving. Deze dubbele opdracht leidt tot spanningen binnen de uitvoering.

Bijlage B

Scenario 1: 0 is niet niks

Inrichtingskeuzes uit het verleden hebben geleid tot een krappe, kwetsbare en niet toekomstbestendige organisatie. Afgelopen jaren hebben hier diverse onderzoeken naar plaatsgevonden en aansluitend heeft het bestuur afspraken gemaakt om komende jaren de organisatie op orde te brengen. Op dit moment wordt volop uitvoering gegeven aan deze afspraken. Ondertussen wordt de organisatie geconfronteerd met een snel veranderende samenleving, waardoor extra druk komt te staan op de uitvoering van de taken en de betaalbaarheid daarvan. De belangrijkste ontwikkelingen zijn in bijlage 1 geschetst.

Stabilisatie van de gemeentelijke bijdragen lijkt tot behoud van huidige dienstverlening, maar geeft in samenhang met de staat van de organisatie belangrijke risico's in achteruitgang. Voorzien wordt dat komende periode regelmatig het gesprek gevoerd zal worden of en hoe met deze ontwikkelingen om te gaan. Zowel in de uitvoering als in de bekostiging. De verwachte onderwerpen voor Gezondheid en Veiligheid staan hieronder nader geduid.

Gezondheid

De GGD heeft zich de afgelopen jaren binnen het traject toekomstbestendige GGD ingezet om de basis weer op orde te krijgen. De financiering van de dienstverlening was ver onder het landelijk gemiddelde zo is gebleken in de benchmark van Lysias (2022). Binnen AGZ is de dienstverlening op het wettelijk minimum versterkt. Voor JGZ is de afschaling tot onder het wettelijk minimum omgebogen naar een situatie waarbij gebouwd wordt aan een basis die flexibel kan meebewegen met de maatschappelijke opdrachten. Echter zien we dat met de inzichten van nu, de huidige situatie nog niet op orde is. Dit betekent voor JGZ dat de komende 1,5 jaar extra middelen nodig zijn om afschaling van de dienstverlening te voorkomen en om verdere stappen te zetten naar een toekomstbestendige dienstverlening. De GGD zal in 2025 en 2026 nog met een plan komen om de tijdelijke inzet om te zetten naar toekomstige bestendigheid. In dit kader kan gesteld worden dat bij continuering in de 0% lijn de GGD de dienstverlening niet kan garanderen.

Veiligheid

Een nadere duiding van ontwikkelingen die in het veiligheidsdomein worden voorzien:

- Korting van 10% op de Rijksbijdrage aan Veiligheidsregio's (Bdur), voor VGGM ca € 1,0 mln euro.
Toelichting: De voormalig staatssecretaris heeft beloofd zich hard te maken om deze korting te compenseren. Met de val van het kabinet is de opvolging hiervan onzeker.
- Versterken bovenregionale en landelijke samenwerking:
 - o Noodzaak tot meer bovenregionale en landelijke samenwerking en aanpassing van taken door evaluatie Wet Veiligheidsregio.
 - o Inbedden landelijke versterkingsopgave crisisbeheersing ten behoeve van een robuuste (boven)regionale crisisorganisatie
 - o Landelijke versterking en samenwerking op het gebied van informatievoorziening
- Geopolitieke dreigingen:
 - o Opgave weerbaarheid en veerkracht

Toelichting: Mogelijk worden hier nog extra middelen voor toegekend. Ambtelijke toezegging dat in voorjaarsnota 2025 € 70 mln. voor Weerbaarheid waarvan een deel wordt vrijgemaakt ten behoeve van een fijnmazig netwerk noodsteunpunten relevant voor burgerhulpverlening.

- Doorontwikkeling bevolkingszorg
- Vervanging C2000 (VMX)
Toelichting: in opdracht van Bestuurlijke Adviescommissie gestart met programma. Op dit moment bespreekpunt op landelijke bestuurlijke agenda. Eerste schets van plan van aanpak gedeeld.
- Ontwikkeling/anticiperen op veiligheidsrisico's zoals:
 - o Demografie, meer ouderen -> minder zelfredzaam
 - o Verstedelijking en verdichting, congestie infrastructuur, deregulering bouw
Toelichting: Verkenning op impact en rol brandweer/veiligheidsregio's. Veilig en gezonde leefomgeving VGGM. Voorbereiding en beleidsmatige keuzes, meer samenwerking noodzakelijk, meer coproductie. Presentatie in bestuurscommissie veiligheid 2 april 2025.
 - o Veilige energietransitie
 - o Klimaatveiligheid
Toelichting: vanwege klimaatverandering, weersextremen hitte, droogte, neerslag -> hoogwater en natuurbrand
- Ontwikkelingen op het gebied van werkgeverschap:
 - o Landelijke regeling PTSS
Toelichting: meerkosten voorzien vanuit landelijke afspraken. Op dit moment bespreekpunt op landelijke bestuurlijke agenda. Verwachting is dat voorziene kosten voor Rijk én regio komen.
 - o Bouwsteen 1, verplichtend karakter
Toelichting: Veiligheidsregio's hebben claim bij het Rijk neergelegd voor benodigde financiering die nodig is om gevolgen van wijziging regelgeving op te kunnen vangen. Veiligheidsregio's wachten op reactie.
 - o Hogere doorstroom beroeps (20 jarigen beleid) en vrijwilligers brandweer
 - o Krappe arbeidsmarkt, in het bijzonder voor zeer specialistische functies

Financiële besparing

Zoals gesteld in dit scenario is het de verwachting dat komende periode het gesprek gevoerd zal worden over het accommoderen van verschillende ontwikkelingen, zowel in uitvoering als in bekostiging. Denkbaar is om de te realiseren besparing in scenario 2 (begrotingsuitgangspunten) in te zetten voor de bekostiging van (een deel van) de geschetste ontwikkelingen.

Bijlage C

Scenario 2: Aanpassen begrotingsuitgangspunten

In de begroting voor 2025 en 2026 is de gemeentelijke bijdrage incidenteel 2% lager geraamd. Het bestuur heeft gevraagd om te evalueren in hoeverre deze incidentele besparing structureel gemaakt kan worden.

Onderdelen van de 2% incidentele besparingen	Evaluatie structureel te maken
<i>Begroten van hogere rentebaten</i> VGGM factureert conform de gemeenschappelijke regeling de gemeentelijke dienstverlening voor een belangrijk deel vooruit. Hierdoor heeft VGGM gedurende een groot deel van het jaar een positief banksaldo. Door de opgelopen marktrente ontvangt VGGM een hogere rentevergoeding dan initieel begroot. Het bestuur stelt voor om deze hogere rentevergoeding van € 600.000 voor 2026 net zoals in 2025 vooraf te begroten. Keerzijde is dat VGGM op deze begrote post een renterisico loopt. Dat doet zich voor als de marktrente daalt.	Mede door geopolitieke spanningen, mogelijke effecten van handelsbeperkingen tussen de Verenigde Staten, Azië en Europa heeft de ECB afgelopen jaar de rente in 8 stappen verlaagd van 4% naar 2,00% per 5 juni 2025. Deze ontwikkeling heeft direct impact op de rentebaten van VGGM. Om het renterisico voor VGGM niet verder te laten oplopen is het advies om deze extra rentevergoeding niet structureel te begroten.
<i>Begroten van lagere kapitaallasten</i> De markt voor specifiek materieel is momenteel erg krap. Dit leidt tot oplopende levertijden. Hierdoor ontstaat een vertraging in de reguliere vervanging van materieel en daarmee een (incidenteel) voordeel op de kapitaallasten. Het bestuur stelt voor om de kapitaallasten voor 2026 net zoals in 2025 € 500.000 lager te begroten.	De markt voor specifiek materieel is ook in 2025 erg krap en vertraging in de reguliere vervanging loopt op. VGGM stelt voor om de uitgangspunten om te komen tot de begrote kapitaallasten aan te passen, zodat deze beter voorspelbaar worden. Denk hierbij aan het starten met afschrijven van kapitaalgoederen op t+1. Een aanpassing van dit uitgangspunt leidt tot een (beperkte) verlenging van de levensduur van onze kapitaalgoederen en daarmee tot een (beperkt) structureel voordeel op de kapitaallasten. Voorgesteld wordt om deze gewijzigde uitgangspunten in het najaar van 2025 bestuurlijk vast te stellen en vooruitlopend daarop de kapitaallasten gefinancierd uit de gemeentelijke bijdragen structureel € 500.000 lager te begroten.

Onderdelen van de 2% incidentele besparingen	Evaluatie structureel te maken
<i>Begroten van hogere opbrengst verkoop afgestoten materieel</i> Door de krappe markt van specialistisch materieel lopen nieuwprijzen aanzienlijk op. Als gevolg van de oplopende prijzen nemen eveneens de prijzen van gebruikt materieel toe. Het bestuur stelt voor om voor 2026 net zoals in 2025 een € 50.000 hogere opbrengstwaarde van afgestoten materieel te begroten.	De markt voor specifiek materieel is ook in 2025 erg krap en prijzen van gebruikt materieel zijn hoger dan vooraf ingeschat. Voorgesteld wordt om structureel een hogere opbrengstwaarde voor af te stoten materieel te begroten.
<i>Temporiseren versterkingsprogramma Samen. Beter. Bedrijfsvoeren.</i> VGGM is in 2024 gestart met het meerjarige programma Samen. Beter. Bedrijfsvoeren. Doel van dit programma is om de organisatie te ontwikkelen van ad-hoc georganiseerd naar een gestandaardiseerde werkwijze. De noodzaak voor het meerjarige programma wordt onderkend. Tegelijkertijd bestaat de behoefte voor grip op de kostenstijgingen in de meerjarenbegroting. Ook diverse gemeenteraden vragen daarom. Jaarlijks wordt in de begroting een specifieke onderbouwing van de kostenstijging voor dat jaar opgenomen. Voor nu wordt de keuze gemaakt om de noodzakelijke stijging van de bedrijfsvoeringskosten bij te stellen tot € 3 miljoen (in plaats van € 4 miljoen) door de gevraagde bijdrage voor zowel 2025 en 2026 met € 500.000 te verlagen. Daarmee laten we de kostenstijging langzamer opbouwen en minder ver doorgroeien dan in de afgelopen meerjarenbegroting opgenomen. Daardoor wordt de versterking minder snel gerealiseerd en loopt het programma mogelijk langer door. Het terugbrengen van de risico's in de kwetsbare bedrijfsvoering lopen dan ook langer door. Of ultimo 2027 of verder alsnog extra middelen nodig zijn, kan dan zowel inhoudelijk als financieel in 2026 worden afgewogen.	Naar aanleiding van een bestuurlijk overleg eind 2024 heeft een temporisering van de versterking bedrijfsvoering plaatsgevonden. Deze temporisering is in de meerjarenbegroting reeds verwerkt. Tevens is besproken om jaarlijks te evalueren of het einddoel met de beschikbare middelen kan worden gerealiseerd. Het voorstel is om deze afspraak te handhaven en de temporisering voor nu te betrekken bij het technische scenario en jaarlijks de voortgang te evalueren en eventueel bij te stellen. Dat betekent Acceptatie van het continueren van de huidige bedrijfsvoeringsrisico's en uitblijven borging van de verbetermaatregelen.

Naast de evaluatie van de incidentele besparingsmogelijkheden is tevens kritisch gekeken naar andere (technische) maatregelen om tot structureel lagere bijdrage te komen. Deze zijn:

- *Bijstellen begrotingsuitgangspunten personeelslasten*
Het begrotingsuitgangspunt voor VGGM ten aanzien van de personeelslasten is eindschaal /

eindperiodiek per formatieplaats. Kenmerk van medewerkers bij VGGM is dat ze relatief lang werkzaam zijn bij de organisatie en daarmee in het einde van de functionele schaal. Desalniettemin zien we jaarlijks een beperkt voordeel op de personeelskosten door vacatureruimte als gevolg van verloop en aanloopschalen bij aantrekken nieuwe medewerkers.

De mogelijkheid wordt gezien om op de personeelskosten een beperkte besparing in te boeken door in de begrotingsuitgangspunten voor personeelslasten rekening te houden met vacatureruimte en aanloopschalen. Op basis van afgelopen jaren gaat dit dan om een bedrag van circa € 500.000 van de personeelskosten die worden gefinancierd uit de gemeentelijke bijdragen.

Met deze maatregel loopt VGGM ook risico's, waaronder de beschikbaarheid van voldoende middelen bij ziekteverzuim of inhuur bij moeizaam in te vullen vacatures in een krappe arbeidsmarkt.

- *Van lokaal naar regionaal aanbod GGD*

Naast de technische besparingen stelt de GGD voor om de besparingsoptie “van lokaal naar regionaal” mee te nemen in dit pakket. Door het regionaal inbedden van een deel van het lokaal aanbod verwachten we een efficiëntere uitvoering, resulterend in een minimale besparing van € 50.000 die kan oplopen tot € 250.000.

Voor het lokaal aanbod maken wij per gemeente aparte afspraken. Deze worden jaarlijks vastgesteld via een offerte traject of een dienstverleningsovereenkomst, en is aanvullend op de afspraken die we in het regionale basispakket met 15 gemeenten gemaakt hebben. Te denken valt aan (indicatie)huisbezoeken, extra contactmomenten en gesprekken binnen JGZ.

Met deze besparingsoptie zal de GGD geen producten in lokaal aanbod meer aanbieden die ook onderdeel zijn van het regionaal aanbod (zoals huisbezoeken, spreekuur uren, Wmo inspecties). Dit betekent omzetting en harmonisatie van het lokaal aanbod naar regionaal aanbod.

Met dit voorstel doen we een beroep op de collectiviteitsgedachte waardoor dienstverlening efficiënter en effectiever kan worden ingericht en uitgevoerd. De impact verschilt van gemeente tot gemeente zowel inhoudelijk als financieel, afhankelijk van de hoeveelheid producten die lokaal wordt afgenomen.

Risico's voor VGGM als gevolg van deze besparingen Het aanpassen van de begrotingsuitgangspunten leidt tot de volgende risico's:

- De rente valt lager uit dan de begrote 2,5% rente die in lijn is met de DNB-verwachting;
- Prijsstijgingen in de markt zijn hoger dan de indexatie na besparingen;
- Door het temporiseren van het programma Samen. Beter. Bedrijfsvoeren worden de geïdentificeerde risico's minder snel teruggebracht. Temporiseren leidt tot efficiëntieverlies en hogere kosten voor het programma.

Financiële besparing

Samenvattend leidt dit scenario tot de volgende besparing:

Lagere kapitaallasten	€ 500.000
Hogere opbrengst afstoten materieel	€ 50.000
Temporiseren S.B.B.	€ 500.000
Bijstellen begrotingsuitgangspunt loon	€ 500.000
Van lokaal naar regionaal aanbod GGD	€ 50.000
	€ 1.600.000

Bovenstaande besparing kan oplopen met € 200.000 (tot € 1.800.000) als het lokaal aanbod GGD grotendeels wordt geregionaliseerd. Opgemerkt wordt dat deze besparing (€ 50.000 - €250.000) wordt gerealiseerd door een hogere afname van het lokaal aanbod ten opzichte de toename van de regionale bijdrage.

Ten opzichte van gemeentelijke bijdrage van € 92,5 mln bedraagt deze besparing 1,7% (maximaal 2,0%).

In overweging wordt gegeven om de besparing vanuit de begrotingsuitgangspunten in te zetten om de ontwikkelingen geschetst in scenario 1 (deels) op te vangen.

Bijlage D

Scenario 3: inwoners merken het verschil

Gezondheid

De uitdagingen in het 0% scenario/pakket inclusief de voorstellen uit het -2% scenario/pakket zijn de basis van dit -4% scenario/pakket. Daar bovenop komen de onderstaande voorstellen.

1. Wmo toezicht

Indien geen kwaliteitstoezicht wordt uitgevoerd, betekent dit dat er geen zicht is op de geboden kwaliteit van zorg door WMO zorgaanbieders en of deze voldoet aan de eisen die de gemeente zelf heeft opgesteld. Ook bij calamiteiten kunnen gemeenten geen beroep doen op de GGD voor de toezichthoudende taak. De inwoners weten niet welke kwaliteit ze kunnen verwachten en aanbieders hebben vrij spel.

Deze taak wordt uitgevoerd door de GGD in Gelderland-Midden maar mag ook door een andere partij of door de gemeente zelf worden uitgevoerd.

2. Logopedie

Logopedie richt zich via vroegtijdige onderkenning, interventie en voorlichting op de gebieden taal, spraak, lees- en spellingsproblemen, mondgewoonten, gehoor, stotteren, stem en communicatieve vaardigheden.

Door te stoppen met logopedie gaan we terug naar de landelijke minimumnorm voor screening van de spraak- en taalontwikkeling.

3. Hielprik en neonatale screening

Geen hielprik: Ouders in Gelderland Midden verliezen de mogelijkheid om in een vroeg stadium ernstige erfelijke aandoeningen bij hun kind op te sporen en tijdig te laten behandelen.

Geen neonatale screening: Dit betekent dat gehoorstoornissen bij pasgeborenen niet meer vroegtijdig worden onderkend. Hierdoor ontbreekt een essentiële controle om vast te stellen of het gehoor voldoende is voor een goede ontwikkeling.

Veiligheid

De uitdagingen beschreven onder scenario 1 inclusief de voorstellen uit scenario 2 zijn de basis van scenario 3. Daar bovenop volgen de volgende voorstellen:

1. **Verminderen toezicht brandveiligheid**

Het toezicht op brandveiligheid genereert enerzijds brandveilig bouwen en gebruiken van gebouwen en anderzijds het veilig optreden voor de brandweer bij incidenten. Om hiervoor te zorgen worden momenteel hogere risicoklasse gebouwen bij zowel bestaande bouw als nieuwbouw gecontroleerd op brandveiligheid. Voorgesteld wordt om te beperken in de controlefrequentie.

Het lange termijneffect van vermindering van de controlefrequentie is dat de brandveiligheid in de maatschappij afneemt en er buitenproportionele kosten komen om dit later weer te herstellen (vergelijkbaar met de inhaalslag gebruiksvergunningen na de Cafébrand Volendam in de nieuwjaarsnacht van 2000 op 2001). Het beperken van toezicht op de

hogere risicoklasse van gebouwen betekent scherpe keuzes maken in de gebruiksfuncties waar we geen toezicht meer gaan uitvoeren. Deze keuze leidt tot een afname van onze (acute) beschikbaarheid voor handhaving (PRIS).

Door een verminderd toezicht op brandveilig bouwen en brandveilig gebruik, is ook minder beeld van de actualiteit van risicovolle gebouwen. Hierdoor neemt de kans op onveilige situaties tijdens incidenten toe. Ook is er geen kennis en informatie voor de repressieve dienst aanwezig naar aanleiding van brandveiligheidscontrole. Hierdoor is ook veiligheid van eigen brandweermensen in het geding.

2. **Verminderen mono en multidisciplinair advies evenementenveiligheid**

VGGM adviseert gemeenten ten behoeve van evenementen op het gebied van brandweezorg, geneeskundige zorg en crisisbeheersing. Het adviseren van gemeenten over brandweezorg, geneeskundige hulp en crisisbeheersing bij o.a. evenementen is een wettelijke taak van de Veiligheidsregio (Wvr art. 2, 3 en art. 10 lid 1b en c). De doelstelling van VGGM is om bij te dragen aan veilige en gezonde evenementen, d.m.v. o.a. goede bereikbaarheid en door de informatiepositie voor hulpdiensten op orde te hebben. Er is een categorisering van evenementen waarbij alleen de zwaarste evenementen (zogenaamde C-evenementen) een advies vanuit VGGM krijgt. De advisering vanuit VGGM is veelal de basis voor vergunningverlening, denk aan minimale hygiëne eisen, EHBO, brandveiligheid, weersomstandigheden etc. Dit betreft multi-advisering met aandacht voor het werk van brandweer en crisisbeheersing, GHOR, politie op het gebied van de grote evenementen. De huidige activiteiten zorgen voor de signalering van risico's, de advisering van de juiste risicobeheermaatregelen. Maar ook een juiste operationele voorbereiding en planvorming, toezicht en een toets moment voor de bereikbaarheid van evenementen/gebouwen voor de hulpdiensten. Dit alles draagt bij aan de multidisciplinaire samenwerking en crisisbeheersing.

Voorgesteld wordt om op basis van nader te bepalen bestuurlijke criteria een kader te maken welke evenementen wel en welke geen advisering krijgen.

De voorgestelde besparingsoptie betekent dat advisering op veiligheid ten aanzien van evenementen in mindere mate door hulpdiensten wordt gedaan. Mogelijk ontstaan hierdoor meer veiligheidsrisico's bij evenementen, waarop niet geadviseerd wordt. Indien in advies is opgenomen dat bepaalde maatregelen getroffen moeten worden en de gemeente deze voorwaarden opnemen in de vergunning kan de gemeente dit beter afdwingen. Feitelijke veiligheid van evenementen ligt hoger met een advies van de hulpdiensten. Ook is er een minder goede voorbereiding op evenementen. Ook bestaat er een grotere kans op calamiteiten bij evenementen en grotere kans dat hulpdiensten verrast worden door de situatie die zij aantreffen bij een calamiteit. Bijvoorbeeld onbereikbaarheid of te weinig voorzieningen en maatregelen. Met mogelijk toenemende kans op onveilige situaties tijdens incidenten, waardoor veiligheid van hulpverleners in het geding kan komen.

Regelmatig doen zich (landelijk) stevige incidenten voor bij evenementen. Denk aan Dance Valley (2001): zwaar onderkoelde bezoekers door koud en nat weer na een zonnige dag; Vierdaagse Nijmegen (2006) gestaakt, na twee doden en drie personen gereanimeerd, twee deelnemers overleden tijdens hittegolf. Zwarte Cross (2010): één dode bij het proefdraaien van een kermisattractie; motorevenement 'Auto en Motor Sportief' Haaksbergen (2014) 3 doden na doorrijden monstertruck.

3. **Sluiten 3 vrijwillige posten**

Momenteel wordt de incidentbestrijding en hulpverlening aan mens en dier uitgevoerd vanuit 41 posten, conform het huidige dekkingsplan. Het dekkingsplan wordt conform wettelijk voorschrift door het bestuur van de veiligheidsregio vastgesteld. Deze besparingsoptie – het sluiten van vrijwillige posten - vraagt om bijstelling van dit plan. Deze voorgestelde aanpassing houdt in dat de opkomsttijd en slagkracht worden verminderd, evenals het aantal functies per ploeg. Deze wijziging heeft directe gevolgen voor de opleidings- en oefenstructuur, het aantal benodigde voertuigen en de bredere bedrijfsvoering.

De maatschappelijke impact van deze aanpassing is aanzienlijk. Door de langere opkomsttijden en verminderde slagkracht neemt de effectiviteit van de hulpverlening af, met name bij langdurige of complexe incidenten. Dit vergroot de kans dat sneller een beroep moet worden gedaan op bijstand van buiten de regio.

Ook op bestuurlijk niveau zijn er belangrijke aandachtspunten. De bijdrage aan bovenregionale en landelijke incidentbestrijding zal afnemen, evenals de mogelijkheid om bijstand en burenhulp te leveren aan andere regio's. Gezien deze gevolgen luidt het advies om eerst nader onderzoek te doen voordat bestuurlijke besluitvorming plaatsvindt over (onderdelen van) het dekkingsplan.

Binnen de organisatie zal de voorgestelde wijziging leiden tot een krimp in het aantal fte's, zowel bij vrijwilligers als bij beroepskrachten. Daarnaast brengt het plan een verhoogd risico met zich mee op minder veilig optreden tijdens inzet.

Gezien de reikwijdte van de voorgestelde aanpassing en de mogelijke gevolgen op meerdere niveaus, is zorgvuldige afweging en onderbouwing essentieel.

Financiële besparing

Samenvattend leidt dit scenario tot de volgende besparing:

Technische maatregelen (Bijlage 3)	€ 1.600.000
WMO Toezicht (GGD)	€ 200.000
Logopedie (GGD)	€ 130.000
Hielprik & gehoorscreening (GGD)	€ 280.000
Verminderen toezicht brandveiligheid (Veiligheid)	€ 85.000
Verminderen advisering evenementen (Veiligheid)	€ 200.000
Sluiten 3 vrijwillige posten (Veiligheid)	€ 600.000
	€3.095.000

Bovenstaande besparing kan oplopen met € 200.000 (tot € 3.295.000) als het lokaal aanbod GGD grotendeels wordt geregionaliseerd. Opgemerkt wordt dat deze besparing (€ 50.000 - €250.000) wordt gerealiseerd door een hogere afname van het lokaal aanbod ten opzichte de toename van de regionale bijdrage.

Ten opzichte van gemeentelijke bijdrage van € 92,5 mln bedraagt deze besparing 3,3% (maximaal 3,6%).

Bijlage E

Scenario 4: Impact op meest kwetsbaren

Gezondheid

Het pakket voor de GGD in dit scenario is gebaseerd op scenario 3, waarbij niet Wmo toezicht is opgenomen maar de crisisorganisatie GGD. Deze keuze is gemaakt op basis van het eerder genoemde afwegingskader in relatie tot de grootte van de besparing.

1. Crisisorganisatie

De GGD is niet betrokken en bereikbaar bij een GGD crisis. In tijden van crisis is de continuïteit van zorg en op- en afschaling daarvan, niet geborgd. Uit voorgaande langdurige crisis is gebleken dat wij als GGD onvoldoende voorbereid zijn voor (grote, kleine en gelijktijdige) rampen en crises, met risico op hogere ziektelast tijdens crisis tot gevolg evenals negatieve gevolgen op lange termijn.

JGZ is niet meer 24/7 beschikbaar voor begeleiding, informatie en advies bij calamiteiten en grootschalige incidenten maar alleen gedurende werkdagen.

2. Vrijstellingen

Het beleggen van deze activiteit (beoordelen van een aanvraag voor een artikel 5a vrijstelling) bij andere partijen levert automatisch een grotere versnippering en langere doorlooptijd op, waardoor leerlingen voor een langere periode geen onderwijs volgen, met als mogelijk gevolg dat processen gecompliceerder worden.

3. Contactmomenten 3 jaar en 9 maanden

Voor kinderen tussen 2 en 4 jaar zijn de contactmomenten nu al relatief ver uit elkaar, terwijl deze periode cruciaal is vanwege de snelle groei en ontwikkeling van het kind en mogelijke veranderingen in de gezinssituatie.

Korte termijn gevolgen:

- Het schrappen van het contactmoment op 3 jaar en 9 maanden betekent dat bijvoorbeeld de visuscontrole niet meer plaatsvindt, terwijl dit volgens de landelijke richtlijn verplicht is (<https://www.jgzrichtlijnen.nl/richtlijn/jgz-richtlijn-opsporen-oogafwijkingen/>).
- Dit contactmoment valt in een fase waarin kinderen de overstap maken naar de basisschool. Het wegvallen van deze controle vergroot het risico dat (mogelijke) afwijkingen onopgemerkt blijven. Dit kan leiden tot gemiste voorlichting en adviezen over gezond opgroeien en opvoeden, waardoor hulpvragen op een later moment elders in de keten terechtkomen.
- Het niet tijdig signaleren van problemen verhoogt de kans dat kinderen met (onopgemerkte) afwijkingen instromen in het basisonderwijs. Hierdoor kan problematiek verergeren en kan er uiteindelijk meer, en duurdere, zorg of ondersteuning nodig zijn.

Lange termijn gevolgen:

- De continuïteit in de begeleiding van ouders en kinderen in de overgang naar de zorg voor 4- tot 18-jarigen gaat verloren.
- De tijd tussen het contactmoment op 3 jaar en het eerstvolgende contactmoment wordt 1,5 tot 2 jaar, wat de kans op gemiste signalering vergroot.
- Er is een verhoogd risico op zwaardere zorgbehoefte op latere leeftijd.

Veiligheid

De uitdagingen beschreven bij scenario 1 inclusief de voorstellen uit het scenario 2 en 3 zijn de basis van scenario 4. Daar bovenop komt het volgende voorstel:

Sluiten beroepskazerne

Momenteel wordt de incidentbestrijding en hulpverlening aan mens en dier uitgevoerd vanuit 41 posten, conform het huidige dekkingsplan. Het dekkingsplan wordt conform wettelijk voorschrift door het bestuur van de veiligheidsregio vastgesteld. Deze besparingsoptie – het sluiten van een beroepskazerne - vraagt om bijstelling van dit plan. Deze voorgestelde aanpassing houdt in dat de opkomsttijd en slagkracht worden verminderd, evenals het aantal functies per ploeg. Deze wijziging heeft directe gevolgen voor de opleidings- en oefenstructuur, het aantal benodigde voertuigen en de bredere bedrijfsvoering.

De maatschappelijke impact van deze aanpassing is aanzienlijk. Door de langere opkomsttijden en verminderde slagkracht neemt de effectiviteit van de hulpverlening af, met name bij langdurige of complexe incidenten. Dit vergroot de kans dat sneller een beroep moet worden gedaan op bijstand van buiten de regio.

Ook op bestuurlijk niveau zijn er belangrijke aandachtspunten. De bijdrage aan bovenregionale en landelijke incidentbestrijding zal afnemen, evenals de mogelijkheid om bijstand en burenhulp te leveren aan andere regio's. Gezien deze gevolgen luidt het advies om eerst nader onderzoek te doen voordat bestuurlijke besluitvorming plaatsvindt over (onderdelen van) het dekkingsplan.

Binnen de organisatie zal de voorgestelde wijziging leiden tot een krimp in het aantal fte's. Daarnaast brengt het plan een verhoogd risico met zich mee op minder veilig optreden tijdens inzet.

Gezien de reikwijdte van de voorgestelde aanpassing en de mogelijke gevolgen op meerdere niveaus, is zorgvuldige afweging en onderbouwing essentieel.

Op dit moment worden incidenten bestreden en hulp verleend aan mens en dier vanuit 41 posten op basis van het dekkingsplan. Het dekkingsplan wordt conform wettelijk voorschrift door het bestuur van de Veiligheidsregio vastgesteld. Voorgesteld wordt om het dekkingsplan bij te stellen. Met als gevolg het verminderen van de opkomsttijd en de slagkracht en het reduceren van het aantal functies per ploeg. Deze besparingsoptie werkt door in opleiden en oefenen, aantal voertuigen en de bedrijfsvoering.

Maatschappelijk effect

- Groot maatschappelijk effect
- Meer schade, meer slachtoffers en grotere branden als gevolg van langere opkomsttijden, minder slagkracht, minder capaciteit voor langdurige incidenten, eerder bijstandsverzoek.

Effect op besluitvorming

Bestuurlijk kader Dekkingsplan. Verslechtering bijdrage aan bovenregionale en landelijke incidentbestrijding, minder bijstand en burenhulp leveren. Advies: nader onderzoek nodig voorafgaand aan bestuurlijke besluitvorming over (onderdelen uit) dekkingsplan.

Effect op organisatie

- Krimpen in fte (vrijwilligers en beroeps)

- Minder veilig optreden

Financiële besparing

Samenvattend leidt dit scenario tot de volgende besparing:

Technische maatregelen (bijlage 3)	€ 1.600.000
Crisisorganisatie (GGD)	€ 300.000
Vrijstellingen (GGD)	€ 60.000
Hielprik & gehoorscreening (GGD)	€ 280.000
Contactmomenten 3j9m (GGD)	€ 360.000
Maatregelen Veiligheid scenario 3	€ 885.000
Sluiten beroepspost (Veiligheid)	€ 3.000.000
	€ 6.485.000

Ten opzichte van gemeentelijke bijdrage van € 92,5 mln bedraagt deze besparing 7%.

Onderwerp	Update prestaties responstijden Ambulancezorg Gelderland-Midden
Ingediend door	Henk Bril
Voorgestelde behandelwijze: ☒ Ter informatie ☐ Ter bespreking ☐ Ter besluitvorming ☐ Vertrouwelijk	Planning bespreking: ☒ AO PG en JGZ d.d.: 03-11-2025 ☒ BC-G en BC-V d.d.: 19-11-2025 ☐ Financiële Commissie d.d.: ☐ Dagelijks Bestuur d.d.: ☐ Algemeen Bestuur d.d.:
Samenvatting	Voor de ambulancezorg bestaan er 23 kwaliteitscriteria om de prestaties van ambulancezorg te meten, zoals medische beoordeling, patiënttevredenheid en kwaliteit van de afhandeling op de meldkamer. Daarnaast is ook de responstijd één van die 23 kwaliteitscriteria. De bestuurscommissies zijn eerder meegenomen in de ontwikkelingen rondom de responstijden van Ambulancezorg Gelderland Midden (AGM). Deze update past bij het verzoek van het bestuur om betrokken te blijven bij de acties die AGM in 2025 inzet om haar responstijdpercentage structureel te verbeteren. Met de zorgverzekeraars is afgesproken dat eind 2025 in tenminste 87.5% van de spoedmeldingen (A0+A1-urgentie) de ambulance structureel binnen 15 minuten ter plaatse te is. Dit met behoud van goede zorg en binnen het door laatstgenoemde partij toegekende budget. In dit informierend memo is een nadere duiding opgenomen op enkele sturingsindicatoren en de behaalde resultaten in Q1, Q2 en Q3. Gemiddeld hebben we een responstijdpercentage van 89,42%.
Hoofdvraag	Geen bestuurlijke vraag.
Afstemming	Dit onderwerp wordt periodiek besproken met de bestuurlijk trekkers, mevrouw J. de Heer en Dhr. J. Derksen.
Collectief advies van: ☐ AO PG en JGZ ☐ BC-G	
Procesbeschrijving	
Bijlage(n)	Memo update prestaties responstijden AGM

MEMO

Datum : 22 oktober 2025

Aan : Bestuurscommissie Gezondheid en Bestuurscommissie Veiligheid, ambtenaren Publieke Gezondheid

Van : Henk Bril

Betreft : Bestuurlijke update Q3 responstijden Ambulancezorg Gelderland-Midden (AGM)

Aanleiding

Voor de ambulancezorg bestaan er 23 kwaliteitscriteria om de prestaties van ambulancezorg te meten, zoals medische beoordeling, patiënttevredenheid en kwaliteit van de afhandeling op de meldkamer (alle kwaliteitsnormen zijn opgenomen in het Kwaliteitskader ambulancezorg 2.0). De responstijd is één van die 23 kwaliteitscriteria. De responstijd is de tijd vanaf het moment dat de meldkamer ambulancezorg de oproep van een 112-beller krijgt, tot het moment dat een ambulance bij de patiënt is.

Deze update past bij het verzoek van het bestuur om betrokken te blijven bij de acties die AGM in 2025 inzet om haar responstijdpercentage structureel te verbeteren. AGM heeft in 2025 het verbeteren van haar responstijden als belangrijke focus. Bovendien is van de zorgverzekeraar de opdracht gekregen om eind 2025 in tenminste 87.5% van de spoedmeldingen (A0+A1-urgentie¹) structureel binnen 15 minuten ter plaatse te zijn. Dit met behoud van goede zorg en binnen het door laatstgenoemde partij toegekende budget.

Eerder dit jaar zijn de bestuurscommissie Veiligheid en de bestuurscommissie Gezondheid meegenomen in de ontwikkelingen rondom de responstijden van Ambulancezorg Gelderland-Midden (AGM). Via deze derde schriftelijke update informeren wij het bestuur over de voortgang van acties en resultaten om onze prestatie responstijden te verbeteren.

Tussenconclusie

In Q3 zien we een lichte daling van het responstijdpercentage, met name in de maand september. Dit is het effect van een lagere zomerbezetting. Gemiddeld hebben we een responstijdpercentage van 89.4% (afbeelding 1). De weergegeven resultaten betreffen een gewogen gemiddelde voor de hele regio Gelderland-Midden, zoals dat wordt geadministreerd in het Sectorkompas Ambulancezorg². Inzoomen op gemeente- of wijkniveau met absolute getallen kan een ander resultaat laten zien. Met name in de gebieden aan de rand van onze regio, die buiten de optimale dekking vallen en een laag aantal spoedritten hebben, zien we dit effect.

3^e Update (Q3/2025)

In de eerste helft van het jaar hebben we aan de achterkant van onze systemen verbeteringen doorgevoerd. Via een betrouwbare dataset ontwikkelen we sturingsinformatie en leveren we analyses. De meldkamer plaatst de vrije ambulances zo optimaal mogelijk door de regio. Daardoor verbetert de gebiedsdekking. Extra aandacht gaat daarbij uit naar de gebieden rondom Terschuur, Renkum en Dieren. In de tweede helft van het jaar zijn we gestart met het onderzoeken van meldingen met een langere meldtijd. Dit resulteert in inzicht en verbeteracties. De resultaten uit het project tonen aan dat we daadwerkelijk verbetering in spreiding en dekking realiseren op momenten die impact hebben.

¹ Urgentie categorieën ambulancezorg: **A0** Directe inzet met grootst mogelijke spoed, **A1** Directe inzet met spoed, **A2** Zo spoedig mogelijke inzet. Daarnaast zijn er ook B- en C-categorieën (geen spoed) voor gepland vervoer, doorverwijzing of zelfzorgadvies.

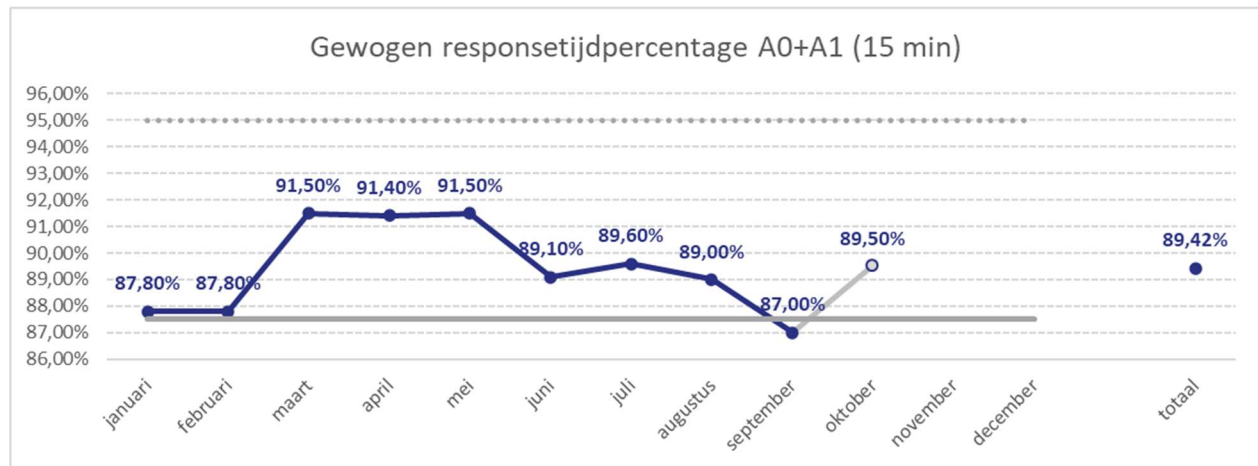
² Sectorkompas Ambulancezorg: landelijke kwaliteitsmonitor ambulancezorg. Het Sectorkompas bevat informatie over ambulancezorg en is gebaseerd op gegevens aangeleverd door de Regionale ambulancevoorzieningen (RAV's)

Resultaten Q3

We zien in de zomermaanden een lichte daling, dit is een effect van een lagere personele bezetting door de vakantieperiode. Hieronder volgen drie sturingsindicatoren met daarbij een korte toelichting. We geven ook alvast een doorkijk naar de eerste resultaten van oktober.

Gewogen responsetijdpercentage

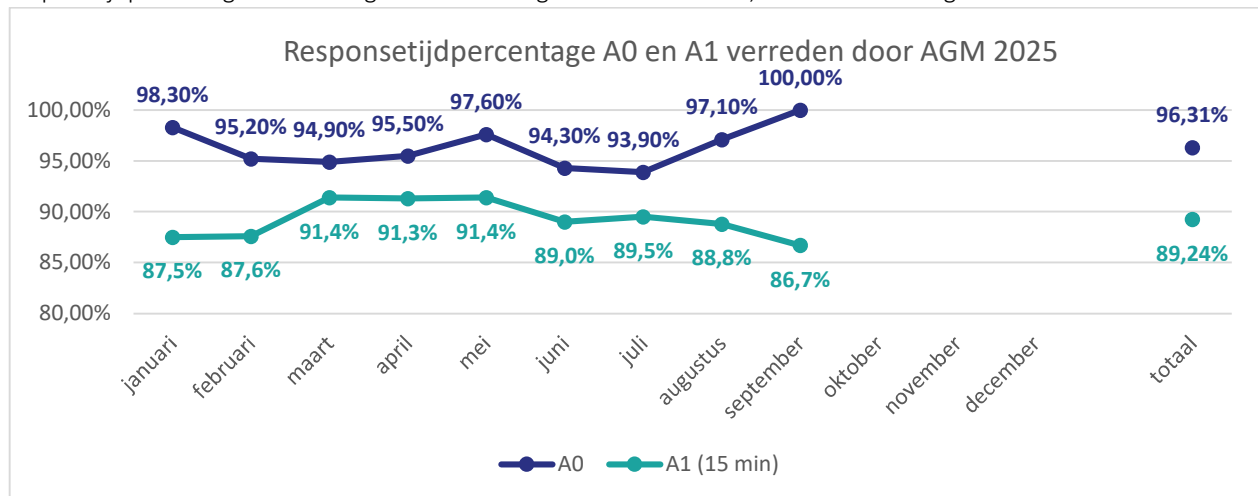
Hier staat het responsetijdpercentage voor de urgentie categorieën A0+A1. We zien van maart tot en met mei een stijging van het responsetijdpercentage. Sinds juni daalt dit percentage licht. We verwachten dat de daling in responsetijdpercentage komt door de zomerperiode. Specifiek in september heeft dit geleid tot een daling tot 87,0%. In oktober zien we in de prognose het responsetijdpercentage alweer oplopen (licht grijs ingetekend). Specifiek is de daling alleen te zien bij de ritten met een A1-urgentie. Het responsetijdpercentage bij ritten met de hoogst mogelijke spoed (A0) is verbeterd.

Afbeelding 1: inzicht in het gewogen responsetijdpercentage A0+A1 van AGM in 2025 ten opzichte van de planningsnorm (95%) en de zorgverzekeraarsafspraken in de overeenkomst 2025 (87,5%).

Responsetijdpercentage A0 en A1

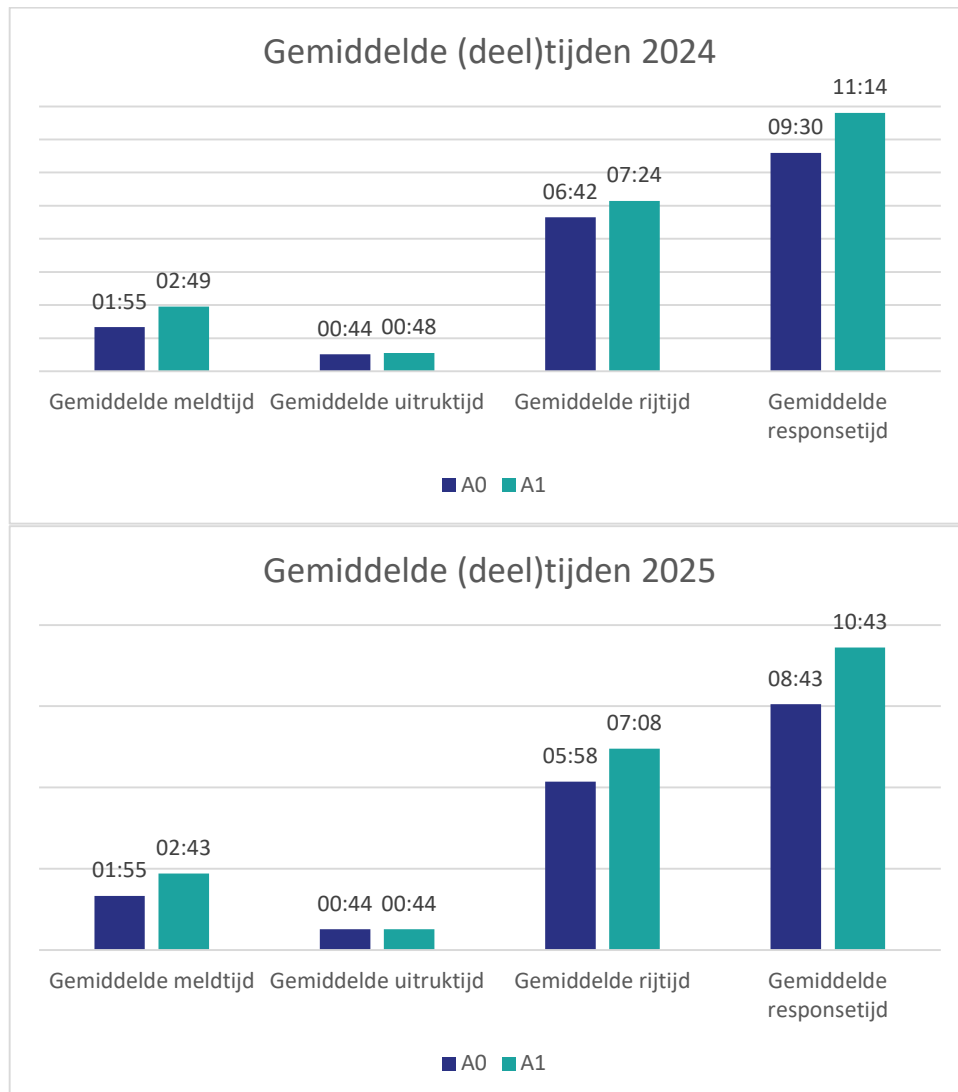
Hieronder staat het responsetijdpercentage, uitgesplitst naar de urgenties A0 en A1. Het grootste aanbod ritten valt in de A1 urgentie. (19.192 A1-meldingen versus 739 A0-meldingen). We zien een stijging van de A1-responsetijdpercentage voor de urgentie A1. De urgentie A0 fluctueert, doordat de A0 urgentie een klein volume kent.

Afbeelding 2: inzicht in het responsetijdpercentage A0 en A1 van AGM in 2025

Deeltijden

De responstijd bestaat uit de volgende onderdelen: de meldtijd, de uitruktijd en de rijtijd. In het overzicht hieronder staan deze drie onderdelen afzonderlijk weergegeven. Daarbij is een vergelijking opgenomen met dezelfde periode vorig jaar. We zien in 2025 (Q1- Q3) een afname van de meldtijd en de rijtijd.

Afbeelding 3: gemiddelde deeltijden in het ambulance-responsproces AGM, 2024 en 2025 (Q1+Q2+Q3). 'planningsnorm': 2 minuten meldtijd, 1 minuut uitruktijd, 12 minuten rijtijd. Bron: GMS-data 2024/2025.

Vooruitblik

Het project loopt tot eind 2025. In de komende periode zetten we ons in op de volgende ontwikkelingen:

- We ontwikkelen (nieuwe) dashboard voor betere stuurinformatie.
- We ontwikkelen strategisch personeelsmanagement, zodat we de komende jaren gericht groeien naar de gewenste capaciteit.
- In 2026 leveren we een strategisch huisvestingsplan op. Daarover gaan we met zorgverzekeraars in gesprek. We sturen op goed uitgeruste en toekomstbestendige ambulanceposten.
- We verkennen op de meldkamer ambulancezorg of en hoe we het triage proces kunnen optimaliseren.
- We werken toe naar afronding van dit project prestaties. Over deze afronding en de borging van de resultaten informeren we u in een volgende update.

Nota ter informatie

Naam overleg:	Bestuurscommissie Veiligheid
Datum overleg:	19 november 2025
Onderwerp:	Beleidsplan brandweer en beleidsplan crisisbeheersing 2027-2030
Afzender:	Anton Slofstra
Bestuurlijk trekker of portefeuillehouder:	Jacco van der Tak (brandweer) Floor Vermeulen (crisisbeheersing)

Kennisnemen van

1. De gewijzigde planning voor beleidsplan crisisbeheersing 2027-2030 en beleidsplan brandweer 2027-2030.
2. De stappen die tot nu toe gezet zijn in het kader van het beleidsplan brandweer en het beleidsplan crisisbeheersing

Inleiding

VGGM kent sinds 2025 een overall beleidsplan VGGM¹. De volgende onderliggende modules van het beleidsplan VGGM geven invulling aan artikel 14 van de Wet veiligheidsregio's:

- Beleidsplan crisisbeheersing
- Beleidsplan brandweer

De huidige beleidsplannen hebben een planperiode van 2025-2026 en lopen daarmee 31 december 2026 af. Momenteel wordt gewerkt aan de nieuwe beleidsplannen 2027-2030.

In de Bestuurscommissie Veiligheid van 2 juli 2025 is in de memo stand van zaken crisisbeheersing een planning opgenomen voor de totstandkoming van de plannen. Deze planning is gewijzigd.

Kernboodschappen

Door de gewijzigde planning is extra tijd beschikbaar voor de totstandkoming van de beleidsplannen

In de oorspronkelijke planning dienden de ontwerpen Beleidsplan Brandweer en Beleidsplan Crisisbeheersing in januari 2026 gereed te zijn. Er is nu meer tijd voor de opstelfase. Zie de nieuwe planning in de paragraaf Vervolg.

De vernieuwde planning geldt ook voor de gerelateerde plannen regionaal risicoprofiel en crisisplan

Voor deze plannen geldt dat alleen het regionaal risicoprofiel (samen met de beleidsplannen brandweer en crisisbeheersing) ter consultatie aan de gemeenteraden wordt aangeboden.

Bestuurlijke afstemming over beleidsplannen verloopt primair via bestuurlijk trekkers

In het kader van bestuurlijke afstemming voor ontwikkeling van een 1^e concept van de beleidsplannen wordt de komende tijd geklankbord met de bestuurlijke trekkers brandweer, natuurbrandbeheersing, crisisbeheersing, bevolkingszorg, GHOR en informatievoorziening.

Er wordt gewerkt aan de eerste contouren van de beleidsplannen

Brandweer

De voortgang van de uitvoering van het huidige meerjarenbeleidsplan is in kaart gebracht. Daarnaast is gekeken naar relevante nieuwe ontwikkelingen en opgaven. Op basis hiervan is een eerste schets opgesteld met de hoofdlijnen voor het nieuwe meerjarenbeleidsplan.

Deze schets is dit najaar ambtelijk besproken. Momenteel worden de ontvangen ambtelijke reacties en de input van andere betrokken partijen verwerkt en vindt verdere uitwerking van de hoofdlijnen plaats.

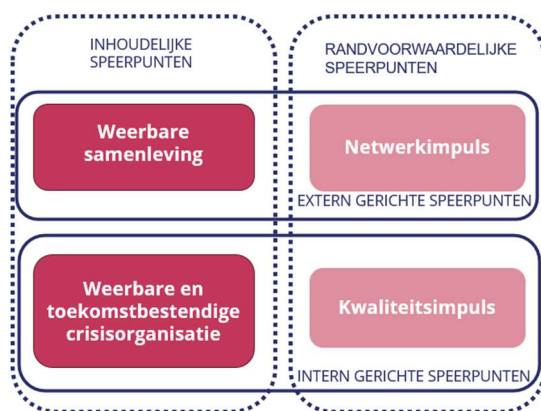
¹ Deze memo gaat alleen over de beleidsplannen brandweer en crisisbeheersing en niet over het overall beleidsplan VGGM en de andere onderliggende beleidsplannen van de andere programma's.

Een centrale opgave in het nieuwe plan is het waarborgen van de continuïteit van de huidige brandweerdienstverlening. Hierbij ligt de focus onder meer op deze twee aspecten:

- Adaptief vermogen: het versterken van de wendbaarheid van de organisatie om voorbereid te zijn op nieuwe en veranderende risico's.
- Vitaliteit: zorgen voor duurzame inzetbaarheid van medewerkers.

Crisisbeheersing

Een werkgroep vanuit de afdeling crisisbeheersing buigt zich over de totstandkoming van het beleidsplan. Er wordt gewerkt aan een eerste concept. De eerste contouren zijn al voorgelegd aan de adviseurs crisisbeheersing gemeenten en aan de Veiligheidsdirectie. We zien dat absolute veiligheid niet bestaat. Zeker niet in de roerige tijden waarin we ons bevinden. We moeten adaptief zijn en bereiden ons voor op alle risico's uit ons risicoprofiel. We hebben extra aandacht voor langdurige uitval vitale voorzieningen en mogelijke nieuwe risico's voortvloeiend uit militaire dreigingen. De ingezette koers 2025-2026 ten aanzien van versterking crisisbeheersing en weerbaarheid zetten we voort. In 2027-2030 focussen we ons op vier speerpunten:

Vervolg

- Bestuurlijk trekkers betrekken bij de uitvoeringsfase – november 2025 t/m januari 2026
- Ambtelijk klankborden bij partners – november 2025 t/m januari 2026
- 1^e Concept beleidsplannen ter bespreking in BC Veiligheid – februari 2026
- Opleveren ontwerp beleidsplannen door projectgroepen – juni 2026
- Ontwerpplannen in DB ter doorgeleiding naar de gemeenteraden – 8 juli 2026
- Consultatie gemeenteraden – 28 augustus t/m 30 oktober 2026
- Bespreken uitkomsten consultatie in DB – 18 november 2026
- Beleidsplannen ter advisering over vaststelling in AB in BC Veiligheid – november 2026
- Vaststelling in AB – 2 december 2026
- Beleidsplannen van kracht – 1 januari 2027

Bijlage(n)

Geen

Versterken weerbaarheid

Bestuurscommissie veiligheid | 19 november 2025

Inhoud

Toelichting op de vergaderstukken weerbaarheid | door Robert Polman

1. Aanleiding; waarom versterken we de weerbaarheid?
2. Weerbaarheid op de bestuurlijke tafel tot nu toe
3. Toelichting op programmaplan weerbaarheid VGGM
4. Toelichting op noodsteunpunten (als onderdeel van programma weerbaarheid VGGM)

Bestuurlijk dialoog versterken weerbaarheid | door Floor Vermeulen

5. Bestuurlijk dialoog

Aanleiding: waarom versterken we de weerbaarheid?

Wat is er aan de hand?

Crisis zijn ingewikkelder, onvoorspelbaarder en langduriger

Wat is nodig?

Een **weerbare samenleving** die voorbereid is en schokken aan kan.

Met wie?

Een taak voor iedereen. Overheden, bedrijven, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen, burgers!

Crises die we als VGGM of als gezamenlijke overheden onmogelijk volledig het hoofd kunnen bieden. Ze vragen om voorbereiding en inzet van de hele samenleving

Weerbaarheid op de bestuurlijke tafel tot nu toe

31 oktober 2024

**Presentaties
NCTV en
Defensie
Bestuurlijk
dialoog**

19 februari 2025

**Visie afdeling
crisis-
beheersing en
jaarplan
thema 2025:
langdurige
stroomuitval**

2 juli 2025

**Opdracht
gegeven voor
plan
weerbaarheid**

1 oktober 2025

**Opdracht
gegeven voor
bestuurlijke
brief
weerbaarheids
opgave aan
colleges**

Vandaag 19 november 2025

**Programmaplan
weerbaarheid
VGGM**

**Projectopdracht
noodsteunpunten**

Toelichting op programmaplan weerbaarheid VGGM

Waarom een
programma
(plan)?

- Bijdrage aan efficiënt, gecoördineerd en integrale werkwijze
- Beschrijving van op hoofdlijnen hoe we dit binnen VGGM gaan organiseren en waar we de samenwerking met onze partners zoeken.
- In het programma worden ondergebracht:
 - Reeds gestarte projecten, zodat er duidelijkere samenhang en sturing komt.
 - Nieuwe projecten en opgaven zoals noodsteunpunten
 - Toekomstige projecten en opgaven

Toelichting op programmaplan weerbaarheid VGGM

Context

Landelijke agenda crisisbeheersing 2024 - 2029

Kamerbrief over weerbaarheid ten militaire en hybride dreiging (de wat-brief) – december 2024

Bestuurlijke opdracht Veiligheidsberaad

Bestuurlijke opdracht VNG

Programmadirectie Weerbare zorg

Toelichting op programmaplan weerbaarheid VGGM

Visie

Samen, VGGM-breed, bouwen aan een weerbare samenleving in onze regio waarin inwoners, bezoekers, bedrijven, gemeenten, veiligheids- en gezondheidsregio en crisis- en zorgpartners voorbereid zijn op elke crisis. Vanuit zelfredzaamheid en samenredzaamheid als basis. En met een krachtige crisisorganisatie, robuuste continuïteit van (vitale) processen en een breed gedragen risicobewustzijn aansluitend en aanvullend op deze basis.

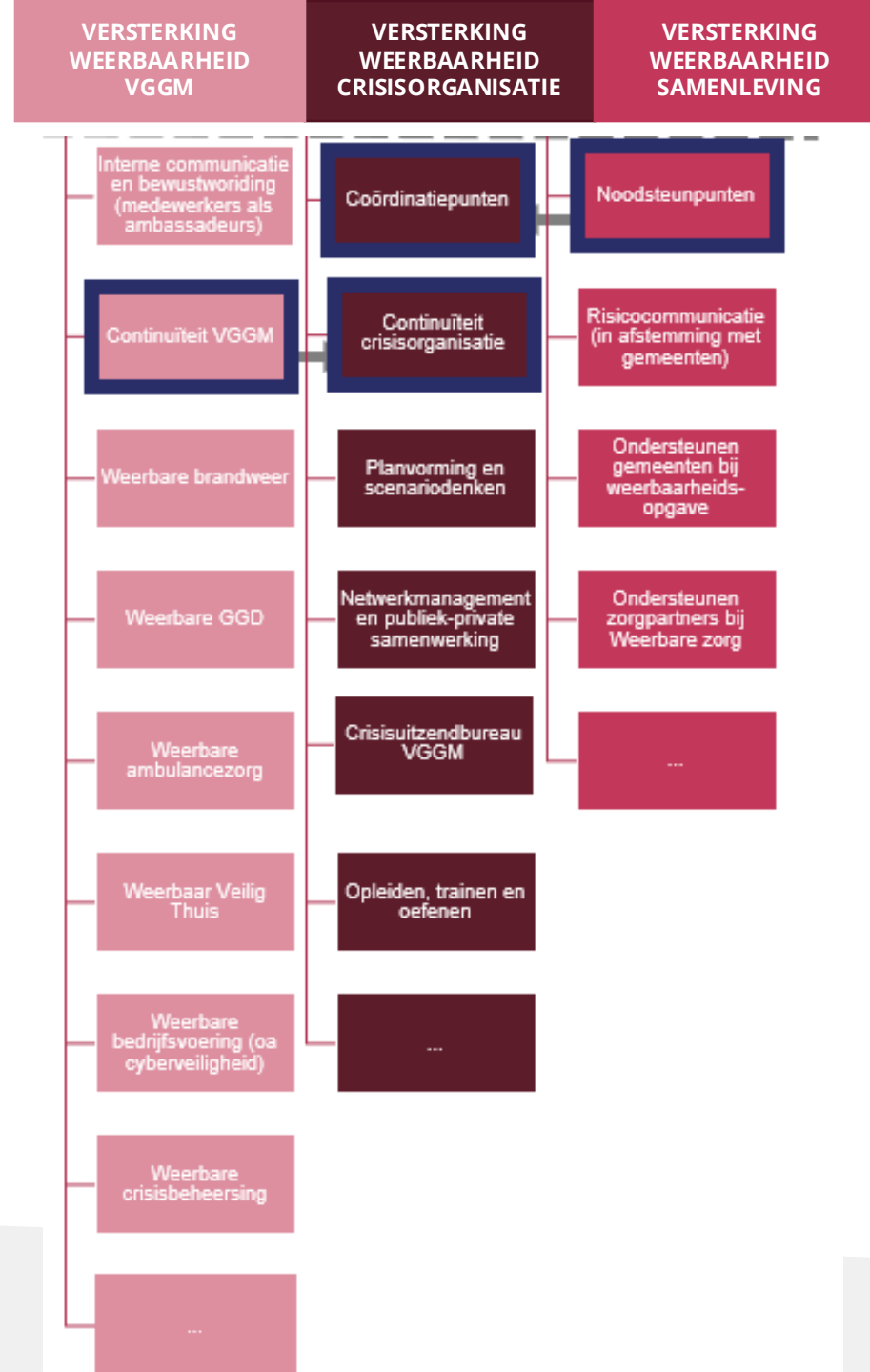
Toelichting op programmaplan weerbaarheid VGGM

Ambitie

Toelichting op programmmaplan weerbaarheid VGGM

Opgaven en
projecten

Toelichting op programmaplan weerbaarheid VGGM

Een aantal
uitgangs-
punten

Blackout

- Het programma is VGGM-breed: brandweer, crisisbeheersing, bevolkingszorg, GHOR, GGD, ambulancezorg, Veilig Thuis en bedrijfsvoering.
- Continuïteit is fundament van weerbaarheidsopgave.
- Uitval van stroom- en communicatievoorzieningen gedurende 72 uur in grote delen van Nederland) en geopolitieke en militaire dreigingen zijn maatgevende scenario's.
- We bereiden realistisch voor, zonder te overorganiseren. Het programma wordt gekenmerkt door 'doen'.

Toelichting op programmaplan weerbaarheid VGGM

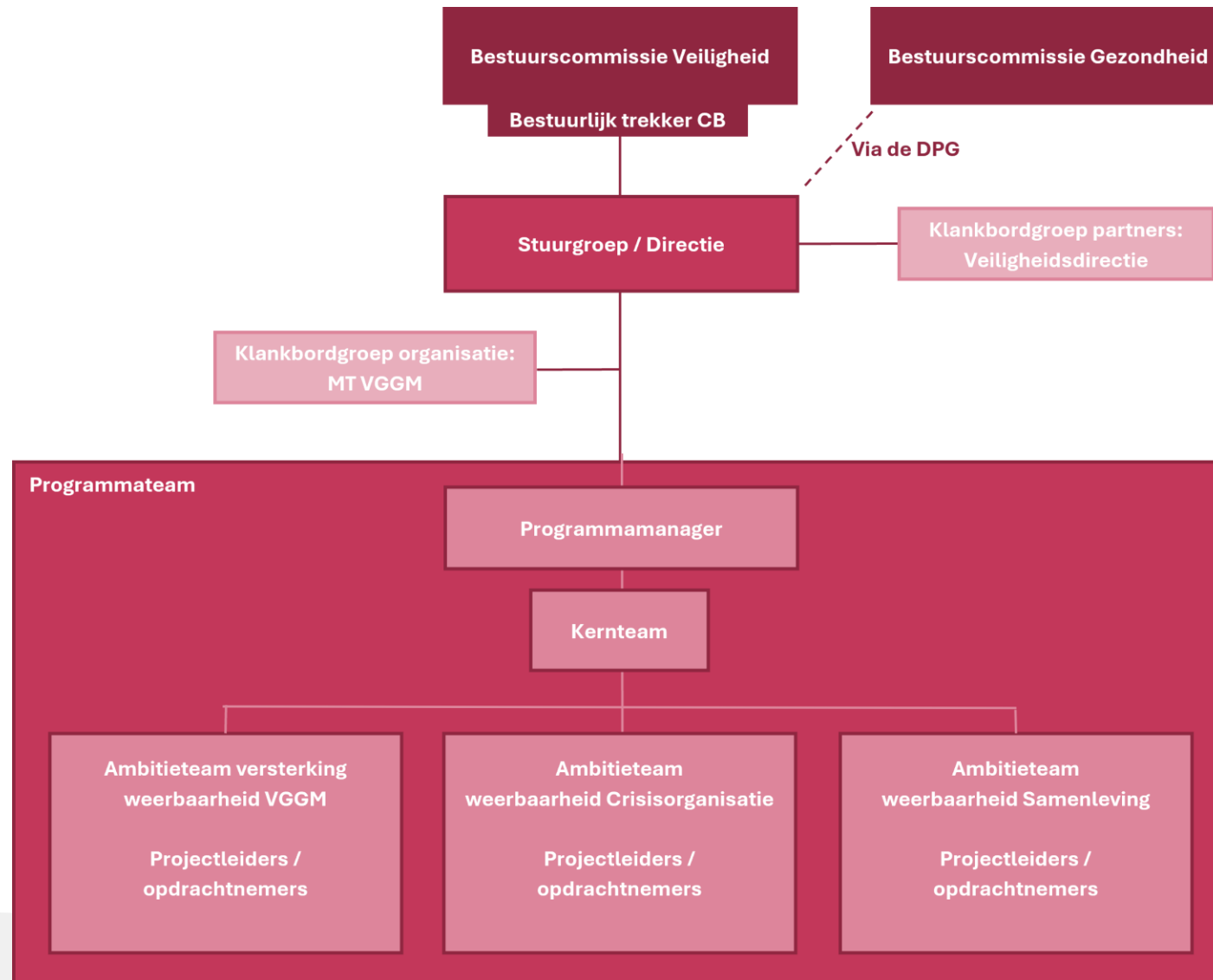
Samenwerking met gemeenten

- VGGM is mede verantwoordelijk voor de samenhang en richting van de gezamenlijke inspanningen in de regio. Gemeenten of andere partners zijn eigenaar van de eigen actiepunten. VGGM kan hierin faciliteren.
- De gemeenten hebben een eigen opgave in de weerbaarheidsopgave. In de Handreiking weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau is beschreven welke maatregelen gemeenten al dan niet in samenwerking met veiligheidsregio's moeten treffen.
- Direct versterken van de samenleving is primair taak van gemeenten. VGGM heeft wel rol in ondersteunen en faciliteren gemeenten. Bijv op gebied van kennisdeling, delen best practices en opzetten noodsteunpunten.
- VGGM faciliteert en ondersteunt de samenwerking. Elke gemeente heeft hiervoor een duidelijk aanspreekpunt, bijvoorbeeld een coördinator of programmanager weerbaarheid.

Toelichting op programmaplan weerbaarheid VGGM

Programma-organisatie

Toelichting op programmaplan weerbaarheid VGGM

Budget

- Benodigde budget is afhankelijk van gewenst basisniveau weerbaarheid.
- Belangrijk kader is budget vanuit Rijk. Op basis van de Voorjaarsnota 2025 komt vanaf 2027 structureel € 70 miljoen beschikbaar op de begroting van het ministerie van Justitie en Veiligheid voor de versterking van de regionale en lokale weerbaarheid
- Deze financiering is vanuit de BDUR en bedoeld voor veiligheid. De financiering van de gezondheid is nog niet duidelijk.

Toelichting op programmaplan weerbaarheid VGGM

Let op

- Nog veel onduidelijk wat er landelijk verwacht wordt van veiligheidsregio's, gemeenten en publieke en private partners
- Overheid kan niet alles oplossen in tijden van crises. Activiteiten worden uitgevoerd, mits daar voldoende capaciteit en middelen voor beschikbaar zijn.

Toelichting op pilot noodsteunpunten

Opdracht
vanuit VB en
VNG

- In iedere veiligheidsregio, in afstemming met gemeenten, te starten met een pilot voor één of meerdere lokale noodsteunpunten met bijbehorende coördinatiepunt(en), zodat een landelijke spreiding ontstaat;
- Voor deze pilots uit te gaan van het scenario *langdurige stroomuitval*, waarbij minimaal de functionaliteit voor informatievoorziening en het doen van een noodhulpmelding beschikbaar is;
- Via de pilots actief input te leveren aan het landelijke project, door relevante informatie over de opzet en uitvoering van de eigen pilot aan te reiken.

Doel pilot = leren en experimenteren

Toelichting op pilot noodsteunpunten

Definities

- Het noodsteunpunt (NSP) heeft als hoofdfunctie het bieden van hulp aan inwoners. Deze lokale noodsteunpunten worden ingericht door gemeenten, als verlengde van de huidige taken in relatie tot bevolkingszorg.
- Het coördinatiepunt (CP) punt maakt deel uit van de regionale crisisorganisatie en zorgt dat het lokale noodsteunpunt zijn werk kan doen. Inwoners gaan niét naar een coördinatiepunt. Het inrichten van coördinatiepunten is een verantwoordelijkheid van de veiligheidsregio's in samenspraak met de overige nood- en hulpdiensten.

Toelichting op pilot noodsteunpunten

Vertaling
voor
Gelderland-
Midden

- Pilot met één regionaal coördinatiepunt en twee lokale noodsteunpunten ingericht, waarvan één lokaal noodsteunpunt in een stedelijk gebied en één noodsteunpunt in een landelijk gebied.
- Via project door VGGM, gemeenten en politie

Toelichting op pilot noodsteunpunten

Financiering

- Zie programmaplan weerbaarheid. Het Rijk stelt vanaf 2027 70 miljoen beschikbaar voor de weerbaarheidsopgave. Hiervan wordt 35 miljoen beschikbaar gesteld aan de Veiligheidsregio's. Vooruitlopend hierop wordt in 2025 € 5 miljoen en in 2026 € 10 miljoen beschikbaar gesteld. Primair is dit bestemd voor de financiering van coördinatie- en noodsteunpunten van zowel veiligheidsregio's als gemeenten.
- Afgesproken is dat veiligheidsregio's in hun algemeen bestuur concrete afspraken maken met gemeenten over de financiering van gemeentelijke inzet op de pilot

Bestuurlijk dialoog o.l.v. Floor Vermeulen

Aansluiting gemeenten

VGGM faciliteert en ondersteunt de samenwerking. Elke gemeente heeft hiervoor een duidelijk aanspreekpunt, bijvoorbeeld een coördinator of programmanager weerbaarheid.

Direct versterken van de samenleving is primair taak van gemeenten.

Financiën

- Zo efficiënt mogelijk inzetten van middelen
- Overgebleven BDUR-gelden inzetten voor impuls aan programma weerbaarheid

Gevraagde besluiten

1. Instemmen met het programma weerbaarheid VGGM
2. Instemmen met de regionale pilot noodsteunpunten

Gewenst ambitieniveau

- Minimale variant: voer opgave uit met rijksmiddelen
- Maximale variant waarbij gemeenten extra bijdrage doen

Prioritering van projecten

Noodsteunpunten

Continuïteit VGGM en continuïteit crisisorganisatie

Nota ter besluitvorming

Naam overleg:	Bestuurscommissie Veiligheid
Datum overleg:	19 november 2025
Onderwerp:	Weerbaarheid
Afzender:	Anton Slofstra
Bestuurlijk trekker of portefeuillehouder:	Floor Vermeulen

Beslispunten

1. In te stemmen met programmaplan weerbaarheid VGGM
2. In te stemmen met de projectopdracht regionale pilot noodsteunpunten

Inleiding

Omdat de wereld in een snel tempo verandert en daarmee ook de risico's waarmee de samenleving te maken kan krijgen, werkt de Nederlandse overheid aan het verhogen van de maatschappelijke weerbaarheid. Het Veiligheidsberaad en de VNG hebben voor veiligheidsregio's en gemeenten bestuurlijke opdrachten in het kader van maatschappelijke weerbaarheid opgesteld. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft een programmadirectie Weerbare Zorg opgericht.

De veiligheidsregio's hebben hierin een taak. VGGM levert een regionale crisisorganisatie om crises en de gevolgen daarvan te bestrijden. En ook in de voorbereiding spelen wij als gehele organisatie een rol, vanuit onze brandweertaken, GGD, Veilig thuis en vanuit onze samenwerking met gemeenten, veiligheidspartners, zorginstellingen en vitale aanbieders. Tegelijkertijd is het belangrijk om zelf ook weerbaar te zijn. Onze meest cruciale reguliere taken moeten ten alle tijden, dus ook tijdens crises, zoveel mogelijk doorgaan.

Weerbaarheid staat vanaf 31 oktober 2024 op de bestuurlijke agenda. Op 2 juli 2025 heeft de Bestuurscommissie Veiligheid opdracht gegeven voor een plan weerbaarheid.

Beoogd effect

Samen, VGGM-breed, bouwen aan een weerbare samenleving in onze regio waarin inwoners, bezoekers, bedrijven, gemeenten, veiligheids- en gezondheidsregio en crisis- en zorgpartners voorbereid zijn op elke crisis. Vanuit zelfredzaamheid en samenredzaamheid als basis. En met een krachtige crisisorganisatie, robuuste continuïteit van (vitale) processen en een breed gedragen risicobewustzijn.

Argumenten

1.1 Het inrichten van een programma weerbaarheid voor en vanuit de gehele organisatie van VGGM draagt bij aan efficiënt, gecoördineerd en integraal te werk gaan.

Reeds gestarte projecten en ontwikkelingen brengen we onder in dit programma, zodat er duidelijkere samenhang en sturing komt. Ook starten we op basis van dit programmaplan nieuwe projecten en opgaven. En doordat nog niet alles wat er op ons afkomt inzichtelijk is, zullen ook de komende jaren nieuwe projecten en opgaven op het gebied van weerbaarheid aan dit programma worden toegevoegd.

1.2 Het programmaplan kent drie ambities: versterking weerbaarheid VGGM, versterking weerbaarheid crisisorganisatie en versterking weerbaarheid samenleving. Voor de eerste 2 staat VGGM zelf primair aan de lat. Versterken van de samenleving is primair een taak van gemeenten. VGGM heeft hier een ondersteunende en faciliterende rol. Bijv. op het gebied van kennisdeling, delen best practices en opzetten noodsteunpunten. VGGM faciliteert en ondersteunt de samenwerking.

1.3 Vanwege hun omvang en nauwe samenhang worden een aantal opgaven als projecten opgepakt.

Continuïteit VGGM en Continuïteit crisisorganisatie

Vanuit het project continuïteit VGGM wordt de integraliteit bewaakt tussen de continuïteitsplannen van de verschillende afdelingen. Ook de crisisorganisatie is afhankelijk van de continuïteit van (een aantal) andere afdelingen én van die van de crisisorganisaties van de politie, bevolkingszorg en defensie. Gezien de nauwe samenhang wordt dit in één project belegd.

Coördinatie- en noodsteunpunten

Coördinatiepunten zijn onderdeel van de crisisorganisatie, noodsteunpunten zijn de lokale punten voor inwoners en worden door gemeenten ingericht. De rol en betrokkenheid vanuit VGGM wordt vanuit één project opgepakt.

1.4 Het budget vanuit het Rijk voor het versterken van de weerbaarheid is een belangrijk kader.

De structurele financiering is vanuit de BDUR en bedoeld voor veiligheid. De financiering van de gezondheid is nog niet duidelijk.

2.1 Er ligt een opdracht vanuit het Veiligheidsberaad en de VNG om in iedere Veiligheidsregio, in afstemming met gemeenten, te starten met een pilot voor één of meerdere lokale noodsteunpunten met bijbehorend(e) coördinatiepunt(en).

Met de uitvoering van de voorliggende projectopdracht geeft VGGM invulling aan deze opdracht. Het doel van de pilot is leren en experimenteren.

2.2 Het voorstel is om in Gelderland-Midden een pilot uit te voeren met één regionaal coördinatiepunt en twee lokale noodsteunpunten, waarvan één in stedelijk gebied en één in landelijk gebied.

Gelderland-Midden bestaat zowel stedelijk als landelijk gebied met eigen behoeften en dynamieken. De ervaringen vanuit beide gebieden kunnen meegenomen worden in de verdere uitrol van noodsteunpunten in de gehele regio.

Kantttekeningen

1.1 Activiteiten worden uitgevoerd, mits daar voldoende capaciteit en middelen voor beschikbaar zijn.

Er is nog veel onduidelijk wat er landelijk verwacht wordt van veiligheidsregio's, gemeenten en publieke en private partners. Hoe onze rol en taken in dit thema er op termijn ook uit gaan zien, dát we werken aan onze eigen weerbaarheid als organisatie én – samen met onze gemeenten – de volgende stappen gaan zetten in het bijdragen aan een weerbare samenleving, is inmiddels evident.

1.2 Het is onmogelijk om in deze fase aan te geven wat het benodigde budget is.

Daarvoor moet eerst inzichtelijk gemaakt worden wat voor VGGM als basisniveau qua weerbaarheid wordt beschouwd. En wat er qua investeringen en capaciteit voor nodig is om dat basisniveau te bereiken. Daarbij is het streven om qua capaciteit zo veel mogelijk te leunen op de bestaande organisatie, maar ook daarvoor geldt dat dit mede afhankelijk is van het ambitieniveau en de urgentie.

2.1 De pilot noodsteunpunten is nog niet afgestemd met de gemeenten

De pilot is een gezamenlijke opdracht van gemeenten en veiligheidsregio's. De opdrachtformulering biedt alle ruimte voor een invulling die ook bij de gemeenten aansluit. Wij hebben echter nog niet geïnventariseerd welke gemeenten willen deelnemen aan deze pilot.

Planning en control

Het aandeel voor de veiligheidsregio's van de budgetten die in de Voorjaarsnota zijn toegezegd worden voor de noodsteunpunten in 2025 en 2026 in gelijke mate over de 25 veiligheidsregio's verdeeld. In 2026 worden de pilots noodsteunpunten geëvalueerd. Vóór 1 oktober 2026 moet er een nieuw voorstel komen over de financiering/verdeling. Het overige deel wordt via de reguliere BDUR-verdeelsleutel verdeeld.

Daarnaast wordt in de Kaderbrief 2027 voorgesteld om dit programma te financieren uit de bestemde reserve Rijksbijdrage in afwachting van structurele financiering vanuit het Rijk. Bij de begroting 2027 wordt een bestedingsplan opgeleverd

Communicatie

Na vaststelling wordt het plan op VIO gedeeld. Het zal tevens worden gedeeld met de leden van de Veiligheidsdirectie, zodat ook partnerorganisaties op de hoogte zijn.

Vervolg

Na vaststelling wordt gestart met het programma, onder andere door een programmateam in te richten.

Bijlagen

1. Programmaplan weerbaarheid VGGM 2025-2030 - oktober 2025
2. Projectopdracht regionale pilot noodsteunpunten VGGM

Weerbaarheid VGGM 2025-2030

Programmaplan

oktober 2025

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Aanleiding	5
3. Nationale context van het regionale programma	6
4. Visie, ambities en opgaven	8
4.1 Visie	8
4.2 Ambities	9
4.3 Vertaling naar opgaven en projecten	10
5. Uitgangspunten	12
6. Plan van aanpak programma weerbaarheid VGGM	13
6.1 Organisatie van het programma weerbaarheid VGGM	13
6.2 Tijdsplanning en capaciteit	16
6.3 Budget	17
6.4 Communicatie	18
Bijlage 1 Overzicht van gerelateerde projecten, programma's etc	19
Bijlage 2 (Project)opdrachten binnen het programma weerbaarheid VGGM	23
Bijlage 3 Landelijke pilot coördinatie- en noodsteunpunten	26

***Voor een weerbare (samenleving in) veiligheids- en
gezondheidsregio Gelderland-Midden***

Versiebeheer

Algemeen	Projectnaam	Programma weerbaarheid VGGM
	Opdrachtgever	Directie VGGM
	Programmamanager a.i.	Robert Polman
Geaccordeerd door	Opdrachtgever	
Versie beheer	Versie	0.3
	Becommentarieerd door	

1. Inleiding

Weerbaarheid is een actueel en veelomvattend landelijk thema dat ook volop leeft binnen VGGM en haar omgeving. Binnen de mogelijkheden, qua capaciteit en financiële middelen, zijn sinds het najaar van 2024 verschillende initiatieven op dit thema ontstaan. Zo hebben de burgemeesters tijdens een bestuurlijke eendaagse VGGM in oktober 2024 bestuurlijke dialogen gevoerd, heeft de afdeling crisisbeheersing een definitie en uitgangspunten benoemd, heeft de witte sector brainstormsessies over continuïteit gehouden, heeft het regionaal netwerkteam bevolkingszorg een themasessie weerbaarheid gehouden en zijn de verschillende reguliere activiteiten zoals oefeningen in het kader van weerbaarheid georganiseerd. Ook realiseert VGGM een crisiscommunicatieplatform dat dé informatiebron voor burgers in de regio zal zijn in geval van crises.

Er is nog veel onduidelijk over wat er vanuit de landelijke overheid van veiligheidsregio's, gemeenten en publieke en private partners wordt verwacht. Toch is dit het moment om een volgende stap te zetten en een gestructureerd programma voor heel VGGM in te richten. Want hoe onze rol en taken in dit thema er op termijn ook uit gaan zien, dát we werken aan onze eigen weerbaarheid als organisatie én – samen met onze gemeenten – de volgende stappen gaan zetten in het bijdragen aan een weerbare samenleving, is inmiddels evident. Daarin zijn we graag proactief: samen – intern en extern – werken aan een weerbare (samenleving in) veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland-Midden.

Het inrichten van een programma weerbaarheid voor en vanuit de gehele organisatie van VGGM draagt bij aan efficiënt, gecoördineerd en integraal te werk gaan. Met oog voor ontwikkelingen in de samenleving. En binnen de organisatie stappen vooruitzetten en anticiperen op wat nodig is. Dit programmaplan beschrijft op hoofdlijnen hoe we dit binnen VGGM gaan organiseren en waar we de samenwerking met onze partners zoeken. Reeds gestarte projecten en ontwikkelingen brengen we onder in dit programma, zodat er duidelijkere samenhang en sturing komt. Ook starten we op basis van dit programmaplan nieuwe projecten en opgaven. En doordat nog niet alles wat er op ons afkomt inzichtelijk is, zullen ook de komende jaren nieuwe projecten en opgaven op het gebied van weerbaarheid aan dit programma worden toegevoegd.

Om het overzichtelijk te houden, beschrijven we dit programma zo kort en bondig mogelijk. Waar mogelijk verwijzen we naar bronnen.

2. Aanleiding

De wereld verandert in snel tempo. En daarmee ook de risico's waarmee we als samenleving te maken krijgen. Van extreem weer, natuurbranden en netcongestie tot aan digitale aanvallen en geopolitieke dreigingen. Grootschalige crises die ontwrichtende gevolgen voor de samenleving met zich mee kunnen brengen. Het is niet de vraag óf we hiermee te maken gaan krijgen, maar wanneer. De stroomstoring op 28 en 29 april 2025 in Spanje, Portugal en delen van Frankrijk liet al iets zien van de mogelijke impact van zo'n crisis. Zulke crises worden steeds complexer, langduriger en moeilijker te beheersen.

Ook in onze regio kunnen deze typen crises zich voordoen. Crises die we als VGGM of als gezamenlijke overheden onmogelijk volledig het hoofd kunnen bieden. Ze vragen om voorbereiding en inzet van de hele samenleving. Veelbelovend in de Nederlandse aanpak is dan ook de 'whole of society approach': deze aanpak benadrukt de samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en burgers om de nationale veiligheid te waarborgen

De veiligheidsregio's hebben hierin een taak. VGGM levert een regionale crisisorganisatie om crises en de gevolgen daarvan te bestrijden. En ook in de voorbereiding spelen wij als gehele organisatie een rol, vanuit onze brandweertaken, GGD, Veilig thuis en vanuit onze samenwerking met gemeenten, veiligheidspartners, zorginstellingen en vitale aanbieders. Tegelijkertijd is het belangrijk om zelf ook weerbaar te zijn. Onze meest cruciale reguliere taken moeten ten alle tijden, dus ook tijdens crises, zoveel mogelijk doorgaan. Wij vervullen immers, samen met onze partners, vitale en essentiële taken in de samenleving. Daarom werken we ook aan onze eigen weerbaarheid en continuïteit. We kunnen anderen immers pas helpen als we zelf weerbaar zijn.

Een samenleving (of organisatie) is **weerbaar** als die in crisistijd ondanks alles zoveel mogelijk overeind blijft.

3. Nationale context van het regionale programma

De Nederlandse overheid werkt aan het verhogen van de maatschappelijke weerbaarheid tegen verschillende dreigingen en risico's. Hoewel er geen specifieke scenario's worden genoemd, richt de overheid zich in het voorbereiden van de samenleving op een breed scala aan potentiële bedreigingen voor de nationale veiligheid. Deze omvatten: militaire- en hybride dreigingen, pandemieën, catastrofale overstromingen, terroristische aanslagen en verstoring van vitale processen. De weerbaarheidsopgave van de Rijksoverheid bestaat uit twee hoofdcomponenten: maatschappelijke weerbaarheid en militaire paraatheid. Veiligheidsregio's spelen primair een rol in de maatschappelijke weerbaarheid. Daarnaast anticiperen ze op situaties waarin militaire paraatheid toeneemt, omdat Defensie dan minder beschikbaar is voor haar civiele taken, waaronder de ondersteuning van de hulpdiensten.

Het Veiligheidsberaad en de VNG hebben voor veiligheidsregio's en gemeenten bestuurlijke opdrachten in het kader van maatschappelijke weerbaarheid opgesteld. De bestuurlijke opdracht vanuit het Veiligheidsberaad voor de veiligheidsregio's luidt als volgt:

1. Te onderzoeken welk gezamenlijk basisniveau wenselijk en haalbaar is ten aanzien van de aanpak van weerbaarheid door veiligheidsregio's;
2. Vast te stellen op welke dreigingsscenario's en bijbehorende effecten de veiligheidsregio's zich moeten prepareren, waaronder het scenario van langdurige stroomuitval. Het uitgangspunt bij deze scenario's is dat burgers de eerste 72 uur na een ramp of crisis in principe zelfredzaam moeten kunnen zijn;
3. Uit te werken wat qua informatiedeling over dreigingen nodig is voor adequate preparatie;
4. Uit te werken op welke manier veiligheidsregio's best practices met elkaar kunnen uitwisselen, en hierbij te zorgen voor een heldere positionering van het landelijk platform WeerbaarNL ten opzichte van de veiligheidsregio's;
5. Te verkennen in hoeverre brandweerposten ingezet kunnen worden als resilience points;
6. Voor bovenstaande acties in kaart te brengen wat de financiële consequenties hiervan zijn, en wat dit randvoorwaardelijk vraagt van het Rijk en gemeenten/VNG;
7. Het Veiligheidsberaad periodiek te informeren over de voortgang van de acties, en de resultaten ter besluitvorming voor te leggen aan het Veiligheidsberaad.

VGGM heeft in de uitvoering van haar taken zowel een verbinding met het landelijk programma weerbaarheid en veerkracht (NIPV), met het Veiligheidsberaad (RCDV, vakraden etc.), met de VNG vanuit bevolkingszorg, en met de programmadirectie Weerbare Zorg (ministerie van VWS).

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft een programmadirectie Weerbare Zorg opgericht. Het programma heeft tot doel om de zorgsector voor te bereiden op grote noodsituaties zoals oorlog, pandemieën of cyberaanvallen, zodat de zorg continuïteit kan garanderen en maatschappelijke ontwrichting wordt voorkomen. Dit is relevant voor de rol van de GHOR in relatie tot onze zorgpartners, maar ook voor onze eigen taken vanuit de ambulancezorg en de GGD.

Twee concrete opdrachten

Ten aanzien van punt 5 'Resilience points' van de bestuurlijke opdracht van het Veiligheidsberaad ligt er een eerste, heel concrete opdracht (en financiering) om in iedere veiligheidsregio, samen met de inliggende gemeenten, een pilot noodsteunpunten te organiseren. Hierin moet in iedere regio minimaal één coördinatiepunt en één lokaal noodsteunpunt worden opgezet en getest. Brandweerposten zijn daarin beoogd als mogelijke coördinatiepunten. Zie verder in bijlage 3.

Een tweede concrete opdracht is de landelijke Denk Vooruit Campagne, die momenteel loopt. De NCTV¹ heeft deze campagne ontwikkeld ; gemeenten en veiligheidsregio's sluiten hier nauw bij aan.

De belangrijkste gerelateerde projecten, programma's en opdrachten hebben we opgenomen in bijlage 1.

¹ Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid

4. Visie, ambities en opgaven

De opdracht vanuit het Veiligheidsberaad en het programma Weerbare Zorg van VWS bieden enige houvast, maar het taakveld weerbaarheid is breed en raakt veel publieke en private organisaties. De rol van de veiligheidsregio's hierin moet zich de komende tijd nog verder uitkristalliseren. En VGGM heeft als gecombineerde veiligheids- en gezondheidsregio en bredere rol dan veel andere veiligheidsregio's, omdat VGGM ook verantwoordelijk is voor de regionale ambulancezorg, de GGD en Veilig Thuis.

Landelijk wordt erop aangestuurd dat gemeenten, veiligheidsregio's en (vitale) partners zo snel mogelijk aan de slag gaan met de weerbaarheidsopgave. Intussen zijn rollen, taken, verantwoordelijkheden en budgetten nog niet duidelijk. Dat vergt een hoge mate van pragmatisme en het maken van keuzes. Dit betekent ook dat onze visie en ambities nog globaal zijn geformuleerd. Zodra er meer duidelijkheid komt, zoals bijvoorbeeld de toegezegde "Hoe-brief"² zullen onze visie en ambities verder uitgewerkt worden.

4.1 Visie

Samen, VGGM-breed, bouwen aan een weerbare samenleving in onze regio waarin inwoners, bezoekers, bedrijven, gemeenten, veiligheids- en gezondheidsregio en crisis- en zorgpartners voorbereid zijn op elke crisis. Vanuit zelfredzaamheid en samenredzaamheid als basis. En met een krachtige crisisorganisatie, robuuste continuïteit van (vitale) processen en een breed gedragen risicobewustzijn aansluitend en aanvullend op deze basis.

De hierboven beschreven visie is een voorlopige visie en zal de komende tijd verder uitgewerkt en aangescherpt worden.

Weerbaarheid is een opgave die de gehele samenleving raakt. VGGM is een uitvoeringsorganisatie van de gemeenten van Gelderland-Midden en is er voor de samenleving. Het direct werken aan versterken van de samenleving is primair een taak voor de gemeenten. Zij zijn het meest directe contact voor inwoners, bedrijven en instellingen en zijn bekend met de dynamiek in de lokale gemeenschappen. VGGM ondersteunt en faciliteert de gemeenten hierin vanuit onze samenwerking met onze gemeenten en onze rol binnen bevolkingszorg. Bijvoorbeeld op het gebied van kennisdeling, delen van best practices en de samenwerking in het opzetten van noodsteunpunten.

Samen met onze crisispartners werken we aan het versterken en de continuïteit van onze regionale crisisorganisatie. Onze crisisorganisatie is immers hard nodig als zo'n scenario zich voordoet. De grote vraag is wat de crisisorganisatie dan nodig heeft om operationeel te blijven en wat het voor de crisisorganisatie betekent als zo'n scenario langer duurt. Daarnaast speelt de vraag wat de taak van de crisisorganisatie is als de crisis langer dan 72 uur duurt. Wat wordt er dan van ons verwacht? Wat moet er dan voor de samenleving geregeld zijn?

² Het is nog geen zekerheid dat deze er daadwerkelijk komt

Diezelfde vragen gelden ook voor onze (zorg)partners en voor onze eigen organisatie. Wat moet minimaal door kunnen gaan, ook als door uitval van voorzieningen schaarste ontstaat? Wat moeten we daarvoor geregeld hebben?

Deze en ongetwijfeld nog meer vragen willen we intern, met onze gemeenten en met onze (zorg)partners de komende tijd gaan beantwoorden en vertalen naar onze visie, voorbereiding en weerbaarheid.

4.2 Ambities

Onze visie op een weerbare samenleving kan worden vertaald naar drie ambities die richting geven aan het programma. Deze ambities vormen de basis voor de opgaven binnen het programma.

Binnen deze ambities staat de samenwerking en integraliteit centraal. Deze is gebaseerd op duidelijke uitgangspunten: gezamenlijk optrekken, rolvast handelen, geen dingen dubbel doen en voldoende financiële middelen en capaciteit. Door krachten te bundelen en ieders

verantwoordelijkheid scherp te houden, kunnen we effectief inspelen op risico's en crises, en bouwen aan een sterkere en beter voorbereide veiligheidsregio.

Welk basisniveau van weerbaarheid realistisch is, moet – zoals het Veiligheidsberaad ook al aangeeft – nog nader verkend worden. Voor VGGM is een belangrijk uitgangspunt, dat als wij als overheden naar de samenleving uitdragen dat men 72 uur zelfredzaam moet kunnen zijn bij crises, wij dit zelf ook moeten zijn: practice what you preach! Daarbij zullen we prioriteiten moeten stellen. Eerste onze vitale processen³, dan onze overige (voor de samenleving) urgente taken en daarna pas taken die korter of langer uitstelbaar zijn zonder dat er grote problemen ontstaan. De mate waarin we onze weerbaarheid versterken zal in afstemming met ons Bestuur worden bepaald en is mede afhankelijk van de budgetten die het Rijk beschikbaar stelt.

4.3 Vertaling naar opgaven en projecten

Navolgend schema laat zien hoe de visie zich concreet vertaalt naar structurele opgaven en projecten. De onderdelen met een paarse contourlijn zijn afgebakende projecten. Als er onderling samenhang is tussen projecten is dat weergegeven met een pijl. De lijst met opgaven is niet limitatief, de komende jaren kunnen hier projecten/opgaven bij komen. In bijlage 2 worden de huidige opgaven kort toegelicht.

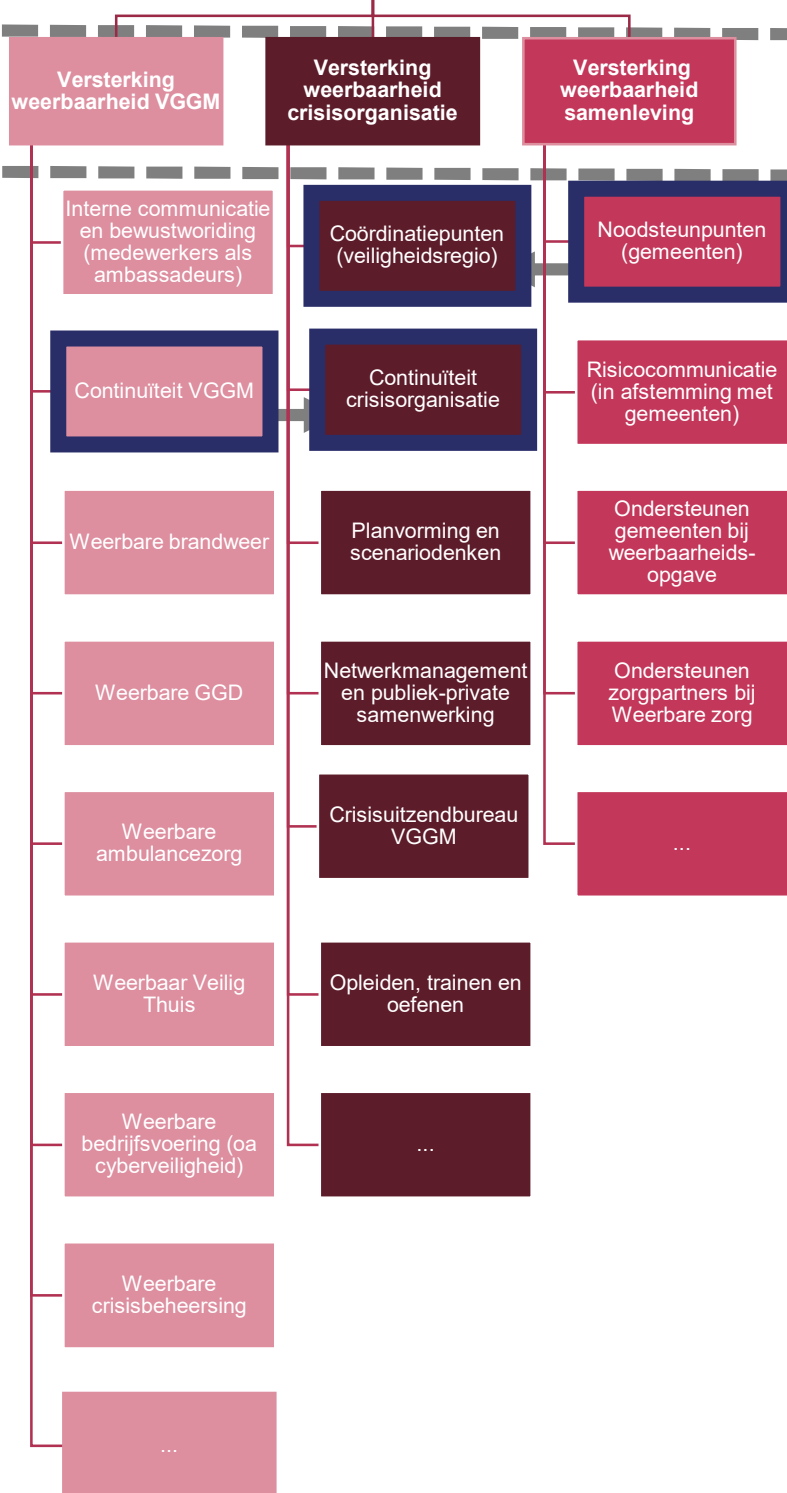
³ [Overzicht vitale processen | Nationaal Coördinator Terrorismedbestrijding en Veiligheid](#) De veiligheidsregio's zijn hierin nog niet expliciet opgenomen, maar het vitaal verklaren van de veiligheidsregio's is momenteel in ontwikkeling.

VISIE

Samen, VGGM-breed, bouwen aan een weerbare samenleving in onze regio waarin inwoners, bezoekers, bedrijven, gemeenten, veiligheids- en gezondheidsregio en crisis- en zorgpartners voorbereid zijn op elke crisis. Vanuit zelfredzaamheid en samenredzaamheid als basis. En met een krachtige crisisorganisatie, robuuste continuïteit van (vitale) processen en een breed gedragen risicobewustzijn aansluitend en aanvullend op deze basis.

AMBITIES

OPGAVEN EN PROJECTEN

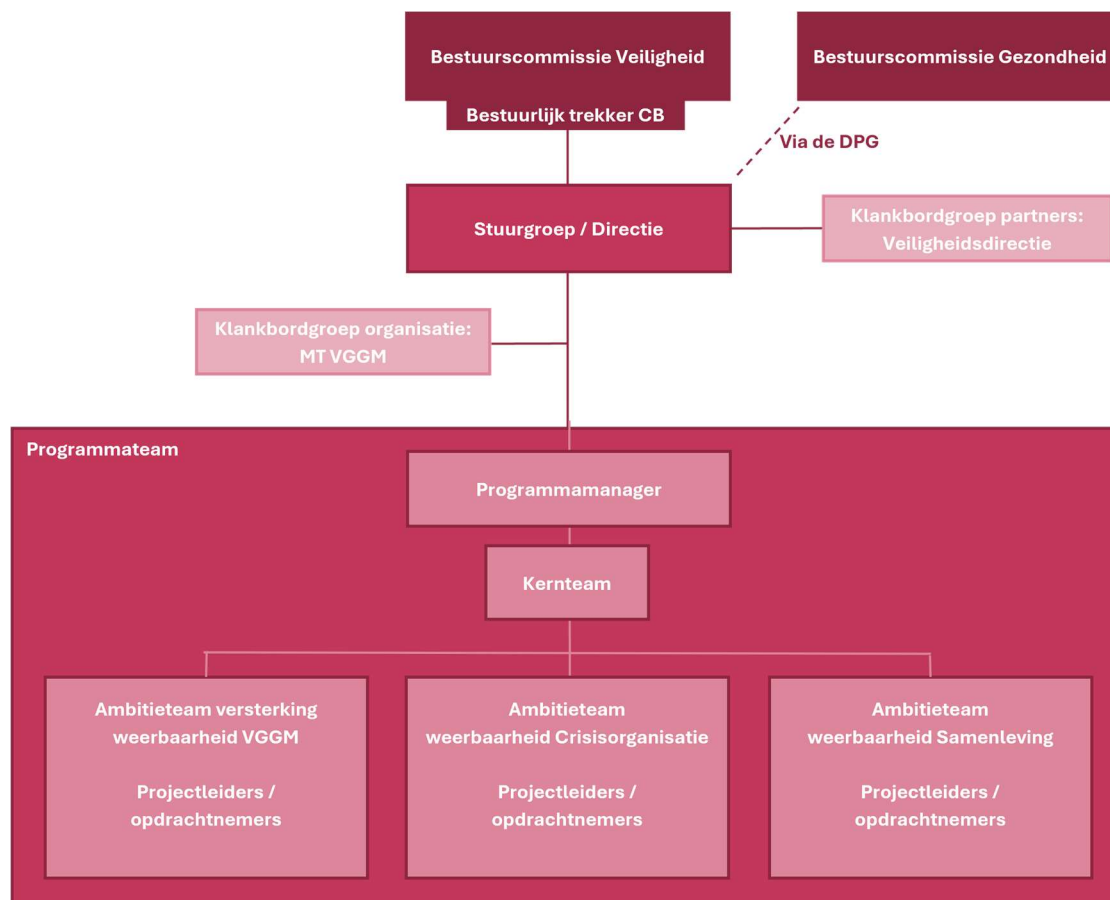

5. Uitgangspunten

- Het programma sluit aan bij landelijke kaders; Rijksbrieven (wat- en hoe-brief); bestuurlijke opdrachten van het Veiligheidsberaad en de VNG. Het programma sluit ook aan bij landelijke ontwikkelingen in het kader van weerbare zorg (zie bijlage 1)
- Het programma is VGGM-breed: brandweer, crisisbeheersing, bevolkingszorg, GHOR, GGD, ambulancezorg, Veilig Thuis en bedrijfsvoering.
- Het programma heeft een looptijd van eind 2025 tot in principe 2030. Jaarlijks wordt het programma geëvalueerd op inhoud, voortgang en proces, met het oog op verlenging of vroegtijdige beëindiging.
- Het kunnen (waar)borgen van de continuïteit van vitale processen (fundament van de weerbaarheidsopgave) heeft de hoogste prioriteit. Vitale processen zoals geneeskundige hulpverlening, brandbestrijding, crisisbeheersing, infectieziektebestrijding, medische milieukunde, psychosociale hulpverlening en gezondheidsonderzoek zijn essentieel om de samenleving te ondersteunen.
- De meldkamer is verantwoordelijk voor eigen weerbaarheid en continuïteit. Hierover is goede afstemming met de meldkamerorganisatie en de programmamanagers Oost5 (de vijf samenwerkende veiligheidsregio's in Oost-Nederland).
- VGGM is op programmaniveau medeverantwoordelijk voor de samenhang en richting van de gezamenlijke inspanningen in de regio. Gemeenten of andere partners zijn eigenaar van de eigen actiepunten. VGGM kan hierin faciliteren.
- Samenwerking met en tussen onze gemeenten is essentieel. VGGM faciliteert en ondersteunt de samenwerking. Elke gemeente heeft hiervoor een duidelijk aanspreekpunt, bijvoorbeeld een coördinator of programmanager weerbaarheid.
- Het programma bereidt voor op verschillende soorten langdurige crises en hanteert hiervoor langdurige stroomuitval (uitval van stroom- en communicatievoorzieningen gedurende 72 uur in grote delen van Nederland) en geopolitieke en militaire dreigingen als maatgevende scenario's. Dit past binnen een all-hazard-benadering, voor het versterken van weerbaarheid. Bovendien sluit het aan bij de werkwijze van andere veiligheidsregio's, gemeenten, defensie en politie. In een vervolgfase kan worden aangesloten op andere scenario's, bijvoorbeeld uit het regionaal risicoprofiel en zorgrisicoprofiel.
- Het programma leunt zoveel mogelijk op bestaande en reguliere processen, structuren en netwerken. We bereiden realistisch voor, zonder te overorganiseren. Het programma wordt gekenmerkt door 'doen'. Met dit programma bereiden we ons zo goed mogelijk voor en is continuïteit van vitale processen en zo veel mogelijk zelfredzaamheid van inwoners en publieke en private organisaties de basis. Hierbij gaan we dus niet zover dat de overheid alles oplost in tijden van crises. Activiteiten worden uitgevoerd, mits daar voldoende capaciteit en middelen voor beschikbaar zijn.

6. Plan van aanpak programma weerbaarheid VGGM

6.1 Organisatie van het programma weerbaarheid VGGM

Bestuurlijke aansturing

Hoewel het programma de gehele organisatie van VGGM bestrijkt, ligt het zwaartepunt voorlopig binnen veiligheid en specifiek crisisbeheersing. Daarom verloopt de bestuurlijke aansturing primair via de Bestuurscommissie Veiligheid, waarbij de Bestuurlijk trekker crisisbeheersing geldt als eerste aanspreekpunt. De Directeur Publieke Gezondheid (DPG) – onderdeel van de (ambtelijke) stuurgroep zorgt voor de verbinding naar de Bestuurscommissie Gezondheid. De DPG zorgt er tevens voor dat bestuurlijke besluiten die niet vallen onder de aansturing/bevoegdheid van de bestuurscommissie Veiligheid, worden voorgelegd aan de Bestuurscommissie Gezondheid.

De Bestuurscommissie Veiligheid neemt – waar nodig na afstemming met de Bestuurscommissie Gezondheid en op advies van de stuurgroep – de besluiten over het programma weerbaarheid en zorgt voor duidelijke opdrachten in lijn met de ambities, de landelijke opdracht en de beschikbare financiële middelen.

Ambtelijke aansturing

De ambtelijke aansturing gebeurt vanuit een stuurgroep, bestaande uit de Directeur Brandweer (tevens verantwoordelijk voor crisisbeheersing), de Directeur Publieke Gezondheid en, als adviseur, de programmamanager. Op uitnodiging kunnen ook andere adviseurs aansluiten.

De stuurgroep bewaakt en stuurt op voorgang, kwaliteit, integraliteit en resultaten vanuit strategisch perspectief. De stuurgroep adviseert de Bestuurscommissie Veiligheid, en waar nodig de Bestuurscommissie Gezondheid, ter besluitvorming ten aanzien van bestuurlijk vraagstukken.

Klankbordgroepen

Het programma bestrijkt de gehele organisatie van VGGM. Het is belangrijk dat MT-leden goed zijn aangesloten. Het MT VGGM fungeert daarom als klankbordgroep vanuit de organisatie. De leden van de klankbordgroep denken mee over de acties en ontwikkelingen.

Omdat het programma niet alleen onze eigen organisatie raakt, maar – met name via de crisisorganisatie – ook onze kernpartners, fungeert de Veiligheidsdirectie als klankbordgroep voor de programmaonderdelen die relevant zijn voor onze partners. De Veiligheidsdirectie wordt aangesloten door tijdens de reguliere vergaderingen het onderwerp “Weerbaarheid” te agenderen. Zowel politie, defensie als de Coördinerend Functionaris Gemeenten maken deel uit van de Veiligheidsdirectie, waarmee de verbinding met politie, defensie en gemeenten is geborgd.

Programmateam

De programmamanager is verantwoordelijk voor het coördineren en aansturen van het programma en de gerelateerde projecten. De programmamanager:

- overziet het geheel
- zorgt voor afstemming en integraliteit tussen de verschillende opgaven en projecten
- houdt het overzicht over planning en budget
- en stuurt projectleiders aan om ervoor te zorgen dat alle projecten gezamenlijk bijdragen aan het uiteindelijke programmaresultaat.

Verder is de programmamanager de eerste vertegenwoordiger vanuit de organisatie voor andere veiligheidsregio's, landelijke overleggen, etc.

Het kernteam is verantwoordelijk voor de dagelijkse afstemming, uitvoering en coördinatie van het programma. Daarnaast ondersteunt en adviseert het programmateam (via de programmamanager) de stuurgroep en kan gebruikmaken van de klankbordgroep. Het team bestaat uit: de programmamanager, een programmaondersteuner, een strategisch adviseur beleid, een strategisch adviseur communicatie en vanuit ieder ambitieteam een trekker.

In de ambitieteams worden de opgaven onderling afgestemd en wordt gestuurd op integraliteit.

Projecten/opdrachten binnen het programma

Het programma bestaat veelal uit reguliere werkzaamheden, die worden verzwaard en voorzien van een nieuw/aanvullend perspectief door de weerbaarheidsopgave. Deze taken beschouwen we als opdrachten die door medewerkers worden uitgevoerd voor wie het ook hun reguliere taak is.

Daarnaast zijn er 4 opdrachten vanwege hun omvang en nauwe samenhang in 2 projecten ondergebracht:

- *Continuïteit VGGM en Continuïteit crisisorganisatie*
Vanuit het project continuïteit VGGM wordt de integraliteit bewaakt tussen de continuïteitsplannen van de verschillende afdelingen. Ook de crisisorganisatie is afhankelijk van de continuïteit van (een aantal) andere afdelingen én van die van de crisisorganisaties van de politie, bevolkingszorg en defensie. Gezien de nauwe samenhang wordt dit in één project belegd.
- *Coördinatiepunten en Noodsteunpunten*
Zie bijlage 3: coördinatiepunten zijn onderdeel van de crisisorganisatie, noodsteunpunten zijn de lokale punten voor inwoners en worden door gemeenten ingericht. De rol en betrokkenheid vanuit VGGM wordt vanuit één project opgepakt.

Daarbij gaat het bij de crisisorganisatie om de wettelijke multidisciplinaire regionale crisisorganisatie die door de afdeling crisisbeheersing wordt beheerd. De eigen crisisorganisaties van de verschillende afdelingen zijn een verantwoordelijkheid van de lijn.

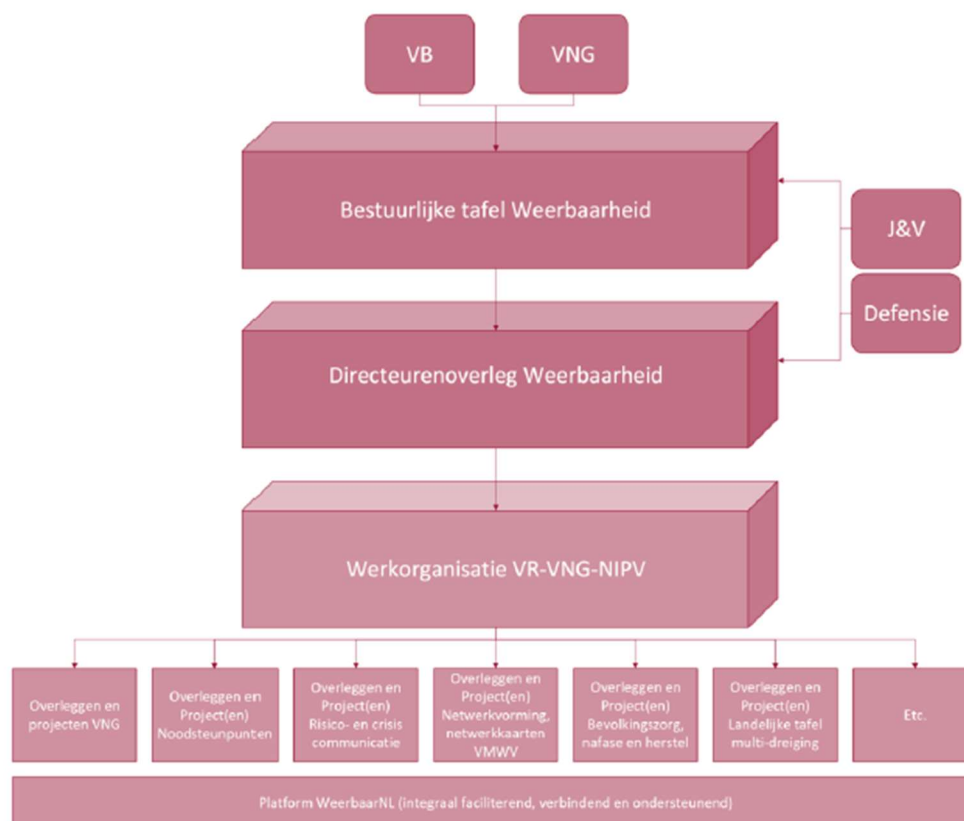
In bijlage 2 zijn deze (project)opdrachten kort beschreven. Door de onderlinge samenhang tussen deze projecten (bijvoorbeeld organiseren voor noodstroom moet geregeld worden voor een coördinatiepunt en ook voor een VGGM-locatie) is onderlinge afstemming cruciaal.

Aansluiting op de gemeentelijke opgave weerbaarheid

De gemeenten hebben een eigen opgave in de weerbaarheidsopgave. In de *Handreiking weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau* is beschreven welke maatregelen gemeenten al dan niet in samenwerking met veiligheidsregio's moeten treffen. Met name het versterken van de weerbaarheid van de samenleving is primair een gemeentelijke opgave.

Aansluiting op de landelijke opgave weerbaarheid

Het conceptmodel landelijke samenwerking is als volgt:

De afdelingsmanager crisisbeheersing van VGGM is portefeuillehouder weerbaarheid vanuit de Vakraad risico- en crisisbeheersing en vanuit die rol nauw aangesloten op het landelijke programma.

6.2 Tijdsplanning en capaciteit

Het programma heeft een doorlooptijd tot 2030.

Concrete benodigde capaciteit:

- Programmamanager
- Programmaondersteuner
- Strategisch adviseur beleid
- Strategisch Adviseur communicatie
- Trekker ambitieteam versterking weerbaarheid VGGM / projectleider continuïteit VGGM & crisisorganisatie
- Trekker ambitieteam weerbaarheid crisisorganisatie / Deelprojectleider continuïteit crisisorganisatie
- Trekker ambitieteam weerbaarheid samenleving / projectleider pilot coördinatie- en noodsteunpunten

Daarnaast wordt verwacht dat er extra capaciteit nodig is voor:

- Regionaal Team Bevolkingszorg binnen afdeling crisisbeheersing
- Bedrijfsvoering (communicatie, Facility, ICT)
- GHOR

De omvang van de benodigde capaciteit wordt nader bepaald aan de hand van de uitwerking van de verschillende (project)opdrachten.

6.3 Budget

Het is onmogelijk om in deze fase aan te geven wat het benodigde budget is. Daarvoor moet eerst inzichtelijk gemaakt worden wat voor VGGM als basisniveau qua weerbaarheid wordt beschouwd. En wat er qua investeringen en capaciteit voor nodig is om dat basisniveau te bereiken. Daarbij is het streven om qua capaciteit zo veel mogelijk te leunen op de bestaande organisatie, maar ook daarvoor geldt dat dit mede afhankelijk is van het ambitieniveau en de urgentie. Daarbij zal het budget voor het versterken van onze weerbaarheid vanuit het Rijk een belangrijk kader zijn.

70 miljoen

Op basis van de Voorjaarsnota 2025 komt vanaf 2027 structureel € 70 miljoen beschikbaar op de begroting van het ministerie van Justitie en Veiligheid voor de versterking van de regionale en lokale weerbaarheid. Circa € 5 miljoen is bestemd voor de landelijke publiekscampagne en circa € 65 miljoen voor de verdere versterking van de regionale en lokale weerbaarheid. Daarnaast heeft de minister van Justitie en Veiligheid binnen zijn begroting ruimte gevonden van € 10 mln. voor 2025 en € 20 mln. voor 2026 om al eerder een start te maken met deze versterking. Het inrichten van noodsteunpunten is daarbij prioriteit. Het budget is dus niet alleen bedoeld voor veiligheidsregio's, maar ook voor gemeenten.

Het ministerie van J&V, de VNG en de RCDV hebben een verdelingsvoorstel uitgewerkt. Dit betekent dat de veiligheidsregio's vanaf 2027 structureel € 35 miljoen beschikbaar krijgen, oplopend tot 37 miljoen vanaf 2030, en voor de aanloopfase € 5 miljoen in 2025 en € 10 miljoen in 2026, primair bestemd voor de coördinatie- en noodsteunpunten. Het Veiligheidsberaad heeft het voorstel overgenomen en blijft zich daarnaast inzetten op eerdere financiële claims en de reparatie van de 10% korting op de BDUR.

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Voor noodsteunpunten (alle VR's) (pons-pons, vanaf 2027 via verdeelsluitel uit pilot)	4,5	10	35	35	36	37
Voor Landelijk project NSP (NIPV)	0,5					
Voor versterking VR's (alle VR's). (verdeling volgens BDUR-systematiek)		8	25	25	25	25

De structurele financiering is vanuit de BDUR en bedoeld voor veiligheid. De financiering van de gezondheid is nog niet duidelijk.

1,5%

Tijdens de NAVO-top in juni 2025 is afgesproken om 1,5% van het BBP aan te wenden voor uitgaven aan de weerbaarheid van de maatschappij, waaronder de bescherming van kritieke infrastructuur, civiele paraatheid en cyberverdediging en het versterken van de defensie-industrie en innovatie. Het is nog niet duidelijk welk bedrag hiervan beschikbaar komt voor de veiligheidsregio's.

VGGM

Het aandeel voor de veiligheidsregio's van de budgetten die in de Voorjaarsnota zijn toegezegd worden voor de noodsteunpunten in 2025 en 2026 in gelijke mate over de 25 veiligheidsregio's verdeeld. In 2026 worden de pilots noodsteunpunten geëvalueerd. Vóór 1 oktober 2026 moet er een nieuw voorstel komen over de financiering/verdeling. Het overige deel wordt via de reguliere BDUR-verdeelsleutel verdeeld.

Daarnaast wordt in de Kaderbrief 2027 voorgesteld om dit programma te financieren uit de bestemde reserve Rijksbijdrage in afwachting van structurele financiering vanuit het Rijk. Bij de begroting 2027 wordt een bestedingsplan opgeleverd.

De komende tijd zullen de projecten/opgaven verder worden uitgewerkt en worden verwachte kosten verder inzichtelijk gemaakt.

6.4 Communicatie

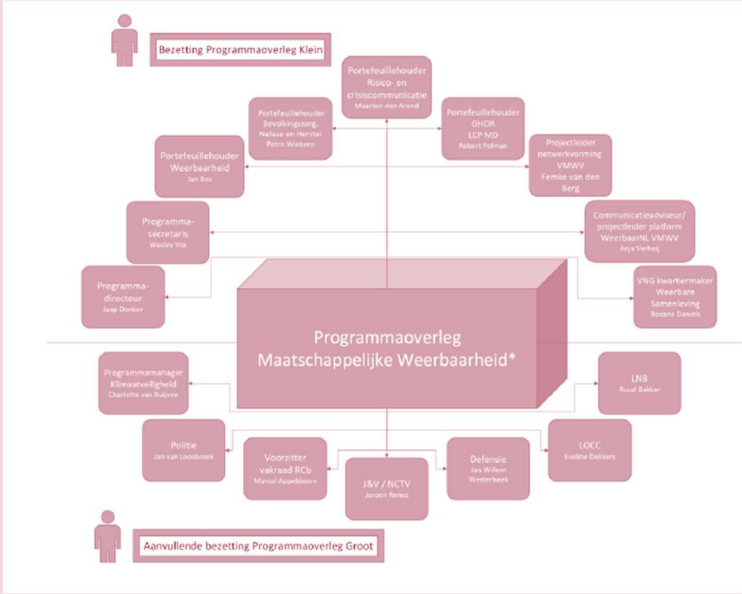
Met de uitwerking van de projecten/opdrachten zal ook gericht gewerkt kunnen worden aan een overkoepelende communicatiestrategie voor weerbaarheid van de samenleving, van de crisisorganisatie en van VGMM zelf. Deze drie bouwstenen kennen verschillende actoren en doelgroepen, en vragen elk om een andere aanpak en activiteiten. De borging van strategische communicatie in het programmateam betekent dat vanaf de start gewerkt kan worden aan een integrale strategie waarin ook de verschillende samenwerkingspartners een centrale rol zullen hebben.

Bijlage 1 Overzicht van gerelateerde projecten, programma's etc

Er is een groot aantal gerelateerde (landelijke) projecten, programma's en ontwikkelingen. In deze paragraaf een overzicht waarbij geprobeerd is zo kort en bondig mogelijk te blijven. Daarom is -indien mogelijk- een link (in roze tekst) naar openbare achtergrondinformatie opgenomen. Bovendien is het overzicht niet compleet. De meest belangrijke of invloedrijkste ontwikkelingen, projecten of programma's zijn weergegeven.

Rijksoverheid	Landelijke agenda crisisbeheersing	Een van de drie pijlers van de koers uit de landelijke agenda crisisbeheersing heeft betrekking op het versterken van de weerbaarheid in de samenleving. Meer informatie: Landelijke Agenda Crisisbeheersing
	WAT-brief kabinet	Kamerbrief over weerbaarheid tegen militaire en hybride dreigingen (december 2024) De weerbaarheidsopgave van het kabinet wordt uiteengezet aan de hand van vier pijlers. Eén van deze pijlers is een parate en veerkrachtige samenleving.
	HOE-brief kabinet	Wordt verwacht in najaar 2025
	Programma directie weerbare zorg	Vanuit VWS ten behoeve van snel en gericht kunnen anticiperen op opgaven die samenhangen met crisis, ontvricting en potentiële conflicten elders. Programmadirectie Weerbare Zorg (PDWZ)
	NCTV Campagne Denk Vooruit	Home Denk vooruit
Veiligheidsberaad	Bestuurlijke opdracht	Bestuurlijke opdracht Veiligheidsberaad 1. Te onderzoeken welk gezamenlijk basisniveau wenselijk en haalbaar is ten aanzien van de aanpak van weerbaarheid door veiligheidsregio's; 2. Vast te stellen op welke dreigingsscenario's en bijbehorende effecten de veiligheidsregio's zich moeten prepareren, waaronder het scenario van langdurige stroomuitval. Het uitgangspunt bij deze scenario's is dat burgers de eerste 72 uur na een ramp of crisis in principe zelfredzaam moeten kunnen zijn; 3. Uit te werken wat qua informatiedeling over dreigingen nodig is voor adequate preparatie; 4. Uit te werken op welke manier veiligheidsregio's best practices met elkaar kunnen uitwisselen, en hierbij te zorgen voor een heldere positionering van het landelijk platform WeerbaarNL ten opzichte van de veiligheidsregio's; 5. Te verkennen in hoeverre brandweerposten ingezet kunnen worden als resilience points;

		6. Voor bovenstaande acties in kaart te brengen wat de financiële consequenties hiervan zijn, en wat dit randvoorwaardelijk vraagt van het Rijk en gemeenten/VNG; 7. Het Veiligheidsberaad periodiek te informeren over de voortgang van de acties, en de resultaten ter besluitvorming voor te leggen aan het Veiligheidsberaad. Versterken weerbare samenleving Veiligheidsberaad
VNG	Bestuurlijke opdracht	Bestuurlijke opdracht VNG (24-01-2025) In het kader van kennisdeling en dienstverlening: 1. Te onderzoeken of een gezamenlijk basisoniveau of actielijst voor gemeenten wenselijk en haalbaar is ten aanzien van de aanpak van maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht; 2. Te onderzoeken op welke wijze de maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau versterkt kan worden door gemeenten; 3. Te verkennen hoe gemeenten zicht krijgen op hoge concentraties verminderd zelfredzame inwoners, kwetsbare voorzieningen en locaties, zodat gemeenten daarop adequaat kunnen anticiperen in het kader van bevolkingszorg; 4. Te verkennen op welke wijze gemeenten maatschappelijke netwerken in beeld krijgen en kunnen inzetten en/of benutten bij (dreigende) rampen en crisis; 5. Uit te werken op welke manier gemeenten good practices en kennis met elkaar kunnen uitwisselen via de VNG kanalen en op het platform WeerbaarNL; In het kader van belangenbehartiging: 6. Te verkennen in hoeverre lokale herkenningpunten ingezet kunnen worden als 'resilience points', punten waar inwoners naartoe kunnen gaan voor informatie en levensbehoeften bij calamiteiten en dreigingen; 7. Te onderzoeken in hoeverre lokaal handelingsperspectief voor gemeenten ontbreekt in relatie tot de meest urgente dreigingsscenario's en bijbehorende effecten aan de hand van de Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden Weerbare samenleving VNG
	Handreiking weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau	De beschreven maatregelen in de handreiking vormen een basisoniveau dat gemeenten helpt hun voorbereiding en respons bij langdurige verstoringen op orde te brengen. Handreiking weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau

Vakraad risico- en crisisbeheersing	Programma Maatschappelijke Weerbaarheid	Programma van de veiligheidsregio's om uitvoering te geven aan pijler 2 van de Landelijke Agenda Crisisbeheersing; versterken van een weerbare samenleving en aan de bestuurlijke opdracht van het Veiligheidsberaad.
NIPV	Programma Versterken maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht	Programma Versterken maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht Dit programma gaat t.z.t. op in het bredere Programma Maatschappelijke Weerbaarheid (zie vakraad risico- en crisisbeheersing)
	Platform WeerbaarNL	Op het digitale platform WeerbaarNL zijn updates, polls en participatietrajecten zichtbaar. Zo wordt een duurzaam en interactief participatie- en kennisnetwerk gecreëerd. Het platform zorgt voor verbinding, doordat de inhoud tot stand komt in samenwerking met alle betrokken partijen.
VGGM	Bestuurlijke agenda	Het bestuur van VGGM heeft het onderwerp een aantal keren geagendeerd. Het is gestart met een bestuurlijk dialoog aan de hand van een aantal perspectieven in oktober 2024. Hierbij zijn onder andere presentaties gegeven door Defensie en NCTV.
	Visie en beleid afdeling crisisbeheersing	De afdeling crisisbeheersing heeft een definitie en 5 uitgangspunten vastgesteld omtrent weerbaarheid. Vergaderstukken bestuurscommissie veiligheid 19 februari 2025.pdf
	Publieksinformatie VGGM	Weerbaarheid VGGM
GGD GHOR NL	Weerbare zorg	De zorg is bij uitstek een onmisbare voorziening, die te allen tijde beschikbaar moet zijn. Een belangrijke randvoorwaarde

Politie		voor een weerbare maatschappij, is dan ook toegang tot goede zorg, ook onder extreme omstandigheden. Weerbaarheid - GGD GHOR Nederland
		Conceptnotitie weerbaarheid begint bij de zorg.
	Landelijk	Landelijk Tactisch Coördinatiecentrum Politie Militaire Dreiging Dit nieuwe landelijke coördinatiepunt is vooralsnog een tijdelijke voorziening die beleid, operatie en bedrijfsvoering samenbrengt ter voorbereiding op grootschalige maatschappelijke crisissituaties als gevolg van militaire dreiging. Hoe bereidt de politie zich voor op de impact van militaire dreiging? politie.nl
	Oost-Nederland	Kernteam Maatschappelijke Weerbaarheid en Militaire Dreiging Oost-Nederland Dit team zorgt voor verbinding met de vijf veiligheidsregio's in Oost-Nederland.

Bijlage 2 (Project)opdrachten binnen het programma weerbaarheid VGGM

Opdrachten versterking weerbaarheid VGGM

Opdracht	Toelichting	Projectleider/ opdrachtnemer
Interne communicatie en bewustwording (medewerkers als ambassadeurs)	Het versterken van de weerbaarheid van onze organisatie raakt alle lagen en onderdelen van VGGM. Weerbaarheid begint bij bewustwording van risico's en verantwoordelijkheid die we hier allemaal in hebben. In onze eigen organisatie en in onze taken in de samenleving.	
Continuïteit VGGM	Crises kunnen ook onze organisatie raken en onze continuïteit onder druk zetten. Versterken van de continuïteit van VGGM draagt bij aan de weerbaarheid van al onze organisatieonderdelen. De verschillende afdelingen zijn primair zelf aan zet om hun eigen continuïteit te garanderen. Vanuit de opdracht Continuïteit VGGM wordt de integraliteit bewaakt.	
Weerbare brandweer	Iedere afdeling is specialist in haar eigen taakveld. Daarom heeft iedere afdeling de opdracht om de weerbaarheid van haar eigen specialismen én eigen crisisorganisatie te versterken, aanvullend aan de organisatiebrede continuïteitsplannen.	
Weerbare GGD	Idem	
Weerbare ambulancezorg	Idem	
Weerbaar Veilig Thuis	Idem	
Weerbare bedrijfsvoering (o.a. cyberveiligheid)	Idem	
Weerbare crisisbeheersing	Idem	

Opdrachten versterking weerbaarheid crisisorganisatie

Opdracht	Toelichting	Projectleider/ opdrachtnemer
Coördinatiepunten	Met betrekking tot het inrichten van noodsteunpunten en coördinatiepunten is er een landelijke opdracht. Deze is weergegeven in bijlage 3.	
Continuïteit crisisorganisatie (incl. GHOR)	De multidisciplinaire regionale crisisorganisatie (GRIP-structuur/hoofdstructuur) moet onder alle omstandigheden operationeel kunnen blijven functioneren. Scenario's zoals langdurige stroomuitval, uitval van personeel, ICT-storingen of uitval van telefonie kunnen de slagkracht van de crisisorganisatie beperken. De opdracht is om te komen tot een integraal continuïteitsplan dat de continuïteit van de crisisorganisatie waarborgt, ook bij langdurige of ernstige verstoringen.	
Planvorming en scenariodenken	Planvorming en scenario's aanpassen aan langdurige (72 uur) uitval van stroom- en communicatievoorzieningen en aan de effecten van hybride (en/of militaire) dreigingen, zodat de crisisorganisatie voorbereid is op een breed scala aan bedreigingen en snel en effectief handelen wanneer deze crisissituatie zich voordoet.	
Netwerkmanagement en publiek-private samenwerking	Sterk netwerk bouwen en goede samenwerking borgen, zowel publiek als privaat, afgestemd op de huidige crises.	
Crisisuitzendbureau VGGM	Alle medewerkers die geen directe rol in het bestrijden van crises hebben aan de crisisorganisatie binden, zodat deze tijdens langdurige crises ingezet kunnen worden (parallel aan COVID)	
Opleiden, trainen en oefenen	De crisisorganisatie vakbekwaam maken en houden afgestemd op de scenario's van de huidige crises	

Opdrachten versterking weerbaarheid samenleving

Opdracht	Toelichting	Projectleider/ opdrachtnemer
Noodsteunpunten	Met betrekking tot het inrichten van noodsteunpunten en coördinatiepunten is er een landelijke opdracht. Deze is weergegeven in bijlage 3.	
Risicocommunicatie (in afstemming met gemeenten)	Van inwoners wordt waar mogelijk zelf- en samenredzaamheid verwacht. Het is belangrijk om aan de voorkant mensen bewust te maken door middel van risicocommunicatie, waarbij nauwe samenwerking met onze gemeenten voorop staat. Er wordt o.a. in het najaar 2025 aangesloten bij de landelijke Denk Vooruit campagne.	
Ondersteuning gemeenten bij weerbaarheidsopgave	Voor gemeenten ligt er een grote opgave in het versterken van weerbaarheid in de samenleving. VGGM wil waar nodig ondersteunen en afstemming tussen gemeenten faciliteren.	
Ondersteunen zorgpartners bij Weerbare zorg	Vanuit de GHOR wordt samen met zorgpartners gewerkt aan Weerbare zorg. De GHOR ondersteunt en adviseert, zorgorganisaties zijn primair zelf verantwoordelijk voor de uitvoering in hun eigen organisatie.	

Bijlage 3 Landelijke pilot coördinatie- en noodsteunpunten

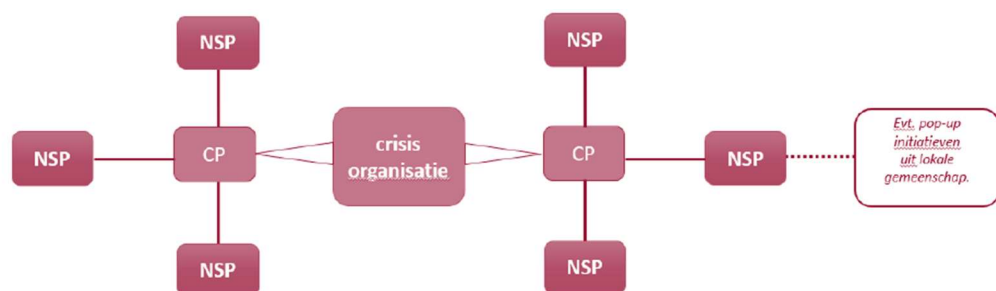
Opdracht landelijke pilot coördinatie- en noodsteunpunten vanuit Veiligheidsberaad en VNG

1. Ga in elke veiligheidsregio in samenwerking met inliggende gemeenten aan de slag met een pilot voor één of meerdere lokale noodsteunpunten met bijbehorende coördinatiepunt(en).
2. Hanteer voor deze pilots het scenario langdurige uitval van elektriciteit, met minimaal informatievoorziening (inclusief het kunnen doen van een noodhulpmelding) als basisfunctionaliteit.
3. Lever vanuit deze pilots een actieve bijdrage aan het landelijke project, door het beantwoorden van de onderzoeksvragen vanuit de landelijke projectorganisatie ten behoeve van de tussentijdse evaluatie en eindevaluatie.

Uitgangspunten voor een robuust netwerk van noodsteunpunten

Een landelijk netwerk kent de volgende uitgangspunten:

- Voor landelijk netwerk van noodsteunpunten is het noodzakelijk dat alle veiligheidsregio's met inliggende gemeenten hieraan invulling geven, en dat hierop landelijke coördinatie is.
- Een landelijk netwerk van noodsteunpunten bestaat uit lokale noodsteunpunten (NSP) en regionale coördinatiepunten (CP):
 - Het noodsteunpunt (NSP) heeft als hoofdfunctie het bieden van hulp aan inwoners. Deze lokale noodsteunpunten worden ingericht door gemeenten, als verlengde van de huidige taken in relatie tot bevolkingszorg. Het coördinatiepunt (CP) maakt deel uit van de regionale crisisorganisatie en zorgt dat het lokale noodsteunpunt zijn werk kan doen. Inwoners gaan niet naar een coördinatiepunt. Het inrichten van coördinatiepunten is een verantwoordelijkheid van de veiligheidsregio's in samenspraak met de overige nood- en hulpdiensten (denk aan politie en ambulance).

Vereisten voor noodsteunpunten én coördinatiepunten:

- Elk noodsteunpunt en coördinatiepunt moet kunnen terugvallen op een vorm van noodstroom. Doel is dat personeel zijn werk kan doen ongeacht de omstandigheden. Denk aan opladen verbindingsmiddelen, verwarming bij lage temperaturen, licht als het donker is.
- Een vorm van communicatie tussen noodsteunpunten en coördinatiepunten is noodzakelijk, net als communicatie tussen coördinatiepunten en de crisisorganisatie.
- De veiligheid van medewerkers en inwoners moet worden gewaarborgd.

Vereisten voor specifiek de lokale noodsteunpunten:

- Noodsteunpunten worden opgezet op fysieke locaties die logisch, herkenbaar en goed bereikbaar zijn (net als stemlokalen). Er wordt gebruik gemaakt van bestaande geschikte locaties in de wijken en dorpen, in samenwerking met de gemeenschap. Er wordt dus géén noodsteunpuntorganisatie opgetuigd.
- De bemensing van noodsteunpunten geschiedt door gemeentelijk personeel. Er wordt in principe gezorgd voor een mix van professionele hulpverleners aangevuld met burgerhulpverleners. Door vrijwilligers lokaal en regionaal te mobiliseren en faciliteren wordt burgerhulpverlening versterkt.
- Informatie over locaties van noodsteunpunten en welke faciliteiten aanwezig zijn moeten bij inwoners bekend zijn. De communicatie hierover is in eerste instantie een lokale verantwoordelijkheid, maar vraagt om landelijke coördinatie en facilitering. Er wordt voorgesteld gebruik te maken van het internationale civil protection logo, het lokale gemeentelogo en de term 'noodsteunpunt', om zo te zorgen voor lokale én internationale herkenbaarheid.

Wat kan de burger in ieder geval verwachten op het noodsteunpunt (minimale functionaliteit):

- Eenduidig informeren van de bevolking: mensen kunnen terecht voor informatie tijdens een ramp of een crisis, zodat ook bij uitval van communicatiemogelijkheden informatie beschikbaar is.

Welke aanvullende functionaliteiten kan een noodsteunpunt hebben:

- De aard van mogelijke rampen en crises zal in grote mate leidend zijn bij de invulling van de behoefte waarin het noodsteunpunt voorziet en de faciliteiten die daarvoor nodig zijn (all hazard approach).
- Als de duur van de ramp of de crisis dit noodzakelijk maakt kan een noodsteunpunt een functie hebben in bijv. het verdelen van schaarse goederen (basisbehoeften).
- Bij volledige uitval van communicatievoorzieningen kan het doen van een noodhulpmelding een functie van een noodsteunpunt zijn.¹
- Een noodsteunpunt kan signaleren wat er speelt in de wijk/het dorp en zo bijdragen aan beeldvorming over wat er nodig is.
- Een noodsteunpunt kan een rol spelen in het coördineren van burgerhulpverlening.
- Niet elk noodsteunpunt zal beschikken over dezelfde aanvullende faciliteiten, dit is mede afhankelijk van de regionale en lokale context - en wat te organiseren valt.

Welke functionaliteiten heeft een noodsteunpunt in de basis níét:

- Een noodsteunpunt heeft zelf geen opvangfunctie. Zelf- en samenredzaamheid blijft het uitgangspunt. Wel kan een noodsteunpunt doorverwijzen naar opvangplekken in de buurt.
- Een noodsteunpunt biedt geen ruimte en onvoldoende capaciteit om alle inwoners te voorzien van informatie. Mensen die daar komen voor informatie worden geacht deze informatie ook zelf weer te delen met anderen (gezin, straat, etc.), eveneens vanuit het uitgangspunt van zelf- en samenredzaamheid. Wat kan de burger in ieder geval verwachten op het noodsteunpunt (minimale functionaliteit):
- Eenduidig informeren van de bevolking: mensen kunnen terecht voor informatie tijdens een ramp of een crisis, zodat ook bij uitval van communicatiemogelijkheden informatie beschikbaar is.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Postbus 5364

6802 EJ ARNHEM

T 0800 8446 000

E info@vggm.nl

I www.vggm.nl

Projectopdracht

[Ondertitel]

Regionale pilot noodsteunpunten VGGM

oktober 2025

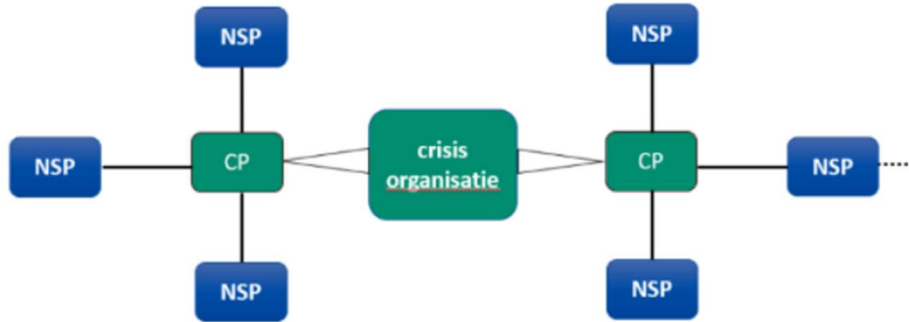
1. Algemene informatie en versiebeheer

Algemeen	Projectnaam	Regionale pilot noodsteunpunten VGGM
	Opdrachtgever	Directie VGGM
	Projectleider	Nader te bepalen
	Projectnummer	
Geaccordeerd door	Planning & Control	
	HR	
	IT	
	Concern Controller	
	Bestuurscommissie Veiligheid	
Versiebeheer	Versie	0.2
	Becommentarieerd door	
Datum project start-up (PSU)		
PSU-begeleider		

2. Projectopdracht

Aanleiding	De ontwikkeling van noodsteunpunten en burgerhulpverlening heeft hoge prioriteit bij Rijk, veiligheidsregio's en gemeenten. In de eerste helft van 2025 is in samenwerking tussen Veiligheidsberaad, VNG en het ministerie van JenV ambtelijk en bestuurlijk verkend welke uitgangspunten voor noodsteunpunten wenselijk zijn. Parallel hieraan heeft het kabinet bij de Voorjaarsnota middelen vrijgemaakt voor het versterken van weerbaarheid, waarbij het ontwikkelen van noodsteunpunten een van de hoogste prioriteiten is. Hiermee ligt er een stevige basis om nu de volgende stap te zetten richting een pilotfase. Er is besloten om de ontwikkeling van een landelijk netwerk van Noodsteunpunten gefaseerd aan te pakken, te beginnen met een pilotfase. Om deze eerste stap landelijk te borgen, is door het Veiligheidsberaad en de VNG besloten tot: 1. In iedere veiligheidsregio, in afstemming met gemeenten, te starten met een pilot voor één of meerdere lokale noodsteunpunten met bijbehorende coördinatiepunt(en), zodat een landelijke spreiding ontstaat; 2. Voor deze pilots uit te gaan van het scenario <i>langdurige stroomuitval</i>, waarbij minimaal de functionaliteit voor informatievoorziening en het doen van een noodhulp melding beschikbaar is; 3. Via de pilots actief input te leveren aan het landelijke project, door relevante informatie over de opzet en uitvoering van de eigen pilot aan te reiken.
Opdracht	Onze opdracht betreft het voorbereiden, uitvoeren, coördineren en evalueren van een regionale pilot binnen VGGM en de gemeenten, gericht op de inrichting en werking van Noodsteunpunten (NSP) en Coördinatiepunten (CP). In deze pilot worden in Gelderland Midden één regionaal coördinatiepunt en twee lokale noodsteunpunten ingericht, waarvan één lokaal noodsteunpunt in een stedelijk gebied en één noodsteunpunt in een landelijk gebied. Het noodsteunpunt (NSP) heeft als hoofdfunctie het bieden van informatie aan inwoners en – indien nodig – een ingang voor noodmeldingen (112) als inwoners door uitval van communicatiemiddelen de meldkamer niet kunnen bereiken. Daarnaast wordt verkend welke taken deze noodsteunpunten nog meer kunnen/moeten vervullen, als verlengde

	van de huidige taken in relatie tot bevolkingszorg. Het inrichten van deze lokale noodsteunpunten is een taak van de gemeenten. Het coördinatiepunt (CP) punt maakt deel uit van de regionale crisisorganisatie en zorgt dat lokale noodsteunpunten hun werk kunnen doen. Inwoners gaan niet naar een coördinatiepunt. Het inrichten van coördinatiepunten is een verantwoordelijkheid van de veiligheidsregio's in samenspraak met de overige nood- en hulpdiensten (denk aan politie en ambulance). Het doel van de pilot is om binnen VGGM praktijkervaring op te doen met de inrichting van werking van de noodsteunpunten en de coördinatiepunten. Op basis daarvan kan input geleverd worden voor het landelijke netwerk en de verdere uitrol van de coördinatie- en noodsteunpunten. De opdracht wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking met betrokken gemeenten en andere relevante partners. VGGM en de betrokken gemeenten nemen een zorgvuldige beslissing over welke initiatieven in aanmerking komen voor deelname aan de pilotfase en welke niet. Gemeenten worden via een uitvraag in de gelegenheid gesteld om hun belangstelling voor deelname aan de pilot kenbaar te maken. De pilot richt zich niet alleen op het operationeel maken van de noodsteunpunten en coördinatiepunten, maar ook op het verkrijgen van inzichten in de volgende aspecten: • De praktische inrichting van noodsteunpunten en coördinatiepunten; • De samenwerking tussen gemeenten, de veiligheidsregio, hulpdiensten en partners; • Rollen, verantwoordelijkheden en de aansturing vanuit de regionale crisisstructuur; • Knelpunten en uitdagingen in de praktijk; • De mate waarin landelijke afspraken en lokale of regionale invulling samengaan. • Daarnaast wordt onderzocht welke aanvullende functionaliteiten de noodsteunpunten kunnen vervullen, zoals de coördinatie van burgerhulpverlening en het versterken van samenredzaamheid binnen de gemeenschap. De uitkomsten van de pilot wordt geëvalueerd en gedeeld met het landelijke projectnetwerk. Op basis van de pilots vanuit de 25 regio's wordt inzicht verkregen in wat landelijk geregeld moet worden en waar ruimte is voor lokaal of regionaal maatwerk.
Resultaat	• Op basis van de landelijke opdracht en onze regionale vertaling twee operationele en ingerichte noodsteunpunten en één coördinatiepunt binnen Gelderland-Midden • Evaluatie van de pilot • Advies voor vervolg van de pilot • Paragraaf in het regionaal crisisplan met beschrijving van rollen, verantwoordelijkheden en aansturing vanuit de regionale crisisorganisatie
Mijlpaalplanning	Conform de opdracht van het Veiligheidsberaad zijn onderstaand de belangrijkste mijlpalen: • Het uitvoeren van pilot vóór 1 januari 2027; • Een tussenevaluatie begin Q3 2026; • Een eindevaluatie en advies begin Q1 2027, op basis waarvan een besluit genomen wordt over de stapsgewijze ontwikkeling van een landelijk netwerk.
Benodigde capaciteit	De projectgroep bestaat in ieder geval uit: • Projectleider • Ondersteuner • Deelprojectleiders pilotgemeenten • Vertegenwoordiger bevolkingszorg • Vertegenwoordiger brandweer • Vertegenwoordiger ambulance • Vertegenwoordiger politie • Vertegenwoordiger GHOR De exacte benodigde capaciteit is nu nog niet concreet aan te geven.

Financiering	Zie programmaplan weerbaarheid. Het Rijk stelt vanaf 2027 70 miljoen beschikbaar voor de weerbaarheidsopgave. Hiervan wordt 35 miljoen beschikbaar gesteld aan de Veiligheidsregio's. Vooruitlopend hierop wordt in 2025 € 5 miljoen en in 2026 € 10 miljoen beschikbaar gesteld. Primair is dit bestemd voor de financiering van coördinatie- en noodsteunpunten van zowel Veiligheidsregio's als gemeenten. Afgesproken is dat veiligheidsregio's in hun algemeen bestuur concrete afspraken maken met gemeenten over de financiering van gemeentelijke inzet op de pilot.
Landelijk kader	De regionale pilot noodsteunpunten is een onderdeel van de landelijke opdracht pilots noodsteunpunten waarin bepaald is om in elke veiligheidsregio, in samenspraak met gemeenten, te starten met een pilot voor één of meerdere lokale noodsteunpunten met bijbehorende coördinatiepunt(en). Uitgangspunten voor een robuust netwerk van noodsteunpunten Een landelijk netwerk kent de volgende onderdelen: - Voor landelijk netwerk van noodsteunpunten is het noodzakelijk dat alle veiligheidsregio's met inliggende gemeenten hieraan invulling geven, en dat hierop landelijke coördinatie is. - Een landelijk netwerk van noodsteunpunten bestaat uit lokale noodsteunpunten (NSP) en regionale coördinatiepunten (CP): - Het noodsteunpunt (NSP) heeft als hoofdfunctie het bieden van hulp aan inwoners. Deze lokale noodsteunpunten worden ingericht door gemeenten, als verlengde van de huidige taken in relatie tot bevolkingszorg. - Het coördinatiepunt (CP) punt maakt deel uit van de regionale crisisorganisatie en zorgt dat het lokale noodsteunpunt zijn werk kan doen. Inwoners gaan niet naar een coördinatiepunt. Het inrichten van coördinatiepunten is een verantwoordelijkheid van de veiligheidsregio's in samenspraak met de overige nood- en hulpdiensten (denk aan politie en ambulance). Vereisten voor noodsteunpunten én coördinatiepunten: - Elk noodsteunpunt en coördinatiepunt moet kunnen terugvallen op een vorm van noodstroom. Doel is dat personeel zijn werk kan doen ongeacht de omstandigheden. Denk aan opladen verbindingsmiddelen, verwarming bij lage temperaturen, licht als het donker is. - Een vorm van communicatie tussen noodsteunpunten en coördinatiepunten is noodzakelijk, net als communicatie tussen coördinatiepunten en de crisisorganisatie. - De veiligheid van medewerkers en inwoners moet worden gewaarborgd. Vereisten voor specifiek de lokale noodsteunpunten: - Noodsteunpunten worden opgezet op fysieke locaties die logisch, herkenbaar en goed bereikbaar zijn (net als stemlokalen). Er wordt gebruik gemaakt van bestaande geschikte locaties in de wijken en dorpen, in samenwerking met de gemeenschap. Er wordt dus géén noodsteunpuntorganisatie opgetuigd. - De bemensing van noodsteunpunten geschiedt door gemeentelijk personeel. Er wordt in principe gezorgd voor een mix van professionele hulpverleners aangevuld met burgerhulpverleners. Door vrijwilligers lokaal en regionaal te mobiliseren en faciliteren wordt burgerhulpverlening versterkt. - Informatie over locaties van noodsteunpunten en welke faciliteiten aanwezig zijn moeten bij inwoners bekend zijn. De communicatie hierover is in eerste instantie

	een lokale verantwoordelijkheid, maar vraagt om landelijke coördinatie en facilitering. Er wordt voorgesteld gebruik te maken van het internationale civil protection logo, het lokale gemeentelogo en de term 'noodsteunpunt', om zo te zorgen voor lokale én internationale herkenbaarheid. Functionaliteiten noodsteunpunten <u>Wat kan de burger in ieder geval verwachten op het noodsteunpunt (minimale functionaliteit):</u> - Eenduidig informeren van de bevolking: mensen kunnen terecht voor informatie tijdens een ramp of een crisis, zodat ook bij uitval van communicatiemogelijkheden informatie beschikbaar is. <u>Welke aanvullende functionaliteiten kan een noodsteunpunt hebben:</u> - De aard van mogelijke rampen en crises zal in grote mate leidend zijn bij de invulling van de behoefte waarin het noodsteunpunt voorziet en de faciliteiten die daarvoor nodig zijn (all hazard approach). - Als de duur van de ramp of de crisis dit noodzakelijk maakt kan een noodsteunpunt een functie hebben in bijv. het verdelen van schaarse goederen (basisbehoeften). - Bij volledige uitval van communicatievoorzieningen kan het doen van een noodhulpmelding een functie van een noodsteunpunt zijn.¹ - Een noodsteunpunt kan signaleren wat er speelt in de wijk/het dorp en zo bijdragen aan beeldvorming over wat er nodig is. - Een noodsteunpunt kan een rol spelen in het coördineren van burgerhulpverlening. - Niet elk noodsteunpunt zal beschikken over dezelfde aanvullende faciliteiten, dit is mede afhankelijk van de regionale en lokale context - en wat te organiseren valt. <u>Welke functionaliteiten heeft een noodsteunpunt in de basis niét:</u> - Een noodsteunpunt heeft zelf geen opvangfunctie. Zelf- en samenredzaamheid blijft het uitgangspunt. Wel kan een noodsteunpunt doorverwijzen naar opvangplekken in de buurt. - Een noodsteunpunt biedt geen ruimte en onvoldoende capaciteit om alle inwoners te voorzien van informatie. Mensen die daar komen voor informatie worden geacht deze informatie ook zelf weer te delen met anderen (gezin, straat, etc.), eveneens vanuit het uitgangspunt van zelf- en samenredzaamheid. <u>Wat kan de burger in ieder geval verwachten op het noodsteunpunt (minimale functionaliteit):</u> - Eenduidig informeren van de bevolking: mensen kunnen terecht voor informatie tijdens een ramp of een crisis, zodat ook bij uitval van communicatiemogelijkheden informatie beschikbaar is. Langdurige stroomuitval als toetsend scenario Om tot een landelijk vergelijk te komen, worden alle pilots gevraagd om in ieder geval een scenario van langdurige uitval van elektriciteit te hanteren. Dit is een van de meest realistische scenario's waarmee juist de afwezigheid van communicatiemiddelen kan worden beoefend. Dat sluit aan bij het uitgangspunt dat informatievoorziening (wederzijds) inclusief noodhulpmeldingen de basisfunctionaliteit is. Een nadere definitie zal in de projectfase worden uitgewerkt en aangeleverd aan de pilots. De pilot gemeenten en veiligheidsregio's worden uitgenodigd om vrijblijvend naar keuze met aanvullende functionaliteiten te experimenteren die verband houden met het toets-scenario. Bijvoorbeeld kan gedacht worden aan verdeling van basisbehoeften die ontstaan bij langdurige stroomuitval, zoals drinkwater, medicijnen, medische zorg en opvang. Maar ook kan worden onderzocht hoe een noodsteunpunt een rol kan vervullen in het stimuleren van samenredzaamheid en burgerhulpverlening en coördineren van het hulpaanbod vanuit de lokale samenleving (pop-up initiatieven). Gedurende de pilotfase zal duidelijk worden welke aanvullende functionaliteiten door pilots beoefend worden en kan gekeken worden of hier ook lessen uit te trekken zijn.
Relatie met andere projecten	Programma weerbaarheid VGGM Het project regionale pilot noodsteunpunten VGGM is één van de projecten binnen het programma weerbaarheid VGGM.

Continuïteit

Er is een relatie met het onderwerp continuïteit dat ook onderdeel is van weerbaarheid. De eigen organisatie van VGGM moet bij langdurige uitval ook door kunnen functioneren. Dit geldt in ieder geval voor de ambulance, brandweer en crisisorganisatie.

VNG Handreiking weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau

In genoemde handreiking staat het volgende over noodsteunpunten.

Noodsteunpunten vormen een essentieel onderdeel van een landelijk dekkend netwerk ter versterking van de maatschappelijke weerbaarheid. Momenteel werken het Veiligheidsberaad en de VNG een voorstel uit voor deze noodsteunpunten. Het idee is dat er een netwerk van coördinerende noodsteunpunten op regionaal niveau komt en daarnaast lokale noodsteunpunten op wijk- of buurniveau. Het zal fysieke reeds bekende locaties in wijken betreffen waar inwoners tijdens een (langdurige) crisis terecht kunnen voor informatie en mogelijk aanvullende ondersteuning. Vanaf het najaar van 2025 starten er waarschijnlijk in iedere veiligheidsregio in samenwerking met gemeenten pilots gericht op het ontstaan van dit landelijk netwerk van noodsteunpunten. Welke functies ondergebracht kunnen worden bij de noodsteunpunten binnen de financiële kaders wordt in de pilots onderzocht en medio 2026 geëvalueerd aan de bestuurlijke tafel weerbaarheid.

Gemeenten richten noodsteunpunten in, in samenwerking met veiligheidsregio's. De noodsteunpunten voorzien in informatieverstrekking, ook worden de mogelijkheden verkend in het kader van noodstroom en maatschappelijke initiatieven. Sociale partners weten welke noodsteunpunten voor hun wijk relevant zijn. Er zijn afspraken gemaakt over de taakverdeling tussen noodsteunpunten en hulpdiensten.

Vastgoed visie

Er is een relatie met nieuwbouwplannen en renovaties van gebouwen en visieontwikkeling rondom gebouwen in de toekomst.

Bijlagen

Resultaten gerelateerd project

[BCM-plan paraatheid brandweerposten VGGM – integraal adviesrapport](#)

Landelijke opdracht pilot noodsteunpunten

[Opdracht pilots noodsteunpunten DEF.pdf](#)

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Postbus 5364

6802 EJ ARNHEM

T 0800 8446 000

E info@vggm.nl

I www.vggm.nl